

INGURUMEN-ADIERAZPENA 2020

2021eko ekaina

0. AURKIBIDEA

0.	AURKIBIDEA.....	1
1.	ERAKUNDEAREN AURKEZPENA.....	2
1.1	- ERAKUNDEAREN AURKEZPENA.....	2
1.2	- VISESAREN IDENTIFIKAZIO-DATUAK ETA KOKALEKUA	3
1.3	- ERAKUNDEAREN JARDUERAK	4
1.4	- ERAKUNDE- ETA KUDEAKETA-EGITURA	7
1.5	- EMAS ERREGISTROAREN IRISMENA	8
2.	INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMA.....	9
2.1	- INGURUMEN-POLITIKA	9
2.2	- INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMAREN DESKRIBAPENA.....	10
2.3	- INGURUMENA KUDEATZEKO ERAKUNDE-EGITURAREN DESKRIBAPENA	11
2.4	- BARNEKO ETA KANPOKO TESTUINGURUAREN AZTERKETA.....	11
2.5	- INTERESDUNAK ETA BEREN BETEKIZUNAK.....	11
2.6	- ARRISKUAK ETA AUKERAK. EKINTZAK.....	11
3.	INGURUMEN-ALDERDIAK.....	13
3.1	- INGURUMEN-ALDERDIAK IDENTIFIKATZEKO ETA EBALUATZEKO METODOLOGIA..	13
3.2	- EBALUAZIOA: ALDERDI ESANGURATSUAK.....	15
4.	2020KO INGURUMEN-PROGRAMA.....	17
5.	VISESAREN INGURUMEN-PORTAERAREN DESKRIBAPENA	23
5.1	- ENERGIA.....	24
5.2	- MATERIALAK.....	31
5.3	- URA	36
5.4	- HONDAKINAK.....	38
5.5	- LURZORUAREN ERABILERA BIODIBERTSITATEAREKIKO	47
5.6	- IGORPENAK.....	48
6.	VISESAREN INGURUMEN-PORTAERARI BURUZKO BESTE ADIERAZLE BATZUK: INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK BULEGO JASANGARRIAK IZATEKO	58
7.	PROIEKTUETAKO INGURUMEN-PORTAERA	61
8.	INGURUMEN-PORTAERA OBRETAN ETA SUSTAPEN BERRIETAN	63
9.	INGURUMENARI LOTURIKO LEGE-BETEKIZUNEN ETA BESTE BETEKIZUN BATZUEN BETETZE-MAILA	68
10.	2021EKO INGURUMEN-HELBURUEN PROPOSAMENA.....	76
11.	ELKARRIZKETA IREKIA ALDERDI INTERESDUNEKIN.....	78
12.	INGURUMEN-ISTRIPUAK	81
13.	BALIOZKOTZE-DATUAK	82

1. ERAKUNDEAREN AURKEZPENA

1.1 - ERAKUNDEAREN AURKEZPENA

Euskadiko Etxebizitza eta Lurra EA - Vivienda y Suelo de Euskadi SA (aurrerantzean, Visesa) Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari atxikitako erakunde publiko bat da, eta etxebizitza eta lurzoruari buruzko lurralde-politika garatu eta hiriak berritzeko helburuarekin sortu zen.

Visesaren xedea da babes publikoko etxebizitzaren sustapen-produktu eta/edo -zerbitzuak eskaintzea alokairu erregimenean, bai eta Etxebizitzaren Gida Planean (2018-2020) deskribatutako etxebizitza-beharrizanak asetzera ere, hiriak birgaituz eta/edo berrituz. Horretarako, koordinatu egiten da Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza Sailarekin eta EAeko beste eragile publiko eta pribatu batzuekin, betiere jasangarritasunean, energia-efizientzian eta irisgarritasunean oinarritutako printzipioak aplikatuz.

1990ean sortu zen, eta gaur egun, honela dago banatuta erakundearen kapital soziala: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa: % 78,64; Kutxabank: % 18,58; eta Laboral Kutxa: % 2,78.

Gaur-gaurkoz, Visesak babes publikoko 15.500 etxebizitza baino gehiago jarri ditu eskuragarri hainbat sustapenen bidez. Une honetan, hiriak birgaitzeko eta berritzeko lau proiektu estrategiko ditu esku artean: Bolueta, Zorrotzaurre, Vega Galindo eta StartEnCity-Koroatze. Gainera, ingurumenarekiko duen konpromisoa agerian uzten duten hainbat egitasmotan ere hartzen du parte (EMAS erregelamendua, ingurumen-adierazpena, jasangarritasun-memoriak, jasangarritasun energetikoari buruzko dekretua edo erosketa publiko berdea). Hori bera gertatzen da gizarte-erantzukizunarekiko eta bere talde interesdunekiko duen konpromisoarekin (gardentasun-ataria edukitzea; arriskuen kudeaketa eta gobernu arduratsua egitea; datuak babesteko Europako erregelamendua aplikatzea; kapitalen zuriketa eta delituak prebenitzea; laneratzea sustatzea edo gizarte-eragileekin lankidetzan aritzea) eta eskaintzen dituen produktu/zerbitzuen kalitatearekin ere (zerbitzuen karta edo ISO 9001).

2005ean, Visesak UNE-EN ISO 14001 Arauan oinarritutako Ingurumena Kudeatzeko Sistema bat ezarri eta erakundearen Kudeaketa Sistema Integratuan txertatu zuen (Kalitatea, Ingurumena eta Laneko Arriskuen Prebentzioa). Sistema horrek Eusko Jaurlaritza-Euskaliten Kudeaketa Aurreratuko Ereduari jarraitzen dio. Aurretik, Visesak Kalitatea Kudeatzeko Sistema bat zeukan ezarrita, bai eta UNE-EN ISO 9001 egiaztagiria ere "*Babes publikoko etxebizitza-sustapenak egiteko eta elementu askeak merkaturatzeko*" irismenarekin; horiek Bulego Nagusian eta bezeroei harrera egiteko lurraldeko bulegoetan egiten dira.

2016an Visesan sartu zen etxebizitza babestuak eraikitzeako bizitegi-lurzorua eskuratzeko, kudeatzeko eta urbanizatzeko jardura. Gai horrek, UNE-EN ISO 14001:2015 arau berria argitaratzearekin batera, Visesaren Ingurumena Kudeatzeko Sistemaren irismena eguneratu eta egoera horretara egokitu behar izan zuen. Gainera, Visesak erabaki zuen urrats bat haratago joatea ingurumenaren kudeaketan, eta, horretarako, hobekuntzak egiteko esparru gisa erabili ahalko zen eta asmo handiagoko helburuak ezartzeko aukera emango zuen kudeaketa-eredu bat bilatu zuen. Gauzak horrela, 1221/2009 (EB) Erregelamenduaren betekizun osagarriak (EMAS III) ezartzea erabaki zuen, eta, horri esker, **ES-EU 000118** EMAS erregistro-zenbakia eskuratu zuen.

Geroago, 1505/2017 EMAS Erregelamendua argitaratu eta gero, betekizun berrietara egokitu zuen Visesak bere Sistema Integratua.

Hori guztia aintzat hartuta, eta bat etorritz EMAS 1505/2017 Europako Erregelamenduak aldatutako EMAS 1221/2009 Europako Erregelamendurekin eta 2026/2018 Erregelamendurekin, Visesak honako ingurumen-adierazpen hau egin du publiko orokorrari eta erakundeak 2020an ingurumen-arloan egin dituen kudeaketari eta bilakaerari buruzko informazioa eskuratzeko interesa duten bestelako alderdi interesdunei datu horiek guztiak helarazteko asmoz.

1.2 - VISESAREN IDENTIFIKAZIO-DATUAK ETA KOKALEKUA

Visesak, Eusko Jaurlaritzaren menpeko sozietate publikoa den aldetik, Euskal Autonomia Erkidegoan (EAE) ematen du zerbitzu, eta 4 bulego ditu: bere jarduna gauzatzeko bulego nagusi bat eta hiru lurralde-bulego, bezeroei aurrez aurreko arreta pertsonalizatua emateko. Bulego guztietan dago harrera-zerbitzu bat; bertan erantzuten zaie informazioa eskatzen duten interesdunei, eta, horrez gain, Visesak langile egokiengana bideratzen dituzte bisitariak, beren beharrez araberak.

Honako hauek dira Visesaren datu nagusiak:

Izen soziala:	EUSKADIKO ETXEBIZITZA ETA LURRA EA - Visesa		
Forma juridikoa:	Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari atxikitako sozietate publikoa.		
Produktu/zerbitzu nagusia:	Lurzoru eta etxebizitza babestu publikoak		
Irismena:	<i>Azterketak egitea; lurzoruak eskuratzea, kudeatzea eta urbanizatzea. Babes publikoko etxebizitzaren sustapenak egitea eta etxebizitzak birgaitzea. Elementu askeak (lokalak, garajeak eta trastelekuak). Laguntza teknikoa ematea hirigintzaren eta antolakuntzaren arloan. Laguntza teknikoa ematea bere sustapenetan energia-efizientzia mantentzeko eta kontrolatzeko.</i>		
NACE kodea:	4110 (Higiezinaren sustapena)		
Bulego nagusiaren helbidea:	Gamarrako Atea 1A – 2. solairua (El Boulevard eraikina)- Gasteiz		
Telefono-zenbakia:	945 21 40 50	Faxa:	945 06 84 40
Helbide elektronikoa:	visesa@visesa.eus	Webgunea:	www.visesa.euskadi.eus

Jarraian, grafikoki daude adierazita Bulego Nagusiaren eta bezeroari harrera egiteko 3 lurralde-bulegoen kokapena:

Bizkaiko Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa

Trenbideko etorbidea 38, beheko solairua. 48012. Bilbo.

Gipuzkoako Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa

Errotaburu pasealekua 1, 7. 20018. Donostia-San Sebastián.

Arabako Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa

Gamarrako Atea 1A, beheko solairua. (El Boulevard eraikina). 01013. Vitoria-Gasteiz.

Bulego Nagusia. Vitoria-Gasteiz, Araba

Gamarrako Atea 1A, 2. (El Boulevard eraikina). 01013. Vitoria-Gasteiz.

Bezeroari Harrera egiteko Bulegoak (BHB):			Bulego Nagusia:
Arabako BHB Tel.: 945 214 038 Faxe: 945 241 609 gasteiz@visesa.eus	Bizkaiko BHB Tel.: 946 612 620 Faxe: 944 241 989 bilbao@visesa.eus	Gipuzkoako BHB Tel.: 943 326 340 Faxe: 943 326 341 donostia@visesa.eus	Tel.: 945 214 050 Faxe: 945 068 440 visesa@visesa.eus
Ordutegia: Astelehenetik ostegunera: 8:30-14:00 eta 15:00-16:30. Ostirala: 8:30-14:00 Astelehenetik ostegunera: 8:30-14:00 (ekainetik irailera)			

Visesaren saldu osteko zerbitzu-arreta:
Tel.: 900 212 123 sap@visesa.eus
Ordutegia: Astelehenetik ostiralera: 8:30-20:00

Lantokiei dagokienez, aipatu behar da Gasteizko Bulego Nagusian daudela Visesako langile gehienak. Bertatik kudeatzen da erakundearen jardura osoa, eta, halaber, bertan txertatzen da ingurumen-ikuspegia zerbitzuen eta jardueren kudeaketan.

Bezeroari Harrera egiteko Bulegoetan (BHB), administrazio-lanak egiten dira batez ere; halaber, bertan ematen zaie arreta bezeroei. Gasteizko BHBa Bulego Nagusiarekin batera kudeatzen da.

Gipuzkoako BHBa salbuespena da, Visesa ez baita titularra; alokatutako bulego-erakin batean dago, eta, hortaz, instalazio eta zerbitzuak eraikineko erkidegoaren jabetzakoak dira. Gauzak horrela, Gipuzkoako BHBan, eraikina kudeatzen duen erakundearen eskumenekoak dira ingurumenari lotutako zenbait alderdi eta betekizun.

1.3 - ERAKUNDEAREN JARDUERAK

Bulego Nagusiak eta bezeroei arreta egiteko bulegoek hainbat jardura egiten dituzte. Honela laburbil daitezke:

- *Bulegoetan egiten diren kudeaketa-jarduerak*
- *Planeamenduak eta proiektuak kudeatzeko jarduerak (lurzoruak)*
- *Proiektuari, zuzendaritzari, obrak exekutatzeari eta saldu osteko zerbitzuari dagozkion jarduerak*
- *Proiektua entregatzeko, bezeroak artatzeko eta stock-a kudeatzeko jarduerak*
- *Zerbitzu energetikoak kudeatzea*
- *Aholkularitza eta orientazio teknikoaren ematea*

Bulegoetan egiten diren kudeaketa-jarduerak

Elkar konektatuta dauden zazpi sailletako langileek egiten dituzte bulegoetako kudeaketa-jarduerak (Zuzendaritza Nagusia; Pertsonak eta Zerbitzu Orokorrak; Bezeroarenganako Arreta eta Kudeaketa Komertziala; Sail Teknikoa; Sail Juridikoa; Ekonomia eta Finantza Saila eta Prozesuak, Kanpoko Komunikazioa eta Sistemak Saila).

Esan bezala, ingurumena kudeatzeko sistema bat diseinatu eta ezarri da, EMAS Erregelamenduaren betekizunak betetzen dituena, UNE-EN ISO 14001:2015 Arauan oinarritutako aurreko sistematik abiatuta.

Ingurumenarekin lotura duten jarduerak Prozesuak, Kanpoko Komunikazioak eta Sistemak Sailak eta Pertsonak eta Zerbitzu Orokorrak sailek kudeatzen dituzte; bertan egiten dira, halaber, Visesaren gainerako jarduerekin zerikusia duten administrazio-jarduerak ere.

Kudeaketa-jarduerak honako hauekin guztiekin dute lotura: ingurumena kudeatzeko sistema planifikatzea eta mantentzea; ingurumen-alderdiak kontrolatzea; ingurumen-programak zehaztea eta programa horiei jarraipena egitea; Visesaren ingurumen-portaera ebaluatzea; legezko ingurumen-betekizunak eta erakundearen talde interesdunek ingurumenaren arloan izan ditzaketen beharrian eta espektatibak beteko dituzten egitasmoak gauzatzea.

Planeamenduak eta proiektuak kudeatzeko jarduerak (lurzoruak)

Lehenik eta behin, inbertsioen barne-azterketak, operazioen bideragarritasun-analisiak eta babes publikoko etxebizitzaren sustapenak egiteko lurzoruen erosketa egiten dira. Horiek guztiak egin ondoren egin beharreko jarduerak helburu horretarako kontratatutako laguntzaile tekniko baten bidez gauzatzen dira, eta proiektu guztietan dago Visesako proiektu-arduradun bat.

Prozedura hori hiri-planeamenduaren eta hirigintza-kudeaketaren arloko proiektu azpikontratatueta aplikatzen da. Bertan, hainbat jarduera biltzen dira, adibidez: laguntza teknikoa, aholkularitza, planeamenduko figurak txertatzea eta irismenari, epeei eta aurrekontuari dagozkien helburuak betetzeko koordinatzea.

Proiektuari, zuzendaritzari, obrak exekutatzeari eta saldu osteko zerbitzuari dagozkion jarduerak

Nagusiki, proiektu-faseko jarduerak, obrako zuzendaritza eta hirigintza-, eraikuntza- eta/edo birgaitze-obra bera exekutatzea hartzen ditu barne. Horiek guztiak azpikontratatu egiten zaizkie arkitekturako profesionaleri eta eraikuntzako enpresei, eta ingurumen-kudeaketa sistema propioak izan ohi dituzte.

Eginbehar horren barruan sartzen da, adibidez, aurreproiektuak, oinarrizko proiektuak eta exekuzio-proiektuak egitea, eta zuzendaritza fakultatiboak kontratatuta eta obra exekutatzea.

Kontrol- eta jarraipen-jarduerak laguntzaile tekniko baten eta/edo helburu horretarako kontratatutako eraikuntza-enpresa baten bidez egiten dira, betiere Visesako proiektu- eta/edo obra-arduradun batekin lankidetzan.

Kontrol-jarduerak eta obra amaierako ikusketak obra jaso aurretik eta ondoren egiten dituzte Visesako teknikariek (saldu osteko zerbitzua).

Proiektua entregatzeko, bezeroak artatzeko eta stock-a kudeatzeko jarduerak

Salmentaren eta/edo alokairuaren kudeaketaren barruan sartzen da etxebizitzaren, lokalen, garaje-partzelen eta trastelekuen kudeaketa.

Jarduera horren barruan egiten da Visesaren etxebizitza eta elementu aske guztien merkaturatzea, salmenta, alokairua eta stockaren kudeaketa, bezeroari harrera egiteko lurralde-bulegoetan.

Zerbitzu energetikoak kudeatzea

Visesak hiru etxebizitza-sustapenetan ematen ditu zerbitzu energetikoak 2010etik; izan ere, etxebizitza horietako klimatizazioa eta konforta bermatzeko dauden beharrezan erantzuten dieten kogenerazio-instalazioak daude bertan. Zerbitzu horiek, batez ere, energia-kontsumoak kontrolatzera eta instalazioen mantentze-lanak kudeatzera daude bideratuta.

Aholkularitza eta orientazio teknikoak ematea

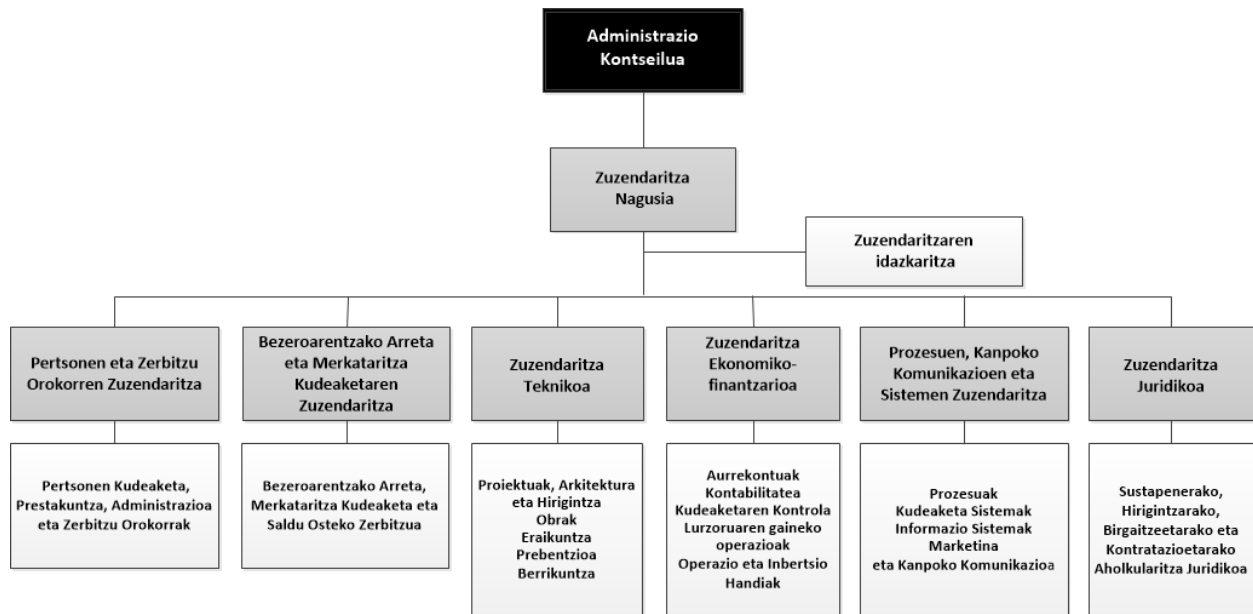
Bulego Nagusitik ematen du Visesak zerbitzu hau; aholkularitza eta orientazio teknikoak ematen die beste erakunde batzuei, esate baterako, Alokabideri eta udalei. Batez ere, administrazio- eta kudeaketa-zerbitzuak, batetik, eta zerbitzu teknikoak, bestetik, ematen ditu.

Operazioekin lotutako jarduera horiek guztiak eta estrategiari eta zeharkako kudeaketari lotutakoak gauzatzeko, Visesak prozesuen mapa bat sortu du:

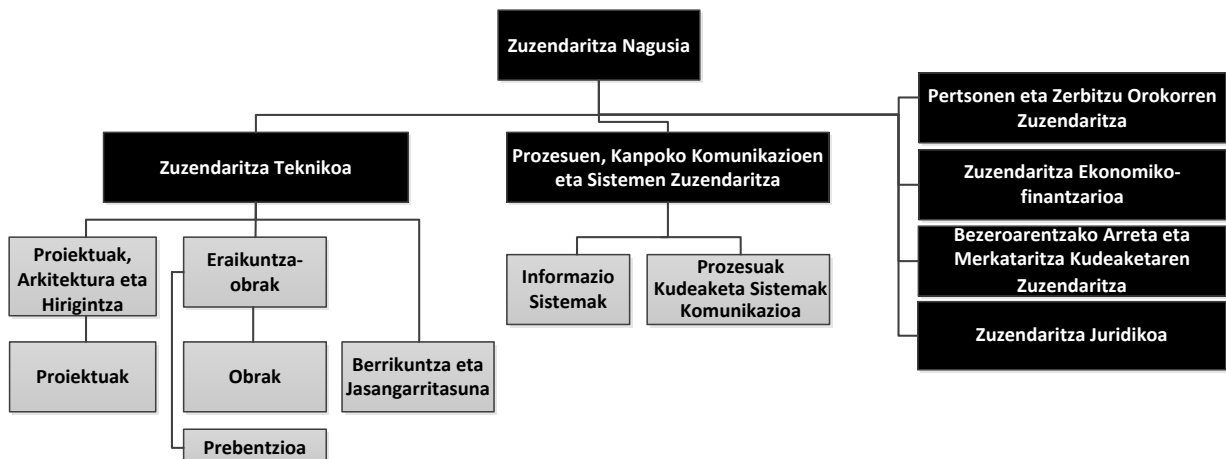

1.4 - ERAKUNDE- ETA KUDEAKETA-EGITURA

Visesan 85 pertsona zeuden 2020ko abenduaren 31n. Organigrama funtzional honetan ikus daiteke nola dauden banatuta:

Beraz, hau da ingurumenaren kudeaketan eragin zuzena duten zuzendaritzen egitura:

Zuzendari nagusia da Visesak organo exekutibo gorena, eta bera da enpresa-kudeaketaren zuzendaria. Horretarako eskumenak Administrazio Kontseiluak ematen dizkio. Zuzendaritzari Visesak Zuzendaritza Batzordeak laguntzen dio, eta aholkulari-lanak ere egiten ditu. Batzorde horretan sail guztietako zuzendaritzek hartzen dute parte.

Visesarentzat, erakundea osatzen duten pertsonak dira bere aktibo nagusia, eta, horri probetxu ateratzeko, prozesuetara bideratutako egitura bat du. Egitura horren ardatz nagusia bezeroa da, baina gainerako talde interesdunak ere aintzat hartzen dira.

Bai prozesuak, bai kudeaketa- eta hobekuntza-taldeak etengabeko hobekuntzan oinarritutako kudeaketa bikaina egitea ahalbidetuko duen egitura batean daude oinarrituta, organigrama bera bezalaxe.

1.5 - EMAS ERREGISTROAREN IRISMENA

Visesak Bulego Nagusian eta bezeroei harrera egiteko bulegoetan egiten diren jarduera guztietan aplikatzen du ingurumenaren kudeaketaren ikuspegia. Honako irismen hau du: **azterketak egitea; lurzoruak eskuratzea, kudeatzea eta urbanizatzea; babes publikoko etxebizitzak sustatzea eta etxebizitzak birgaitzea; elementu askeak (lokalak, garajeak eta trastelekuak) merkaturatzea; laguntza teknikoa ematea hirigintzaren eta antolakuntzaren arloan; laguntza teknikoa ematea erakundearen sustapenetan energia-efizientzia mantentzeko eta kontrolatzeko.**

2. INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMA

2.1 - INGURUMEN-POLITIKA

Visesako zuzendari nagusia da erakundearen ezarriko den ingurumenarekiko konpromisoa zein izango den erabaki eta definitzeaz arduratzen dena, eta, aldi berean, konpromiso hori da ingurumen-kudeaketa hobetzeko helburuak ezartzeko erreferentzia. Ingurumen-konpromiso hori publikoa da eta edozeinek eskuratu dezake dokumentua, ingurumen-adierazpenaren gertatzen den bezalaxe.

INGURUMEN-POLITIKA

VISESA da lurzorua kudeatu eta babes publikoko bizitza sustatzen duen sozietate publikoa. Ildo horretan, sustatu, lagundu, bultzatu eta aktiboki parte hartzen du hiriak birsortzeko eta berritzeko jardueretan, baita etxebizitza eta azpiegitura publikoak birgaitzeko jardueretan ere. Hori eginez, irisgarritasuna handitzen du, betiere ingurumenaren eta lurralde-orekaren ikuspegiekin bat eginez, lurralde jasangarri bat sustatzeko helburuarekin.

Gure jarduerak eragin zuzena du landa- eta hiri-ingurunean; izan ere, gure esku-hartzeek inpaktu fisikoa dute, gure eraikuntza-produktuak erabiltzeak ondorioak ditu eta eraikuntza-produktu horiek lortzeko egin beharreko jarduerak ere ingurumenaren eragiten dute. Ataza horietako gehienak gure proiektuak exekutatzeko kontratatzen ditugun enpresek egiten dituzte.

Ingurumenarekiko dugun konpromisoa modu praktikoan ikus daiteke gure kudeaketaren hainbat aspektutan, gure **Hornitzaileen politikan** eta gure **Bezeroen, Produktuen eta Zerbitzuen Politikan** ikus daitekeen bezala. Gainera, ingurumenaren hobekuntza gure berrikuntza-ardatz nagusietako bat ere bada, eta hala jasota dago gure **Berrikuntza-politikan**.

JARDUKETA-PRINTZPIOAK

- Gure jarduerari aplikatu dakizkiokeen **lege-betekizun** guztiak betetzen ditugu, baita guk sinatutako hitzarmenetatik edo gure erakundeak hirugarrenen proiektuetan duen partaidetzatik eratorritako betekizunak ere.
- Gure helburua, enpresa publiko gisa dugun zeregin eredugarri eta bultzatzailea betetze aldera, **sentsibilizazioa** eta ingurumen-hobekuntza **sustatzea da**, baita ingurumen-jarduera jasangarriak sustatzea ere, gure langileen eta talde interesdunen artean, eta, bereziki, gure enpresa hornitzaile eta bezeroen artean.
- Aktiboki egiten dugu lan **ingurumena babesteko**. Xede horrekin, kutsadura prebenitzeko, baliabideen kontsumo arduratsu eta jasangarria egiteko, klima aldaketa murriztu eta klima aldaketak eragindako aldaketetara egokitzeko eta biodibertsitatea gure jarduerak, produktuak eta zerbitzuak eragindako inpaktuetatik babesteko printzipioak aplikatzen ditugu.
- Gure erakunde-politikaren oinarri eta erakundearen bikaintasun-printzipioa da ingurumenaren kudeaketan **etengabeko hobekuntza** bilatzea; horretarako, adierazleak ezarri eta ingurumenaren arloan ditugun helburuak etengabe berrikusten ditugu ingurumena kudeatzeko daukagun sistemaren bidez.
- **Ikaskuntza partekatua eta berrikuntza** da gure hobekuntza-iturri, baita ingurumenaren arloan gauzatzen dugun jarduera garrantzitsuenetako bat ere; tokiko eta nazioarteko proiektuetan hartzen dugu parte, eta, horri esker, ingurumenaren arloan dauden aurrerapenak proaktiboki aztertzen ditugu, hobekuntza-iturri gisa.

Horregatik guztiagatik, **ingurumena kudeatzeko sistema** bat daukagu ezarrita eta egiaztatuta gure jarduera eta bulego guztietan; bertan, aintzat hartzen da ingurumena. Halaber, eragina dugun hiru esparru handietako jardueretan ere ezarrita dago: proiektuak, obrak eta VISESAko bulegoak.

Ingurumenaren arloan egiten dugun lanaren berri xehe-xehe ematen dugu publikoki *GRI jasangarritasun-txostenen* eta *EMAS Ingurumen-adierazpenaren bidez*.

*Honako honek onetsi du: zuzendari nagusia
Carlos Quindós Fernández*

2.2 - INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMAREN DESKRIBAPENA

Visesak Kudeaketa Sistema Integratua (SIG) du. Urtero egiten zaizkio auditoretzak, eta egiaztatuta, UNE-EN ISO 9001:2015 eta UNE-EN ISO 14001:2015 arauen arabera eguneratuta eta EMAS 1505/2017 Europako Erregelamenduak aldatu zuen EMAS 1221/2009 Europako Erregelamenduari jarraikiz egina dago.

Sistema integratu horren barruan, 2018an egokitu zen ingurumen-kudeaketa 1505/2017 Erregelamenduaren betekizunekin bat egiteko. Halaber, EMAS 2026/2018 Erregelamendua onetsi eta indarrean sartu zenetik betekizun berriak ingurumen-adierazpen honetan txertatu dira.

Ingurumen-kudeaketa osatzen duten dokumentuen egitura

Ingurumen-kudeaketaren harira egiten eta erabiltzen diren dokumentuei esker, aplikatzekoak diren ingurumen-betekizunak betetzen direla eta ingurumen-arloko prozedurak eta jarraibideak sistematizatuta daudela bermatzen da. Ildo beretik, erakundeak ingurumena babesteko eta bere jardueraren ondorioz ingurumenean dauden eraginak minimizatzeko duen etengabeko hobekuntza-konpromisoa gauzatzeko eta ikusgai jartzeko ere balio dute.

Honako dokumentu hauek osatzen dute kudeaketaren oinarrian dagoen egitura hori:

- **Kudeaketa Sistema Integratuaren Eskuliburua.** Prozesu guztietan aplikatzen den ingurumena kudeatzeko sistema deskribatzen duen erreferentziatzko dokumentua da, eta bi helburu ditu:
 1. Visesak barruan, erreferentzia-esparru izatea kudeaketa integratuko sistemarekin zerikusia duten barne-jarduerak gauzatzeko.
 2. Bezeroei eta Visesak ezarritako kudeaketa-sistema integratuari buruzko informazioa behar duen kanpoko edozein erakunderi sistema horren berri ematea, bezeroen eskakizunak betetzen direla, bezeroa asebeteta dagoela, ingurumena modu jasangarrian mantentzen dela eta pertsonen segurtasuna eta osasuna babestu egiten direla bermatzeko.
- **Ingurumena Kudeatzeko Prozedurak.** Eskuliburua osatzen duten dokumentu gehigarriak dira. Bertan, xehe-xehe azaltzen dira ingurumenaren kudeaketaren esparruan egiten diren jardueretako prozedura sistematikoak.
- **Ingurumena Kudeatzeko Jarraibideak.** Eskuliburua osatzen duten dokumentu gehigarriak dira; zehazki, prozesu edo jarduera batek ingurumenean izan dezakeen inpaktua prebenitzeko, kontrolatzeko edo minimizatzeko helburuarekin gauzatu beharreko lan-operatibak deskribatzen dira bertan.
- **Formatuak.** Egiten ditugun jardueren ingurumen-informazioa jasotzeko erabiltzen diren txantiloia dira.
- **Erregistroak.** Ingurumenaren kudeaketaren eskuliburuan, prozeduretan eta jarraibideetan ezarritako gidalerroak betetzen direla bermatzeko oinarritzko dokumentuak dira.

Kudeaketa-sistema integratuaren esparruan, Visesak bermatu egiten du kudeaketa-politika orokorrean eta kudeaketaren gainerako esparruetarako ezarri diren politiketan jasotako konpromisoak garatu, ezarri, berrikusi eta eguneratzeko beharrezkoak diren erakunde-egitura, jardueren plangintza, ardurak, praktikak, prozesuak, prozedurak eta baliabideak dituela, eta definitu ere egiten ditu.

2.3 - INGURUMENA KUDEATZEKO ERAKUNDE-EGITURAREN DESKRIBAPENA

Visesako zuzendaritzak ingurumen-kudeaketako zuzendaritzaren ordezkari gisa hautatu du Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen Zuzendaritza.

Gauzak horrela, Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen Zuzendaritza da eskuliburuan eta gainerako dokumentuetan jasotako politikak, prozedurak, jarraibideak, formatuak, erregistroak eta irizpideak etengabe erabili eta betetzen direla bermatzeko jarraipena egitearen arduraduna. Zuzendaritzak eskuordetu dio horretarako eskumena, eta haren ordezkari gisa, autoritate nahikoa du Zuzendaritza Nagusiari eta gainerako zuzendaritzei ingurumen-kudeaketaren funtzionamenduaren eta ematen ari den erantzunen berri emateko, baita sistema berrikusteko eta hobetzeko gomendioak egin eta ekintzak proposatzeko ere.

2.4 – BARNEKO ETA KANPOKO TESTUINGURUAREN AZTERKETA

2018an sartu zen indarrean 1505/2017 Erregelamendua, eta, orduan, Visesak bere testuinguruaren analisi orokorra egin zuen. Azterketa horren azken emaitza Visesaren esparru-estrategia eguneratzea izan zen, 2018-2020 Plan Estrategikoaren bitartez.

2019an, Visesak berrikusi egin zuen testuinguru hori, erakundearentzat garrantzitsuak diren barne-eta kanpo-alderdiak eguneratze aldera.

Hain zuzen, testuinguruaren urteko azterketa orokor hori eta Plan Estrategikoa bera urteko kudeaketa-plana egiteko beste informazio-iturri garrantzitsuak dira.

2.5 – INTERESDUNAK ETA BEREN BETEKIZUNAK

Visesaren interesekoak izan daitezkeen eragileak zein diren aztertu da. Horretarako, talde interesdunak identifikatu eta Visesak horietan duen eraginaren eta influentziaren arabera sailkatu dira.

Gero, interesdunek dituzten beharrizanak eta espektatibak aztertu dira *focus group* izeneko metodologiaren bitartez; bertan, talde interesdun horiekin harreman gehien duten eta hobeto ezagutzen dituzten Visesako langileek hartu dute parte, eta Visesak bere gain hartuko dituen betekizunak ezartzeko ere balio izan du.

2.6 – ARRISKUAK ETA AUKERAK. EKINTZAK

Visesak urtero lantzen ditu espero diren emaitzetan eragina izan dezaketen arrisku eta aukerak; zehazki, zein arrisku eta aukera egon daitekeen erabaki eta ebaluatzen du. Horretarako, honako hauekin zerikusia duten arriskuak eta aukerak ebaluatzen dira:

- Ingurumenari lotutako alderdi esanguratsuak
- Lege-betekizunak eta aplikagarriak diren beste betekizun batzuk
- Interesdunen beharrizanak eta espektatibak
- Erakundearen eta bere testuinguruaren analisia

Halaber, AMIA orokor bat egin da testuinguruaren analisia abiapuntutzat hartuta. Urtero berrikusten da, eta analisi hori aintzat hartu da arriskuen eta aukeren hirurteko planeko faktoreak identifikatu eta lehentasunaren arabera sailkatzeko.

Ondorioz, Visesak jarduera eta operazio bakoitzari berezkoak zaizkion arrisku eta aukeren bilakaera aztertu eta berauek kudeatzeko sistema bat du, arriskuak identifikatu eta ebaluatzeaz gain, espero diren emaitzak areagotu eta espero ez direnak prebenitu edo murrizteko gai izango diren kontrol-jarduerak diseinatu eta gauzatu ditu.

3. INGURUMEN-ALDERDIAK

Ingurumenaren kudeaketaren esparruan, Visesak barne-prozedura bat du (ingurumen-alderdiak identifikatzeko, ebaluatzeko eta erregistratzeko prozedura), bizi-zikloarekin lotuta dauden eta Visesak egiten dituen jarduerekin zerikusia duten edo izan dezaketen ingurumen-alderdiak identifikatzeko eta ebaluatzeko prozesua sistematizatzeko.

Visesaren jarduerekin zerikusia duten ingurumen-alderdiak urtean behin identifikatzen dira, salbu eta erakundeak egiten dituen jardueretan aldaketa nabarmenak badaude edo jarduerak berriak abiarazten badira.

3.1 – INGURUMEN-ALDERDIAK IDENTIFIKATZEKO ETA EBALUATZEKO METODOLOGIA

Aintzat hartuta ingurumen-alderdiak ingurumenarekin elkarreraginean egon daitezkeen erakunde bateko elementuak direla, Visesak ingurumen-alderdi zuzenak (ohiko egoeretan, ezohiko egoeretan eta arrisku-egoeretan) eta zeharkako ingurumen-alderdiak bereizten ditu.

Ingurumen-alderdi zuzenak

Ingurumen-alderdi zuzenak Visesaren jarduerekin, produktuekin eta zerbitzuekin dute zerikusia, baldin eta Visesak kontrol zuzena badu horien kudeaketan. Honako hauek dira, besteak beste, ingurumen-alderdi zuzenak:

- Energiaren, materialen eta baliabide naturalen kontsumoa edo erabilera
- Isuriak
- Hondakinak
- Lurzoruaren okupazioa
- Atmosfera egindako igorpenak Zarata
- Etab.

Horiek funtzionamendu-egoeraren arabera sailkatzen dira (ohikoa, ezohikoa eta larrialdi-egoera):

- Ohiko egoera: kontrolatzen den jarduerak ohi bezala eta planifikatutakoari jarraikiz funtzionatzen du.
- Ezohiko egoera: egoera irregularra eta/edo bitxia. Testuinguru honetan, oso maiz gertatzen ez den edozein egoera har daiteke ezohikotzat edo anormaltzat; adibidez, mantentze-lanetan noizean behin egin beharreko jarduerak.
- Larrialdi-egoera: arrisku bati lotuta dago (kalte baten kontingentzia edo hurbiltasuna), eta ingurumenari, pertsoneri eta ondasunei kalteak eragiteko arriskua baloratzen da.

Ingurumen-alderdi zuzenak ebaluatzeko irizpideak

Ingurumen-alderdi zuzenak ebaluatzeko, aurretiaz definitutako eta egiaztatutako ebaluazio-irizpide batzuk aplikatzen dira, zer ebaluatzen den. Irizpide horiei jarraikiz, puntuak ematen dira, alderdi bakoitzari ematen zaion garrantziaren arabera kuantifikatzeko. Zehazki, honako alderdi hauek ebaluatzen dira:

- Ohiko egoeretako alderdiak: Alderdi horiek ebaluatzeko parametroak magnitudea, toxikotasuna eta/edo arriskua baloratzen dira. Alderdi bakoitza neurketa-unitate propioen bidez ebaluatzen da, eta, horretarako, Visesak balorazio-eskala bat ezarri du, hein hauekin: 2, 6 eta 10.
- Ezohiko egoeretako alderdiak: Gertakari hori jazotzeko probabilitatea edo maiztasuna eta/edo ondorioen larritasuna dira ebaluatzen diren parametroak; 2, 6 edo 10 puntu jaso dezake irizpide bakoitzak, aurretiaz ezarritako eskalaren arabera.
- Larrialdi-egoeretako alderdiak: Gertakari hori jazotzeko probabilitatea edo maiztasuna eta/edo ondorioen larritasuna dira ebaluatzen diren parametroak; 2, 6 edo 10 puntu jaso dezake irizpide bakoitzak, aurretiaz ezarritako eskalaren arabera.

Zeharkako ingurumen-alderdiak

Ingurumenaren arloko zeharkako alderdiak Visaren jardueren, produktuen eta zerbitzuen eta hirugarrenen arteko elkarreaginaren emaitzekin daude lotuta, hirugarrenengan eragina izan dezaketelako, neurri batean.

Visesak honako azpikontratazio hauei lotutako zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzen ditu:

- Kontraten eta hornitzaileen ingurumen-kudeaketa
- Proiektuen diseinua
- Diseinuko egiaztagiri energetikoa eraikuntza-proiektuetan
- Obretako ingurumena kudeatzeko sistemak
- Zerbitzu energetikoen kontrola Visaren beraren sustapenetan Lurzoruetan sustapenak, berroneratzeak eta urbanizatzeak egitea

Zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzeko irizpideak

Zeharkako ingurumen-alderdiak ebaluatzeko, aurretik zehaztutako eta onetsitako ebaluazio-irizpide batzuk erabiltzen dira, zer ebaluatzen den. Hauek dira irizpideok:

- Influentzia: norbaiti eragiteko gaitasuna.
- Fakturazioa: zerbitzuen prestazioagatiko fakturazioaren edo konpentsazio ekonomikoaren zenbatekoa.
- Ingurumena kudeatzeko sistema: erakunde batek (hornitzaileek) zein neurritan kudeatzen duen ingurumena eta zein neurritan jarduten duen modu arduratsuan ingurumenarekiko.
- Kezka/aukera: Kanpoko interesdunak eta Visesa kezkatzen dituen ingurumenaren arloko gairen batean jarduteko edo batera lan egiteko aukera egotea.
- Ekodiseinua: Produktuaren diseinuan aplikatutako ekodiseinuaren maila; izan ere, maila horren arabera kudeatzen dira (identifikatu eta ebaluatu) ingurumen-alderdiak.
- Ebaluatzen diren beste parametro batzuk eragina eta ingurumen-inpaktua dira.

Irizpide horietako bakoitza neurketa-unitate propioen bidez ebaluatzen da. Visesak eskala bat sortu du horretarako, eta irizpide bakoitza 2, 6 edo 10 punturekin kalifikatu daiteke.

Ingurumen-alderdiak ebaluatzea

Ingurumen-alderdiak kuantifikatu eta gero, Visesak gutxienez urtean behin aplikatzen dizkio aurretiaz ezarritako ebaluazio-irizpideak alderdi bakoitzari (zuzena, arriskukoa edo zeharkakoa). Horretarako, aurretiaz erabaki eta ebaluazio-prozeduran jasota dagoen kalkulu-formula bat aplikatzen da, eta, modu horretan, alderdi bakoitzak zer-nolako garrantzia duen jakin daiteke, zenbakizko balio baten bidez.

Kategoria bakoitzerako gehieneko balioak ere aurretiaz ezarrita daude, eta, horrenbestez, balio hori bera lortu edo gainditzen duten alderdi guztiak jotzen dira esanguratsutat. Ondorioz, erakundeak aztertu egin behar du zein eragin duen ingurumenean alderdi horrek, baita eragin horren gainean jarduteko ingurumen-arloko helburu bat ezarri beharrik dagoen edo ez ere.

3.2 – EVALUACIÓN: ASPECTOS SIGNIFICATIVOS

Metodologia hori erabilita, Visesak 2019 ekitaldi amaierako datu kuantitatiboen gaineko ebaluazioa egin zuen 2020an.

Beheko taulan daude jasota **esanguratsutat jo ziren zuzeneko alderdiak**. Bertan dago adierazita horietatik zeinetan ezarri zituen Visesak 2020an ingurumena hobetzeko helburuak:

ALDERDI ZUZEN ESANGURATSUAK	LANTOKIA	INGURUMENEAN DUEN ERAGINA	BADAGO HONI LOTUTAKO HELBURURIK
Hondakin fluoreszenteak sortzea	Bulego Nagusia	Baliabide naturalak agortzea Ingurumena kutsatzea, hondakinen bidez Biodibertsitatea galtzea	EZ
Pila-hondakinak sortzea	Bulego Nagusia Gipuzkoako BHB	Baliabide naturalak agortzea Ingurumena kutsatzea, hondakinen bidez Biodibertsitatea galtzea	EZ

Ez zen helburu espezifikorik ezarri esanguratsuak izandako ingurumen-alderdientzat, bi kasuetan bolumen txikien balio absolutuak (t hondakin) eta, fluoreszenteen kasuan bezala, gure instalazioen mantentze-lanekin lotutakoak direlako.

Hala ere, gure erakundeak sorkuntzatik jarraipena egin eta kontrolatuko du, ezohiko portaerak detektatuz gero, horren arabera jarduteko. Gainera, hondakinei dagokienez, Visesak lehentasunezkoztat eta beharrezkoztat jotzen du aplikatzen ari diren askotariko politikekin jarraitzea, besteak beste, honako sistematika hauekin:

- Gelatan birmoldaketak egingo dira edo erre egindako argiak aldatuko dira kontsumo eraginkorragoa izango duten beste batzuegatik (LED).
- Norbanakoarentzako inprimatze-ekipoak ordeztu eta funtzio anitzeko ekipo eta inprimagailuak jarriko dira, taldean erabiltzekoak, gutxieneko ingurumen-irizpideak beteko dituztenak.
- Energy Star pantailak eta ekipoak. Modelo estandarrak parkea optimizatzeko eta ordeztuko pieza estandarrak erabiliko dira.
- Plastikozko materialen ordeztukoak bilatuko dira (edalontziak, ur-bidoiak, karpetak eta antzekoak).

Ezohiko egoeratan eta larrialdi-egoeratan zuzenean sortutako ingurumen-alderdiei dagokienez, ez zen egoera horiekin lotutako ingurumen-alderdi esanguratsutik identifikatu, beren eragin nagusia ur eta lurzoruetan izan daitekeen kutsadurarekin lotzen badugu.

Beheko taulan daude jasota **esanguratsutat jo ziren zeharkako alderdiak**. Bertan adierazten da zeinetan ezarri zituen Visesak 2020an ingurumena hobetzeko helburuak:

ZEHARKAKO ALDERDI ESANGURATSUAK	LANTOKIA	INGURUMENEAN DUEN ERAGINA	BADAGO HONI LOTUTAKO HELBURURIK
Hornitzaileek eta kontratek ingurumenarekiko duten jarrera	Erakunde osoa	Baliabide naturalak agortzea	EZ
Zerbitzu energetikoak (Calor recuperado)	A27 (242 etxeb.)	Klima-aldaketa Baliabide naturalak agortzea Igorpenak egitea eta partikulak isurtzea	BAI

Lantokietako **hornitzaileen eta kontraten ingurumen-portaeraren** ebaluazioan hornitzaile bakarra esanguratsua izan bazen ere, erabaki zen hornitzaile horrekin berariazko ekintzarik ez egitea, ingurumen-ziurtagiririk ez badu ere, hondakinen kudeaketa egokia egiten baitu. Urtero, Visesak bere hornitzaileen eta kontraten ingurumen-kudeaketaren mailaren ebaluazioa egiten du.

Helburu espezifikoak ezarri ziren **zerbitzu energetikoen** jardueran, zerbitzu horiek eskaintako sustapenetako instalazioen mantentze-lanen prozesuari berari lotutako ekintzen bidez (2020ko ingurumen-programaren 3. helburua). Horrela deitzen dira zerbitzu energetikoak eskaintzeko erabilitako kogenerazio-motorrak: A30 AR1 (103 etxe), A30 AR2 (100 etxe) eta A27 (242 etxe). Hiru motor horiek zerbitzu energetikoa eskaintzen diete 445 etxebizitzari.

4. 2020KO INGURUMEN-PROGRAMA

Esanguratsutzat jo diren ingurumen- alderdi guztiak hartzen dira aintzat Visesaren ingurumen-arloko helburu eta xedeak ezartzeko. Ingurumen-arloko alderdi esanguratsu guztiek ez dute garrantzi/adierazgarritasun berdina. Dena den, ebaluazio-prozesuak berak ematen du garrantzi/adierazgarritasun hori baloratzeko aukera.

Helburu batzuk Visesaren 2020ko Kudeaketa Planean daude sartuta, beren lerrunagatik edo izaeragatik, erakundearen estrategiarekin lerrokatuago daudelako; aldiz, helburu operazionalak Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen Sailean koordinatu eta kudeatzen dira, sail hori baita Visesak EMAS ingurumena kudeatzeko sistemaren arduraduna. Zuzendaritza Batzordeak onesten ditu Ingurumen Programaren barruan ezarritako helburuak; koherenteki daude integratuta erakundearen gainerako politika estrategikoetan, eta zuzendaritzek hartzen dute beren gain bakoitzari dagokion helburua kudeatzeko ardura.

Helburuak urtean behin ezartzen dira, eta kuantifikagarriak eta egingarriak izan behar dute, posible den neurrian. Halaber, bat etorri behar dute ingurumen-politikarekin, barne hartuta etengabeko hobekuntzak ingurumena babesteko dakarren konpromisoa.

Hona hemen Visesak 2020rako egindako ingurumen-programa eta helburuak zein neurritan bete diren aztertzen duen analisia:

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

1. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
Visesaren lizitazioen ingurumen-irizpideak maximizatzea Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdeko Plan bati atxikiz eta, ondoren, plan hori garatuz (ALDERDI ZUZENAK. Aukera)	Atxikita gauden 2020ko Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdeko Programan lehenetsitako produktu-multzoen kasuan ingurumen-irizpideak kontratazioen % 50ean aplikatzea.	2020ko Ingurumen-onurarako Planarekin jarraituz: Erosketa eta kontratazioetan ingurumen-irizpideak ezartzea. - Ingurumen-aldagaia erosketa eta kontratazio prozedura eta tresnetan txertatzea. - 2020ko Emaizak Ihoberi jakinaraztea. EPEA: 2020ko abendua	Erosketa Publiko Berdeko Batzordearen taldea (Kontratazio arduraduna, Arkitektura arduraduna, Zerbitzu Orokorraren arduraduna) Barne-dedikazioa (40 h)
		Visesako jarduera eta bulegoetan ingurumen-aldagaia koordinatuko duen Ingurumen Batzordea finkatzea. EPEA: 2020ko abendua	Ingurumen Batzordearen bilerak Barne-dedikazioa (40 h)

2020. urtean, ingurumen-irizpideak txertatzen jarraitu dugu egindako lizitazio eta erosketetan.

- Lizitazioak: 6 kontratu (Eraikinen garbiketa, Ibilgailuak eta Eraikuntza). Formalizatutako kontratuen bolumen ekonomikoa: 32.397.720 €. Kontratututako bolumenaren % 100ean ingurumen-irizpideak daude.
- Erosketak: Paper, eraikinen garbiketa, argitalpen, bulego-altzarien eta ekitaldien erosketa zuzena. Egindako erosketen bolumen ekonomikoa: 80.929 €.

Beraz, ingurumen-irizpideak erabili dira 2020an kontratatu edo erositako % 99,8an (2020an lehenetsitako produktu-multzoen kontratazioan ingurumen-irizpidea % 50ekoa izatea lor daiteke). **Helburua % 100 bete da.**

Gure lizitazio eta erosketen ingurumen-irizpideen adibideak:

- **Bulego-materialaren hornitzaileak:** Kontratuak ingurumen-irizpideak barne hartzen ditu, 100etik 10 puntuko atalasean baloratu daitezkeenak: Karbono-aztarnari buruzko informazioa (4 puntu), egindako eskaeren ingurumen-analisiaren informazioa (4 puntu) eta enbalajearen optimizazio minimoa duten eskarien harrera (2 puntu).
- **Ibilgailuak:** 2020an 4 ibilgailu hibrido sartu dira; horrela, Visesako flotako diesel ibilgailuen % 43 kendu dira. 2019tik ibilgailu elektrikoak kargatzeko bi puntu daude (Gasteizko Egoitza Nagusia eta Bizkaiko BHB), 2020an ibilgailu elektrikoak erabiltzen hasteko helburuarekin.
- **Garbiketaren hornitzaileak:** Kontratuak ingurumen-irizpideak barne hartzen ditu, 100etik 10 puntuko atalasean baloratu daitezkeenak: Ingurumen-kudeaketaren jardunbide egokia sistematikoki egiaztatzea ingurumen-kudeaketako ziurtagiri batekin (EMAS, ISO 14001,14001, Ekoscan edo baliokidea, 10 puntu).
- **Honako hornitzaile hauen kasuan ere ingurumen-irizpideak daude:** eraikuntza-proiektuak, eraikuntza-obrak, elikagaigintza edo mezularitza. Gainera, 2020an Eusko Jaurlaritzaren energia berriztagarrien kontratuarekin bat egin eta gero, Visesako bulego guztietan elektrizitate % 100 berriztagarria kontsumitzen da.

2020an, Office365 tresna ezarri eta gero, Ingurumen Batzordea sortzea erabaki zen, Erosketa Publiko Berdeko Batzordearen Taldea eta Jasangarritasun Dekretuari Jarraipena Egiteko Taldea ere egoteko moduan, 3 talde horietan parte hartzen duten pertsonak berdinak direlako eta koordinatuta lan eginda Visesaren etorkizuneko ingurumen-kudeaketako organoa osatu zezaketelako. Gaur egun, pertsona horiek dira ingurumen-adierazpen hau eta urteroko ingurumen-programak egiteko behar den informazioa ematen dutenak.

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

2. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
Bulegoetako energia-kontsumoa minimizatzea (bulego nagusia, Arabako BHB, Bizkaiko BHB eta Gipuzkoako BHB). <i>(ALDERDI ZUZENAK. Aukera)</i>	Murriztea % 1-% 3 artean (kWh/pertsona)	Ingurumenari buruzko intranet korporatiboaren bidez zabaltzea eta sentsibilizazioa sustatzea eta abiapuntua izatea Viseko zentro eta pertsona guztien parte-hartzearentzat. EPEA: 2020ko abendua	Prozesuak eta Sistemak dptu. Barne-dedikazioa (40 h)
		4/2019 Legeak eta 25/2019 Dekretuak ezarritakoa betetzen jarraitzea; biek efizientzia eta jasagarritasun energetikoa hobetzeko asmoa dute, Euskadiko erakunde publikoetan batez ere. EPEA: 2020ko abendua	Zerbitzu Orokorren arduraduna Barne-dedikazioa (25 h)

- Orriaren garapena hasi da, zabaldu eta sentsibilizatzeko behar den eduki orokorra zehaztuz. Orria garatzen ari denez, ekintza hori hurrengo ingurumen-programara igaroko da.
- Jasagarritasunari buruzko Dekretuak, gure kasuan, batez ere instalazio eta ibilgailuei eragiten die. 2020an, hiru diesel ibilgailuren renting-a bukatu eta gero, horiek ibilgailu hibrido 1 eta % 100 elektrikoak diren 2 ibilgailurekin ordezkatu dira. Gasteizen eta Bilboko BHBaren bulego berrietan ibilgailu elektrikoak kargatzeko lehen puntuak instalatu eta gero, 2020an ibilgailu elektrikoekin mugitzen hasi gara. Horrela, sektore publikoko jasagarritasun energetikoari buruzko Dekretuaren zenbait alderdi betetzen ditugu.
- Bizkaiko BHBaren kokaleku berria diseinatu da jasagarritasun-estandarrak kontuan hartuta, eta A kalifikazioa jaso du energia primarioaren kontsumoan eta CO2ko isurien kasuan.
- Halaber, nabarmendu behar da 3 egoitzek emandako aurrerapauso garrantzitsua, 2020an zehar gure egoitza guztiek elektrizitate % 100 berriztagarria kontsumitu dutelako.

Helburua % 100 bete da. Neurri horiek guztiak ezarri eta energia-kontsumoan ingurumen-jardunbide egokiak mantendu eta gero, 2019. urtearekin alderatuta energia-kontsumoa % 22,38 jaitsi dugu. Datua banakatuz gero, pertsona bakoitzaren kontsumo elektrikoak % 5,36 jaitsi da, eta pertsona bakoitzaren erregai-kontsumoa % 47,55.

Adierazi nahi dugu, hartutako neurriez gain, jaitsiera horretan COVIDak eragindako osasun-larrialdiarekin lotutako beste faktore batzuek eragina izan dutela; adibidez, lanegatik egindako joan-etorriek mugak izan dituzte, eta telelanaren sustapenaren ondorioz bulegoetan langile gutxiago egon da. Hala ere, adierazi behar da bulegoetan protokolo berriak ezarri direla pertsonen biltzeko erabilitako lekuetan; leihoak irekita mantentzea erabaki da prebentzio neurri gisa. Ondorioz, kontsumo-eraginkortasuna galtzen da, baina, hala ere, azken emaitza ikusita, uste dugu hartutako neurriak eta lortutako murrizketa oso positiboak direla. Hurrengo urteetan, adierazle horien eboluzioa ikusita, faktore horien eragin-maila ezagutuko dugu.

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

3. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
Zerbitzu energetikoen motorren errendimendua maximizatzea (ZEHARKAKO ALDERDIAK)	3 motorretako bakoitzaren funtzionamenduaren ordu-kopurua % 5-10 handitzea (Funtzionamendu hobeezina: 3.200-3.700 h/urte)	Mantentze-lanak finkatzea, zerbitzua ematean hobeezina izango litzatekeenarekin alderatuta funtzionamendu errealak izan ditzakeen desbiderapenak zuzentzeko. EPEA: 2020ko abendua	Berrikuntza eta Jasangarritasunaren arduraduna Barne-dedikazioa (25 h)

Zerbitzu energetikoak eskaintzen dira jabeen erkidegoentzat ESCO (Energy Services Company) modura, etxeko ur beroa (EUB) eta berogailua hornitzeko, galdara-gelaren mantentze-lanetarako eta eraginkortasun handiko kogenerazio-instalazioetan (aldi berean beroa eta elektrizitatea sortzen dute) sortutako energia saltzeko.

Zerbitzu energetikoak eskaintzen dizkiegu babes publikoko 242 etxebizitzetako Jabeen Erkidegoei. Helburua da babestutako etxebizitzaren erabiltzaileak bihurtzea, laguntzarekin, beren energia-sistemen kudeatzaileak, funtzionamendua teknikoki eta ekonomikoki optimizatuta.

Funtzionamenduaren ordu-bolumena honako hau izan da:

Kogenerazio-motorra	2020ko orduak 2019ko orduen aldean	Errendimendua % (2020/2019)
A30 AR1 (103 etxe)	0h (2020) < 1.868h (2019)	2020ko errendimendua % 100 txikiagoa
A30 AR2 (100 etxe)	2.230h (2020) < 3.698h (2019)	2020ko errendimendua % 39 txikiagoa
A27 (242 etxe)	1.124h (2020) < 2.0884h (2019)	2020ko errendimendua % 46 txikiagoa

Apaloeta 5 -A30AR1- 2020aren hasieran, plaka elektronikoa batek matxura izan eta urte osoa funtzionatu gabe igaro du (Ez dago plakaren identifikazio-daturik eta ez dago motorrak ordezkatzeko erreferentziako enpresarik).

Apaloeta 6 -A30AR2- Sortutako beroa aprobetxatzeko arazoak ditu, eta identifikatu nahi ditu; ondorioz, balio baxuak dauzka berreskuratutako energia termikoari dagokionez.

Beraz, ez da hiru motorretako batean adierazlea bete. **Ez da helburua bete.**

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

4. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
ZAINZA TEKNOLOGIKOA Altzairuan oinarritutako eraikuntza industrializatua (ZEHARKAKO ALDERDIAK)	2020. urtean ekintzen % 90 bete	- Analisi estrategiko bat garatzea, Visesak baloratu dezan bere etxebizitza babestuen sustapenetan altzairuan oinarritutako eraikuntza industrializatua ezartzeko aukera. EPEA: 2020ko abendua	Zuzendari teknikoa Kudeaketa-planak zehaztutako baliabideak

Proiektu hau 2020ko uztailean bukatu zen. Altzairuan oinarritutako eraikuntza industrializatuaren ekonomia-bideragarritasunaren azterketa egin zen. Halaber, teknologia mota horren proiektzioa egin zen Visesak eraiki beharreko sustapen baten kasu zehatzarentzat (Gordexola sustapena).

Industrializazioak abantailak dauzka artisauek eraikuntzaren (“tradizionala”) aurrean, hauek adibidez:

- Proiektuaren gaineko kontrol handiagoa, soluzioak automatizatzen direlako.
- Akatsak zuzentzeko gaitasuna obran jarri aurretik, horrela, proiektu-fasean eraikuntzaren kalitatea eta erabateko kontrola bermatzen da.
- Azken produktuaren kalitatea altua da, arazoak garaiz kontrolatu eta konpondu direlako.
- Egikaritze-epeak bete daitezke, baita murriztu ere. Osagaiak zenbait lantegitan fabrikatzen direnez, denborak optimizatzen dira. Ez da obra-zuinketa egin arte itxaron behar lanean hasteko.
- Eraikina errez eraiki eta deseraiki daitekeenez, osagaiak eta materialak birziklatzeko aukerak asko errazten dira. Birziklatutako material horiek industria-katean sar daitezke berriz ere, eta ingurumen-inpaktuak murrizten lagun dezakete.

Gainera, eraikuntza mota horien profesionalak eta bezeroek ere abantailak dituzte.

Ikerketa aztertu eta gero, jakin zen teknologia hori ezartzearen kostuak egungoak baino handiagoak zirela, eta, egungo egoera soziolaborala kontuan hartuta, proiektu horren ezarpena epe laburrera atzeratzea erabaki da.

Helburua % 100 bete da.

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

5. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
ZAINZA TEKNOLOGIKOA Parte-hartze aktiboa BIM-SPEED proiektuan, birgaitze-kasu batean (ZEHARKAKO ALDERDIAK) Iraupena: 4 urte (2018tik 2022ra).	2020. urtean ekintzen % 90 bete	- BIM-SPEED proiektuan parte-hartzea benetako birgaitze-kasu batekin, proiektuan zehar garatuko den tresna ezartzeko erabili dadin. EPEA: 2020ko abendua	Zuzendari teknikoa Kudeaketa-planak zehaztutako baliabideak

BIM-SPEED proiektuaren helburua da Europan eraikinen birgaitzearen eraginkortasuna hobetzea. Eraikinen birgaitze-proiektuen bizi-ziklo osoarentzat informazio integratua duen datu-base bat eskaintzen du: dagoen eraikinari eta eraikin horrek izandako berriztatzei buruzko hasierako datu-bilketatik, birgaitze bat bukatu ostean neurtutako eraikinaren azken errendimendura.

Visesa mugatzen da benetako birgaitze-kasu bat ematera, BIM Speed proiektuan zehar garatuko den tresna ezartzeko erabili dadin.

2020. urtean, proiektuaren bigarren urteari dagokion ohiko Batzar Orokorra izan da, baita 2. Industry Day ere, non proiektuaren zenbait alderdi aztertzen diren emaitzak ezagutarazteko egindako on line jardunaldi batean.

Helburua % 100 bete da.

2020ko INGURUMEN-PROGRAMA

6. HELBURUA		EKINTZAK	ARDURADUNA BALIABIDEAK
Definizioa	Indicador		
<u>ZAINZA TEKNOLOGIKOA</u> CO₂ gabeko hiri adimentsuak sortzeko europar estrategia garatzea (SmartEnCity). (ZEHARKAKO ALDERDIAK) <u>Iraupena: 5,5 urte</u> (15/02/01 etatik 21/07/31ra)	2020. urtean ekintzen % 80 bete	<ul style="list-style-type: none"> - Askotariko sustapenak eta horiek ezartzeko faseak planifikatzea. - I ezarpen-fasearen hasiera EPEA: 2020ko abendua	Zuzendari teknikoa Berrikuntza eta Jasangarritasunaren arduraduna Kudeaketa-planak zehaztutako baliabideak

SmartEnCity (2016-2021) H2020 "Hiri eta Erkidego Adimentsuak" izeneko Europako I+G+b-ko programak finantzatutako proiektu bat da. Bere helburua CO₂ gabeko hiri adimentsuen estrategia komun bat diseinatzea da. Gasteiz "gida-hiri" izango da, eta energia-eraginkortasunari, garraioari eta IKTei buruzko zenbait soluzio aplikatuko dira modu integratuan, pertsonen bizi-kalitatea hobetzeko.

Visesa proiektuaren koordinatzailea eta guztira 302 etxebizitza dituzten jabeen 26 erkidegoen birgaitze-energetiko integralaren arduraduna da.

2020. urtea erabakigarria izan da SmartEncity birgaitze-energetikoko proiektuarentzat. Izan ere, Gasteizko Koroatze auzoko eraldaketa begien bistan geratu da birgaitutako askotariko Erkidegoen bidez. Uztailean, "Errota Zaharra-Erota Berria" horma-irudia bukatu zuten (horma-irudiaren izenak Koroatze auzoko historia eta iragana lotzen du bizi-kalitate handiagoko auzo gisa duen etorkizunarekin).

Halaber, aurten Koroatze auzoko proiektuak aitortpena jaso du. Europako Batzordeak "berrikuntza bikaintzat" jo ditu Visesak SmartEnCity auzoen birgaitze-proiektuaren eremuan zuzendutako bi ekintza.

Bestalde, dagoeneko auzotarrek proiektu horrek ekarritako onura handiak ezagutu dituzte:

- Sozialak: Hobekuntzak etxebizitzan erosotasunean, autogestiorako aukera, hobekuntza auzoaren irudian eta berriztatutako etxebizitzan errebalorizazioa.
- Ingurumenekoak: A energia-ziurtagiriak birgaitutako etxebizitza guztietan, % 50eko murrizketa berogailuaren eskari energetikoan eta % 90eko murrizketa CO₂ko isurietan.
- Ekonomikoak: Europako Batzordetik, Vitoria-Gasteizeko Udaletik eta Eusko Jaurlaritzatik errenten arabera jasotako dirulaguntzei esker birgaitutako etxebizitzentzat. Bertako auzotarrak ahaztu gabe, lana sortu baita; eskualdeko eta inguruko enpresa-sareko dozenaka pymek eta mikro pymek onura atera dute, eta, horrela, zerga-itzulketak lortu da.

Helburua % 100 bete da.

5. VISESAREN INGURUMEN-PORTAERAREN DESKRIBAPENA

Erakundearen aurkezpenean adierazi den bezalaxe, Visesa Gasteizko Bulego Nagusiak eta Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Bezeroari Harrera egiteko Bulegoek (BHB) osatzen dute. Gasteizko BHBa Bulego Nagusiaren etxabea dago, eta, beraz, ingurumen-portaera neurtzen duten adierazleak kuantifikatzeko eta kalkulatzeko, lantoki bakar gisa hartzen dira aintzat. Gauzak horrela, eta erakundearen ingurumen-adierazleak zein diren azaltze aldera, hiru egoitzari lotuta agertuko dira:

- ARABAko Egoitza Nagusia (Bulego Nagusia + Gasteizko Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa)
- BIZKAIKO BHB (Bilboko Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa)
- GIPIZKOAKO BHB (Donostiako Bezeroari Harrera egiteko Bulegoa)

Jarraian azalduko ditugun ingurumen-adierazleak ingurumen-alderdi zuzenekin daude lotuta, eta Visesaren portaeraren berri ematen dute modu ulergarri eta zehatzean.

Honako osagai hauek dauzkate oinarrizko adierazle guztiek:

- **A zifra:** aintzat hartutako esparruan egin den urteko guztirako eragin/kontsumoa neurtzen du.
- **B zifra:** urteko guztirako produkzioa. Aintzat hartuta Visesaren jardura nagusia zerbitzuak direla, urteko guztirako produkzioa neurtzeko unitatea pertsonak dira. 2020an eta aurreko urteetan hau izan da pertsona kopurua:

PERTSONA kopurua LANTOKIETAN		2018		2019		2020	
▪ Bulego Nagusia	▪ Arabako Egoitza Nagusia	70	76	73	77	70	76
▪ Arabako BHB		6		4		6	
▪ Bizkaiko BHB:		6		6		5	
▪ Gipuzkoako BHB		6		5		4	
Bulegoak, guztira		88		88		85	

B zifrak, horrenbestez, egoitza bakoitzeko dagoen pertsona kopurua adierazten du, dagokion urtean.

- **R zifra:** A/B harremana.

Jarraian dator Visesako hiru egoitzetako oinarrizko adierazleei buruzko informazioa:

5.1 – ENERGIA

Atal honetan, egoitza bakoitzaren energia-eraginkortasunari buruzko datuak biltzen dira energia-kontsumoari dagokionez: **Energia-kontsumo zuzena guztira**. Energia-kontsumo horien barruan dago bulegoetako energia elektrikoaren kontsumoa eta erakundearen egoitza bakoitzaren autoen erregai-kontsumoa.

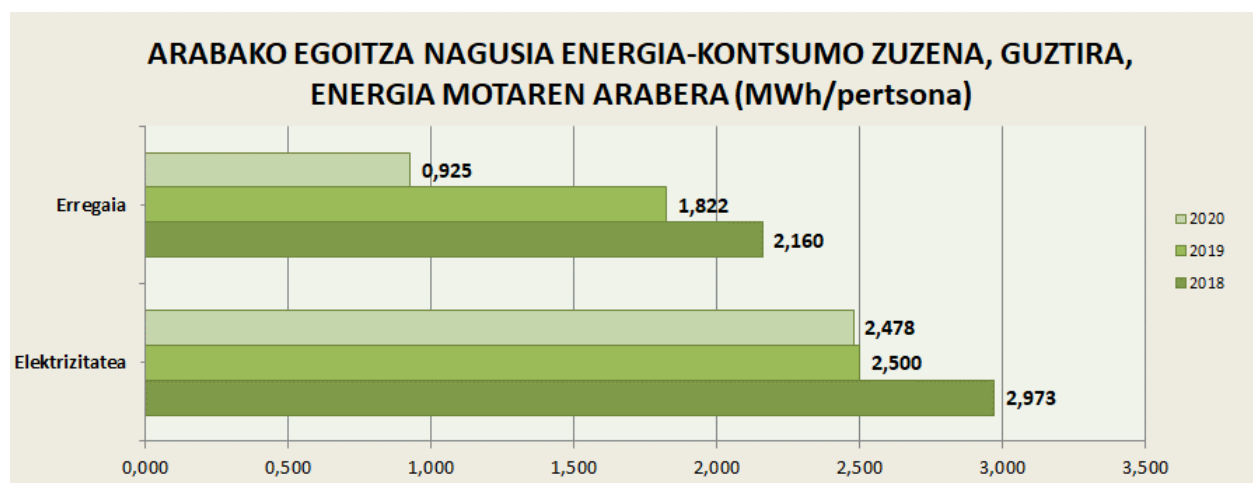
Erregai-kontsumoaren datuak kwh unitatera pasatzeko, honako hau erabili da: “Guía para la cumplimentación de líneas de actuación en la plataforma MENAE. IDAE. Madril, 2019ko martxoan”. (Datuak hornitzaileak igorritako fakturetatik atera dira):

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

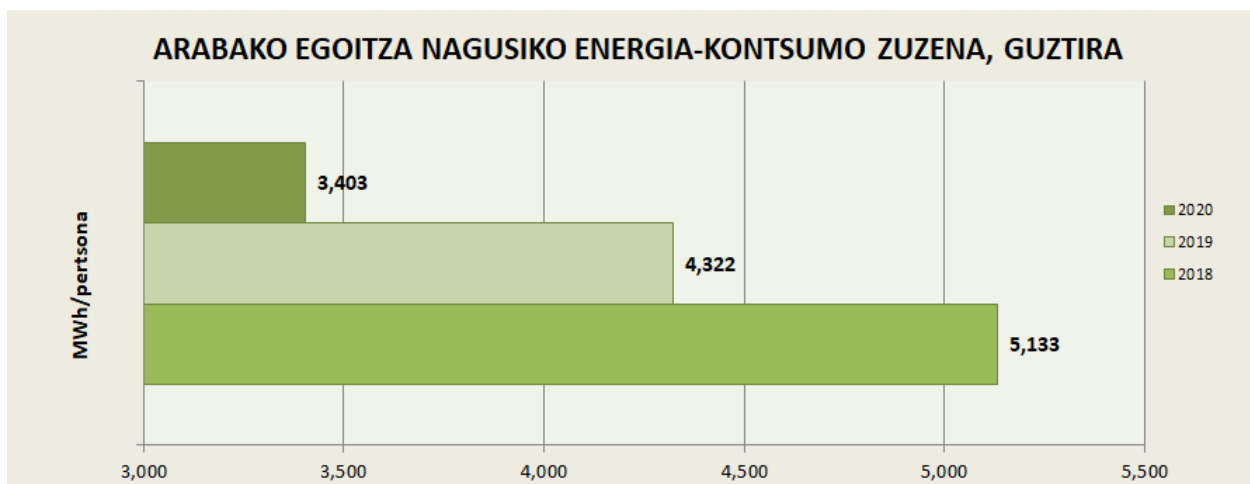
ENERGIA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	188,357	76	2,478
Elektrizitatea 2019	192,528	77	2,500
Elektrizitatea 2018	225,938	76	2,973
IBILGAILUEN ERREGAIA			
Erregaia 2020	70,273	76	0,925
Erregaia 2019	140,291	77	1,822
Erregaia 2018	164,194	76	2,160

(*) 2019tik elektrizitatea iturri berriztagarrietatik dator % 100

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

ARABAKO EGOITZAKO ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ARABAKO EGOITZAKO ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	258,630	76	3,403
GUZTIRA, 2019an	332,819	77	4,322
GUZTIRA, 2018an	390,132	76	5,133

Balio absolutuak aztertuz gero (MWh), 2020an **energia elektrikoaren kontsumoa** 2019an baino txikiagoa izan da, zehazki 4,171 MWh murriztu da, hau da, % 2,17 gutxiago kontsumitu da. Kontsumo elektrikoaren efizientzia-adierazleari (MWh/pertsona) dagokionez, % 0,9ko murrizketa izan da 2019. urtearekin alderatuta. Kontsumo absolutuan izandako aldea ez da efizientzia-adierazlean hain nabarmen islatzen, aurreko urtearekin alderatuta iaz Arabako Bulego Nagusian langile bat gutxiago egon zelako.

Azpirarratu behar da, 2019tik Arabako Egoitza Nagusiko kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik datorrela (Visesak Eusko Jaurlaritzak sustatutako energia garbiko kontratua sinatu zuen).

Erregai-kontsumoari dagokionez (gasolioa, gasolina eta PGL), balio absolutuak (MWh) nabarmen jaitsi dira, zehazki % 49,9 2019. urtearekin alderatuta. Kontsumo hori efizientzia-adierazlean (MWh/pertsona) ere islatzen da, % 49,2 murriztu baita 2019tik.

Agerikoa da jaitsiera horren atzean bi faktore nagusi daudela: lehena, ibilgailu hibrido eta elektriko berriak erabiltzeko politika da, beren erregaiek botere kaloriko txikiagoa baitute eta, ondorioz, aurretik erabilitako gasolio ibilgailuak baino MWh gutxiago kontsumitzen dutelako; bigarren faktore garrantzitsua 2020ko pandemia izan da, ezarritako murrizketen ondorioz, Visesak langileek egindako joan-etorrien kopurua orokorrean jaitsi baita.

Energia-kontsumo osoari dagokionez (elektrizitatea + erregaiak), efizientzia-adierazleak (MWh/pertsona) 2020an jaitsiera nabarmena izan du, 2019 eta 2018ko datuekin alderatuta % 21,3 eta % 33,7 jaitsi baita hurrenez hurren.

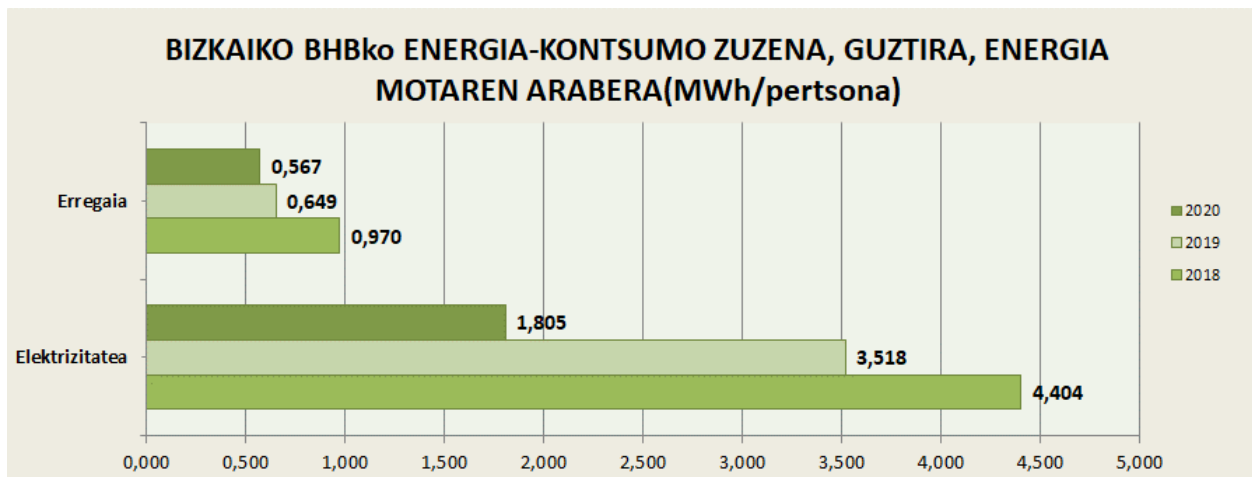
Arabako Egoitza Nagusian izandako murrizketaren arrazoi nagusiak hurrengoak dira: kontsumo elektriko txikiagoa, erregai-kontsumo txikiagoa, ibilgailu hibrido eta elektrikoak erabiltzeko politika, argiak kontsumo txikiko beste batzuegatik aldatzeko politika eta 2020an izandako pandemia.

BIZKAIKO BHB

BIZKAIKO BHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

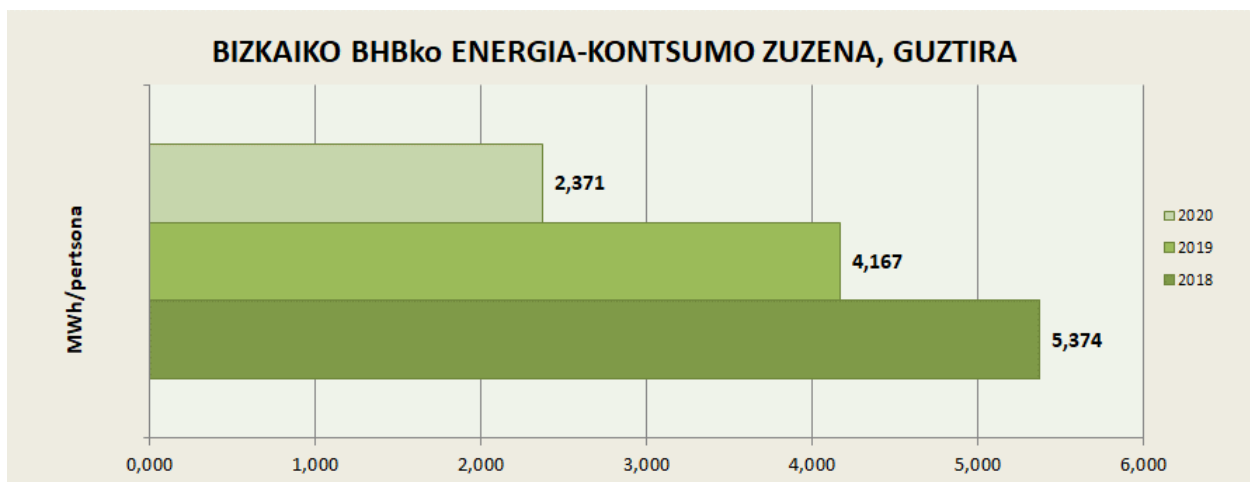
BIZKAIKO BHBko ENERGIA BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	9,023	5	1,805
Elektrizitatea 2019	21,109	6	3,518
Elektrizitatea 2018	26,426	6	4,404
IBILGAILUEN ERREGAIA			
Erregaia 2020	2,833	5	0,567
Erregaia 2019	3,893	6	0,649
Erregaia 2018	5,819	6	0,970

(*) 2019ko abuztutik elektrizitatea iturri berriztagarrietatik dator % 100

BIZKAIKO BHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA:

BIZKAIKO BBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
BIZKAIKO BBHko ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	11,856	5	2,371
GUZTIRA, 2019an	25,002	6	4,167
GUZTIRA, 2018an	32,245	6	5,374

Bizkaiko BHBan energia-eraginkortasunaren adierazle globalak (MWh/pertsona) 2019tik % 43,1eko jaitsiera nabarmena izan du, kontsumo elektrikoan jaitsiera handia izan eta erregai gutxiago kontsumitu baita, egoitza horretan energia-kontsumoa hobetzeko ezarritako politiken eta pandemiaren ondorioz instalazioen eta ibilgailuen erabileran izandako jaitsieraren ondorioz.

Hala ere, kontsumoaren jaitsiera horren atzean 2019. urtearen erdialdean Bizkaian irekitako egoitza berria dago. Izan ere, egoitza berriaren diseinuan kontuan hartu dira jasangarritasun energetikoari buruzko alderdiak, lortzen ari den kontsumo elektrikoan isla dutenak, 2018ko kontsumo elektrikoarekin dagoen aldeak erakusten duen bezala.

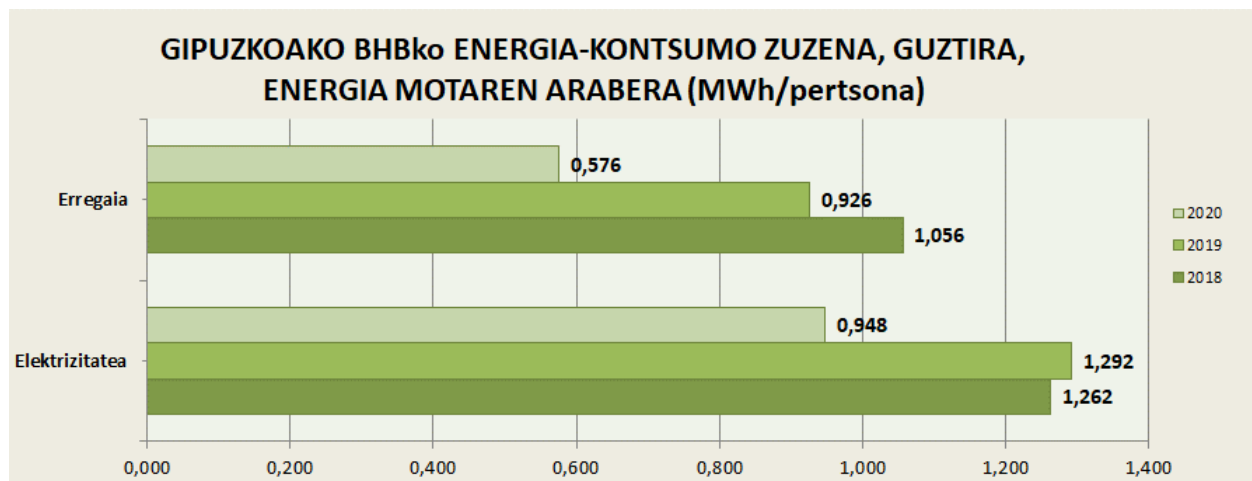
Aipatu behar da, Bizkaiko BHB berria ireki zenetik (2019ko abuztua) kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik datorrela.

GIPUZKOAKO BHB

GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA, ENERGIA MOTAREN ARABERA:

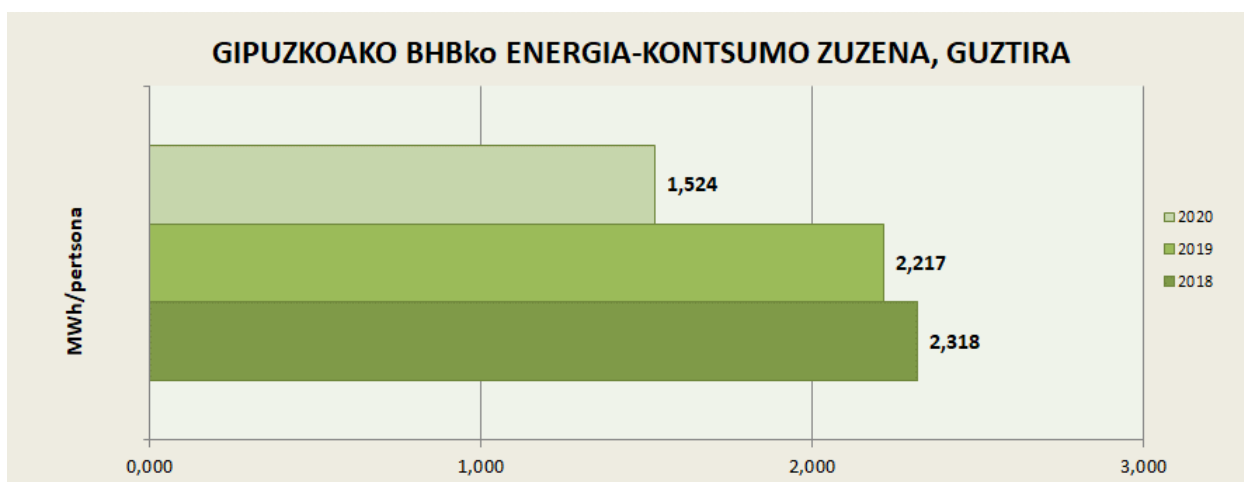
GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (mwh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	3,793	4	0,948
Elektrizitatea 2019	6,458	5	1,292
Elektrizitatea 2018	7,572	6	1,262
IBILGAILUEN ERREGAIA			
Erregaia 2020	2,302	4	0,576
Erregaia 2019	4,628	5	0,926
Erregaia 2018	6,339	6	1,056

(*) Desde 2019 la electricidad es 100% proveniente de fuentes renovables

GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	6,095	4	1,524
GUZTIRA, 2019an	11,086	5	2,217
GUZTIRA, 2018an	13,911	6	2,318

Gipuzkoako BHBan energia-eraginkortasunaren adierazleak (MWh/pertsona) % 31,3ko jaitsiera erakusten du 2019. urtearekin alderatuta, ezarritako ingurumen-politikek kontsumo elektriko txikiagoa eta, ibilgailu jasangarrien erabileragatik (2019tik egoitza horretan ibilgailu hibrido bat (gasolioa/PGL) erabiltzen da), erregai-kontsumo txikiagoa ekarri dutelako. Gainera, iaz izandako pandemiaren ondorioz baliabide horiek gutxiago erabili dira.

Gipuzkoako BHB horretan nabarmentzen da azken urteetan elektrizitateari eta erregaiari dagokienez izandako emaitzen hobekuntza. 2019tik Gipuzkoako BHBan kontsumo elektriko guztia iturri berriztagarrietatik dator (Jaurlaritzak sustatutako energia garbiko kontratua sinatu zuen).

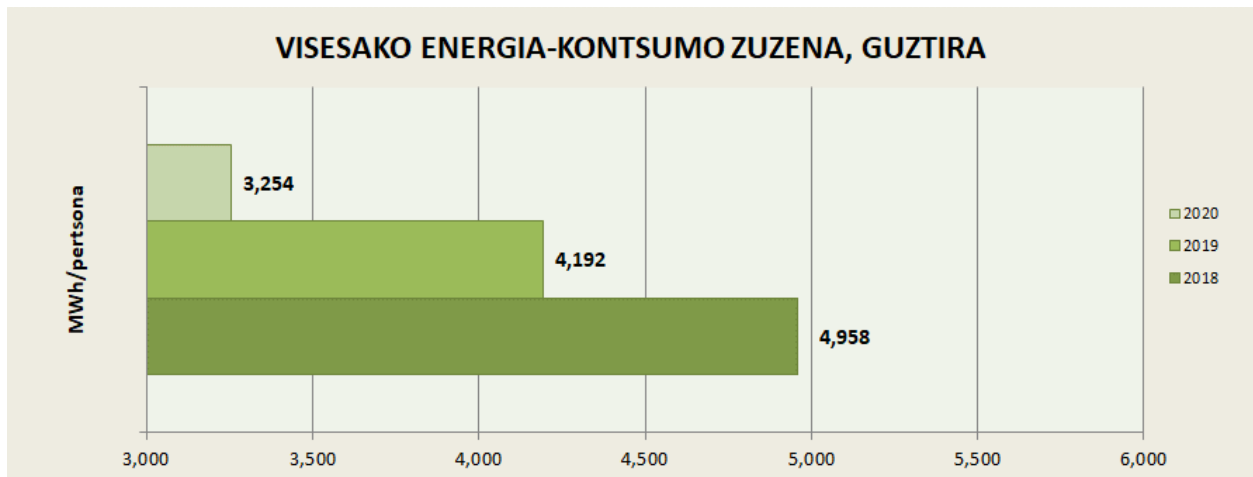
Visesako GUZTIRAKOA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA + BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]

Visesako ENERGIA-KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

Jarraian, Visesa osatzen duten egoitza guztien energia-kontsumoaren balio absolutuak erakusten dira. Bakoitzaren efizientzia-adierazlea lortzeko, B Zifran egoitza guztietako pertsona-kopuru osoa zehazten da.

Visesako ENERGIA	A zifra			
	KONTSUMITUTAKO ENERGIA (MWH)			
	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
GUZTIRA, 2020an	258,630	11,856	6,095	276,581
GUZTIRA, 2019an	332,819	25,002	11,086	368,907
GUZTIRA, 2018an	390,132	32,245	13,911	436,288

Visesako ENERGIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
Visesako ENERGIA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	276,581	85	3,254
GUZTIRA, 2019an	368,907	88	4,192
GUZTIRA, 2018an	436,288	88	4,958

Taula eta grafikoetan ikus daitekeen bezala, **Visesaren efizientzia-adierazlearen** datua (MWh/pertsona) azken urteetako txikiena da. 2020an, energia-kontsumo osoaren adierazlea % 22,4 murriztu da 2019. urtearekin eta % 34,4 2018. urtearekin alderatuta.

Ibilgailu hibrido berriak erabili dira, argiak kontsumo txikiko beste batzuegatik aldatu dira, pertsonen energia-kontsumoaren arrazionalizazioarekiko sentikortasuna dute, egoitza berriek diseinu jasangarriak dituzte eta 2020an pandemiak ezohiko egoera bat eragin du; horrek guztiak eragin zuzena izan du datu hain onak lortzeko.

Energia berriztagarriaren kontsumoa, guztira

Aurreko atalean adierazi denari jarraikiz, Visesa Eusko Jaurlaritzak sustatutako energia berdearen kontratazioan sartu zen 2019an; ondorioz, urtean zehar kontsumitutako elektrizitate guztia dator aurten energia-iturri berriztagarrietatik. Hona hemen egoitza bakoitzean egin den energia berriztagarriaren kontsumoa:

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMOA, GUZTIRA:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA ARABAKO EGOITZA NAG.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	188,357	76	2,478
Elektrizitatea 2019	192,528	77	2,500
Elektrizitatea 2018	0	76	0

BIZKAIKO BHBko ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	9,023	5	1,805
Elektrizitatea 2019	3,802 (*)	6	0,634
Elektrizitatea 2018	0	6	0

(*) Egoitza honetan energia garbia erabiltzen hasi zen (iturri berriztagarrietatik datorrena) 2019ko abuztutik aurrera. Koadro horretan iturri berriztagarrietatik datorren kopurua zehazten da.

GIPUZKOAKO BHBko ENERGIA BERRIZTAGARRIAREN KONTSUMO ZUZENA, GUZTIRA:

ENERGIA BERRIZTAGARRIA GIPUZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (MWh)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (MWh/pertsona)
ENERGIA-ITURRI BERRIZTAGARRIETATIK ESKURATUTAKO ELEKTRIZITATEA			
Elektrizitatea 2020	3,793	4	0,948
Elektrizitatea 2019	6,458	5	1,292
Elektrizitatea 2018	0	6	0

Sortutako energia berriztagarria, guztira

Visesak ez du energia-iturri berriztagarrietatik eskuratutako energiarik sortzen.

5.2 - MATERIALAK

Masa-kontsumoari dagokionez, aipatu behar da Gasteizko bulegoek kuantifikatzen dituztela kontsumigarri gehienak. Egoitza guztietan ezarri dira, apurka-apurka, kontsumoak kontrolatzeko zenbait mekanismo; horri esker, datuak hobekuntza nabarmena izan dute beste urte batzuetako ingurumen-adierazpenetako datuen aldean. Honako hauek dira aldaketa nagusiak:

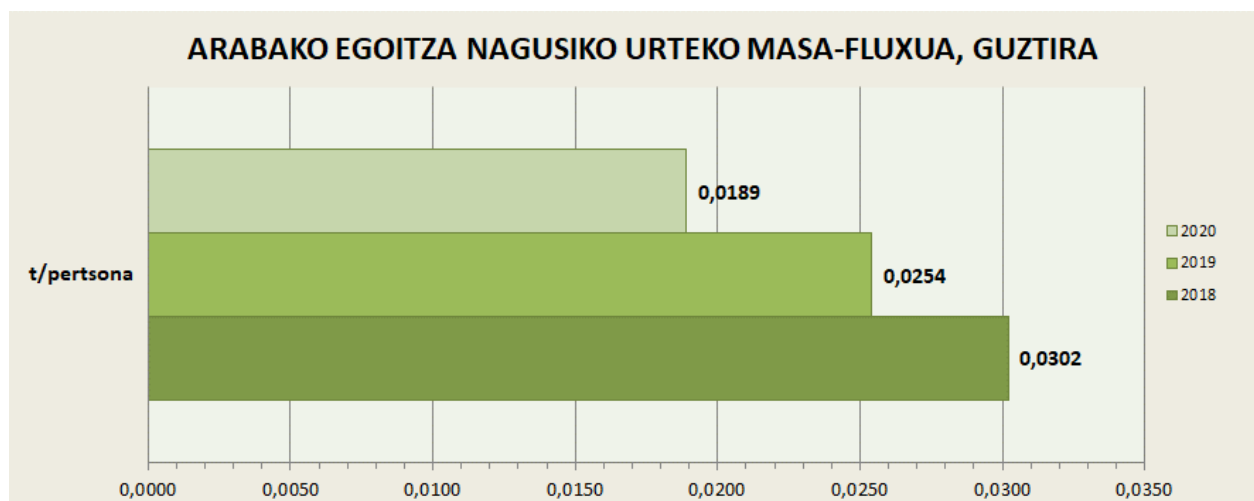
- Paper-gauzetan egin den gastu orokorra gehitu da egoitza guztietan eta Visesak guztirako masa-datuetan. Paper-gauzetan, oro har, egoitza bakoitzak bere jarduera gauzatzeko kontsumitu dituen gutun-azalak, karpetak, grafoak eta post-it delakoak hartzen dira aintzat.
- Eskuragarri daude lantoki bakoitzean egiten den materialen kontsumoari buruzko datuak; izan ere, kontsumo horiek guztiak kontrolatu eta zenbatu egiten dira.

Jarraian dator Visesak materialen kontsumoari dagokionez duen efizientzia. Kontsumoak lantokiaren arabera daude adierazita (datuak hornitzailearen fakturretatik eta barne-inbentariotik atera dira):

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPERA			
2020	1,332	76	0,0175
2019	1,746	77	0,0227
2018	2,089	76	0,0275
TONERRA			
2020	0,021	76	0,0003
2019	0,021	77	0,0003
2018	0,002	76	0,00003
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2020	0,081	76	0,0011
2019	0,186	77	0,0024
2018	0,201	76	0,0026
ARABAKO EGOITZAKO MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	1,434	76	0,0189
GUZTIRA, 2019an	1,953	77	0,0254
GUZTIRA, 2018an	2,292	76	0,0302

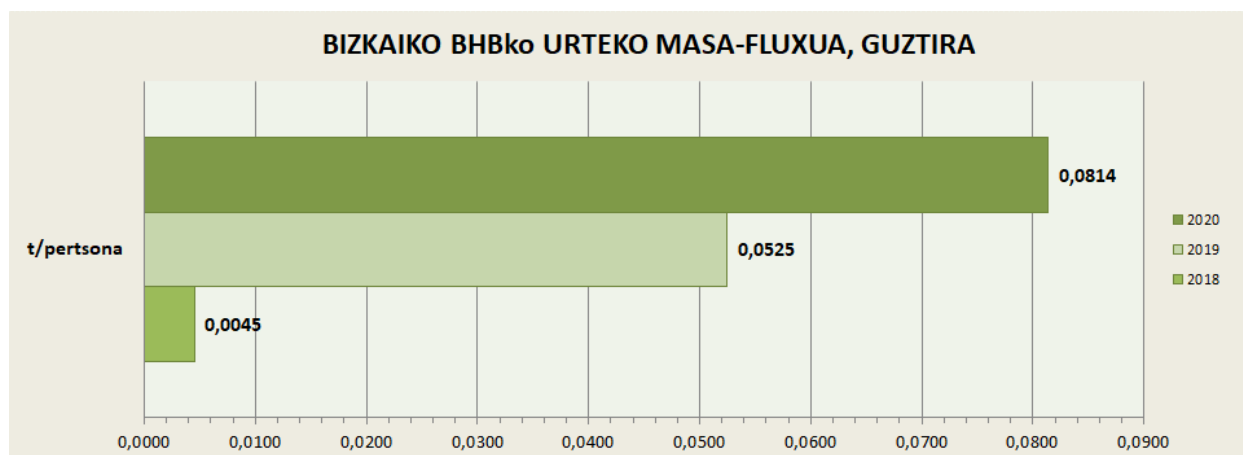

Azken urteetan zenbatutako material-kopurua handitzeaz gain (gehien bat paper-gauzak), ikus dezakegu 2020ko masa-kontsumoaren **efizientzia-adierazlearen** datua (t/pertsona) % 25,6 murriztu dela 2019. urtearekin eta % 37,4 2018. urtearekin alderatuta.

BIZKAIKO BHB

BIZKAIKO BHBan GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPERA			
2020	0,365	5	0,0730
2019	0,273	6	0,0455
2018	0,002	6	0,0003
TONERRA			
2020	0,010	5	0,0020
2019	0,010	6	0,0017
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2020	0,032	5	0,0064
2019	0,032	6	0,0053
2018	0,025	6	0,0042
BIZKAIKO BHBko MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	0,407	5	0,0814
GUZTIRA, 2019an	0,315	6	0,0525
GUZTIRA, 2018an	0,027	6	0,0045

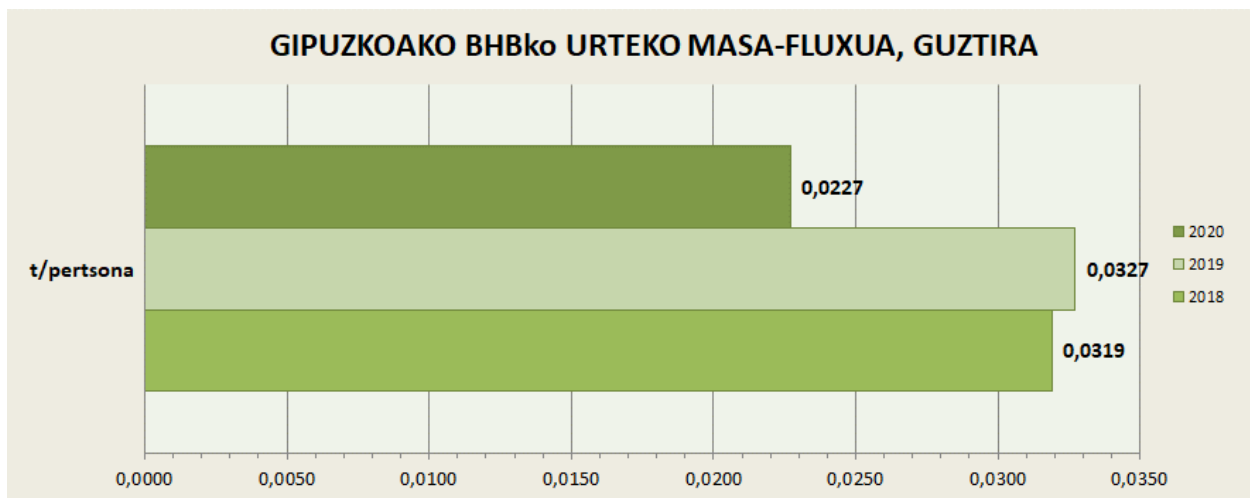
2020an, **efizientzia-adierazlearen datua** (t/pertsona) handitu da 2019. eta 2018. urteekin alderatuz gero. Hazkunde hori justifikatzeko esan behar dugu aurreko urretan ez zegoela datu zehatzik eta balioespenetan oinarritu zirela; hala ere, ezarritako hobekuntzei esker, kontsumoen benetako datuak lortu ditugu.

Hemendik aurrera Bizkaiko BHBan alderdi horren eboluzioa benetako datuetan oinarrituko dela kontuan hartuta, Visesak hurrengo urteetan eboluzioa kontrolatu, jarraitu eta neurtuko du, eta esku hartuko du datuen eboluzioan anomaliarik ikusiz gero.

GIPUZKOAKO BHB

GIPUZKOAKO BHBan GEHIEN ERABILITAKO MATERIALEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK GIPUZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPERA			
2020	0,081	4	0,0203
2019	0,150	5	0,0301
2018	0,183	6	0,0305
TONERRA			
2020	0,002	4	0,0005
PAPER-GAUZAK (GUTUN-AZALAK, KARPETAK...)			
2020	0,008	4	0,0020
2019	0,013	5	0,0026
GIPUZKOAKO BHBko MATERIALAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	0,091	4	0,0227
GUZTIRA, 2019an	0,164	5	0,0327
GUZTIRA, 2018an	0,192	6	0,0319

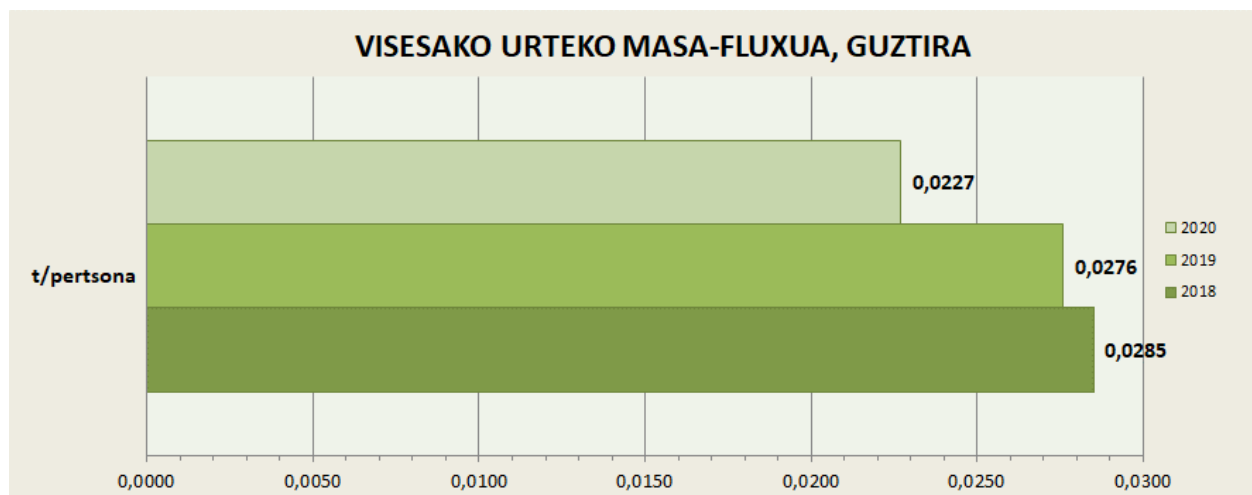
2020an, kontsumitutako **materialen kopuru osoa** (t) % 44,5 murriztu da 2019. urtearekin alderatuta. Ondorioz, 2020an **efizientzia (t/pertsona)** % 30,6 murriztu da 2019. urtearekin alderatuta. Datu horiek Gipuzkoako BHBan material gutxiago kontsumitzearen ondorio dira zuzenean. Izan ere, nahiz eta aurreko urtearekin alderatuta langile gutxiago bat izan, egungo egoitzan pertsona bakoitzarekiko efizientziak izandako hobekuntza nabaria da.

Visesako GUZTIRAKOA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA + BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]

Visesan ERABILITAKO MATERIAL GUZTIEN URTEKO MASA-FLUXUA:

MATERIALAK Visesa	A zifra			
	Kontsumoa (t)			
	PAPERA	TONERRA	PAPER-GAUZAK	MATERIALAK GUZTIRA
GUZTIRA, 2020an	1,778	0,033	0,121	1,932
GUZTIRA, 2019an	2,169	0,031	0,231	2,432
GUZTIRA, 2018an	2,274	0,002	0,235	2,511

MATERIALAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
Visesako URTEKO MAXA-FLUXUA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	1,932	85	0,0227
GUZTIRA, 2019an	2,432	88	0,0276
GUZTIRA, 2018an	2,511	88	0,0285

Aurreko ataletan erakusten denez (kontsumo zehatz batzuek izan ezin, gehien bat Bizkaiko BHBarenak), erakundearen kopuru osoak murrizketaren aldeko joera erakusten du. Zehazki, 2020ko **efizientzia-adierazleak** % 17,8ko murrizketa erakusten du materialen kontsumoan 2019. urtearekin alderatuta.

Gure ustez, murrizketaren aldeko eboluzio horretan eragina izan du COVIDaren ondorioz bulegoetan izandako presentzia txikiagoak, baina, era berean, gero eta modu sendoagoan, erabakigarria izan da Visesako pertsonak barneratzeke gai izan garen materialen kudeaketaren hobekuntza (erosketa, banaketa eta bilketa).

5.3 - URA

Baliabide hori udal hornidura-saretik kontsumitzen da (hornitzailearen fakturretatik lortutako datuak). Emandako datua Arabako Egoitza Nagusiko eta Bizkaiko BHBaren egoitzari dagokiona da, ez dagoelako Gipuzkoako BHBaren berezko ur sanitarioaren kontsumorik.

Uraren urteko erabilera, guztira

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
2020	139,09	76	1,83
2019	144,57	77	1,88
2018	173,24	76	2,28

Arabako Egoitzan 5,48m³ ur gutxiago kontsumitu da, hau da, efizientzia-adierazlea % 2,7 murriztu da 2019an lortutako datuarekin alderatuta.

BIZKAIKO BHB

BIZKAIKO BHBko URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /pertsona)
2020	25,16	5	5,03

Bizkaiko BHB egoitza berrira lekualdatu zen 2019ko bigarren hiruhilekoan; hortaz, uraren erabilera osoari buruzko lehenengo datua aurreko taulan agertzen dena da.

GIPUZKOAKO BHB

Ez dago Gipuzkoako BHBko ur-kontsumoari buruzko daturik, sukurtsal-eraikin baten barruan kokatutako lokala delako, eta etxejabeen elkarte bateko beste gune batzuk hartzen dituelako, zeinek ur-kontsumoa partekatzen duten.

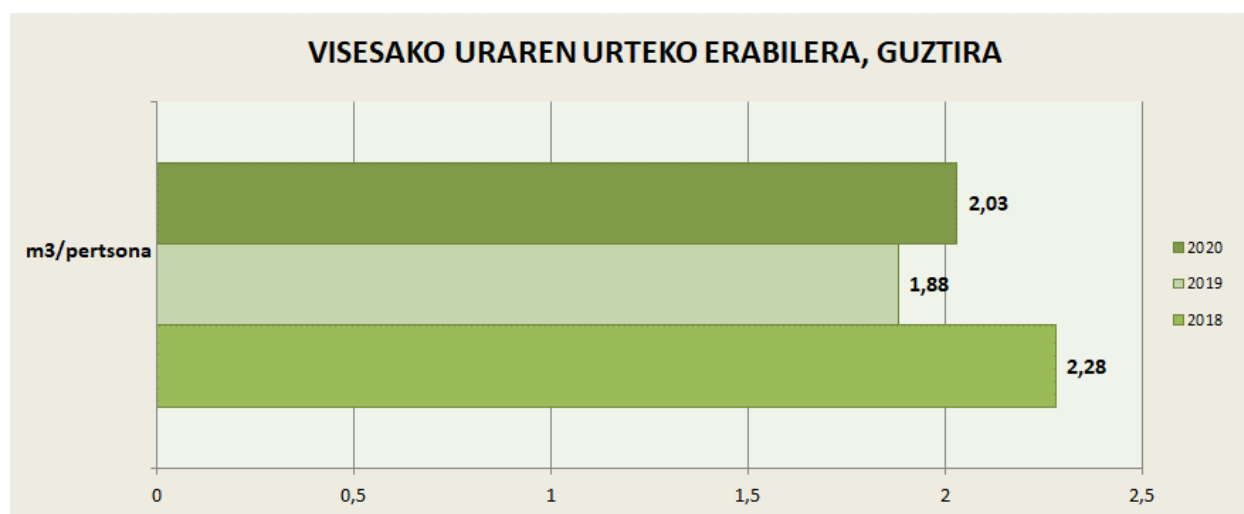
Visesako GUZTIRAKOA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA + BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]

Jarraian, ur-kontsumo osoa erakusten da; arestian aipatu den moduan, Arabako Egoitzari eta Bizkaiko BHBri buruzkoa da. Jarraian, bi egoitzetako langileen kopuru osoari dagokion kalkulua egin da:

VISESAKO URAREN URTEKO ERABILERA, GUZTIRA:

UR SANITARIOA Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Kontsumoa (m ³)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (m ³ /persona)
Visesako UR SANITARIOAREN ERABILERA, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	164,25	81	2,03
GUZTIRA, 2019an	144,57	77	1,88
GUZTIRA, 2018an	173,24	76	2,28

(*) 2018an eta 2019an, Arabako Egoitzari buruzko datua besterik ez da jaso, eta, horregatik, egoitza horretako pertsona-kopuruzat hartzen da. 2020an, Bizkaiko Egoitza gehitu zen, eta B Zifratzat hartu zen bi egoitzetako pertsonen batura.

2020an, ia % 8,0 igo da **efizientzia-adierazlea** (m³/persona) 2019arekin alderatuta, eta ia % 11,0 jaitsi da 2018arekin alderatuta.

Kontsumo globalak 2019koak baino handiagoak diren arren, nabarmendu behar da Arabako Egoitzan uraren erabilera murriztu dela. Dena den, oraindik benetako datuak falta zaizkigu Bizkaiko BHBan uraren kontsumoaren egoera zein den ikusteko, eta 2020ko pandemia-egoerak nola eragin duen zehaztasunez jakiteko; izan ere, Visesako langileek gutxiago erabili dituzte zenbait instalazio.

5.4 – HONDAKINAK

Jarraian, urte batean bulegoetan sortzen diren hainbat hondakin mota zerrendatzen dira (datuak barneko kalkulu-orrietatik atera dira).

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA ARABAKO EGOITZAN:

HIRI-HONDAKINAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
HIRI-HONDAKINAK			
2020	4,916	76	0,0647
2019	7,260	77	0,0943
2018	7,376	76	0,0971

Sortutako **hiri-hondakinen** tona kopuruak behera egin du, eta 2020ko **efizientzia-faktorea** 2019koa baino % 31,4 txikiagoa izan da.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA ARABAKO EGOITZAN:

HONDAKIN EZ- ARRISKUTSUAK ARABAKO E.NAG.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2020	3,816	76	0,0502
2019	2,234	77	0,0290
2018	4,064	76	0,0535
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2020	0,337	76	0,0044
2019	0,451	77	0,0059
2018	0,458	76	0,0060
TONER-HONDAKINAK			
2020	0,034	76	0,0004
2019	0,021	77	0,0003
2018	0,049	76	0,0006
SUKALDEKO GANTZ-HONDAKINAK			
2020	0,038	76	0,0005
2019	0,052	77	0,0007
2018	0,128	76	0,0017
BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK GUZTIRA ARABAKO EGOITZAN			
2020	4,225	76	0,0556
2019	2,758	77	0,0358
2018	4,699	76	0,0618

Hondakin ez-arriskutsu balorizagarrietan, 2019arekiko murrizketa erregistratu da hondakin plastikoen (% 25,4) eta sukaldeko koipe-hondakinen (% 28,6) **efizientzia-adierazlean**.

Hala ere, toner-, paper- eta kartoi-hondakinen sorrera handitu egin da. Toner-hondakinei dagokienez, adierazleak % 33,3 egin du gora 2019arekin alderatuta. Paper- eta kartoi-hondakinei dagokienez, Arabako Egoitzako hondakin ez-arriskutsua nagusia da eta haren efizientzia-adierazlea % 73,1 igo da 2019. urtearekin alderatuta. Azken kasu honetan, igoera horren arrazoi nagusia Arabako Egoitzan egindako artxibo fisikoaren garbiketa izan da (xahuketa), zeina Visesa digitalizatzeko proiektuaren barruan kokatuta dagoen.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
GAILU ELEKTRIKO ETA ELEKTRONIKOEN HONDAKINAK			
2020	0,3915	85	0,00461
2019	0,1519	88	0,00173
2018	0,3157	88	0,00359
HONDAKIN FLUORESZENTEA			
2020	0,0017	76	0,00002
2019	0,0039	77	0,00005
2018	0,0023	76	0,00003
PILA-HONDAKINAK			
2020	0,0005	76	0,00001
2019	0,0016	77	0,00002
2018	0,0005	76	0,00001
UPS BATERIEN HONDAKINAK			
2020	0	76	0
2019	0	77	0
2018	0,1488	76	0,00196
HONDAKIN ARRISKUTSUAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA, GUZTIRA			
2020	0,3937	76	0,00518
2019	0,1575	77	0,00204
2018	0,4673	76	0,00615

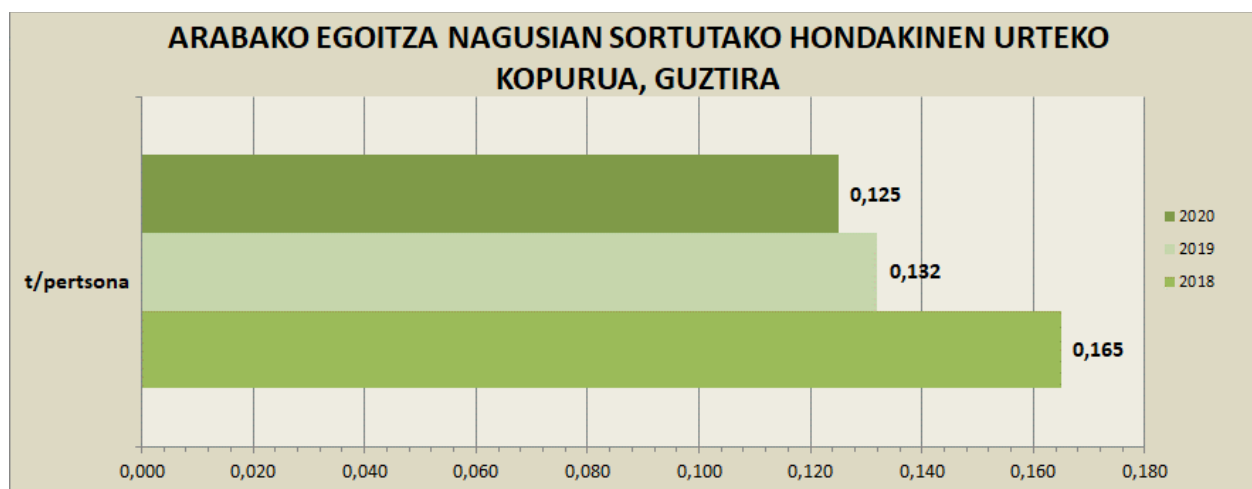
Adierazi behar da VISESAn sortutako tresna elektriko eta elektronikoaren hondakin guztiak Arabako Egoitzatik kudeatzen direla; horregatik, 2017ko Ingurumen Adierazpenean kontuan hartu da datu hori Visesako langile guztiei zenbatzea.

Tresna elektriko eta elektronikoaren hondakinak % 166,5 handitu dira 2019arekin alderatuta efizientzia-adierazlean, ekipoak (eramangarriak) eguneratu direlako langileek pandemia-egoeraren ondorioz sortutako telelanaren modalitatean erabili ahal izateko.

Bestalde, % 60 eta 50 jaitsi dira fluoreszenteen hondakinen eta pilen hondakinen efizientzia-adierazleak, hurrenez hurren.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	9,535	76	0,125
GUZTIRA, 2019an	10,176	77	0,132
GUZTIRA, 2018an	12,544	76	0,165

Arabako Egoitzako Hondakinen guztizkoak behera egin du efizientzia-adierazleari dagokionez (% 5,3 t/pertsona) 2019arekin alderatuta. Murrizketa horren arrazoi nagusiak honako hauek dira: 2020an hiri-hondakin gutxiago sortzea, Visesako langileek instalazioak gutxiago erabili dituztelako.

BIZKAIKO BHB

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA BIZKAIKO BHBan:

HIRI-HONDAKINAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
HIRI-HONDAKINAK			
2020	0,067	5	0,0134
2019	0,122	6	0,0205
2018	0,133	6	0,0222

Sortutako hiri-hondakinen tona kopuruak behera egin du, eta 2020ko efizientzia-faktorea 2020koa baino % 34,6 txikiagoa izan da.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA BIZKAIKO BHBan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2020	0,531	5	0,1062
2019	0,507	6	0,0845
2018	0,329	6	0,0548
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2020	0,035	5	0,0070
2019	0,060	6	0,0100
2018	0,086	6	0,0143
TONER-HONDAKINAK			
2020	0	5	0
2019	0,010	6	0,0017
2018	0,011	6	0,0019
HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIAK GUZTIRA BIZKAIKO BHBan:			
2020	0,566	5	0,1132
2019	0,577	6	0,0962
2018	0,426	6	0,0710

Hondakin ez-arriskutsu balORIZAGARRIetan, hondakin plastikoen sorrera % 30,0 murriztu da eta ez da toner-hondakinik sortu. Paper- eta kartoi-hondakinen sorrerari buruzko efizientzia-adierazleak % 25,7 egin du gora 2019arekin alderatuta; izan ere, Bizkaiko BHBko plantillan pertsona bat gutxiago egoteak eta Bizkaiko bulegotik kokapen berrirako aldaketa amaitzeak sortutako hazkundeak efizientzian eragin argia du.

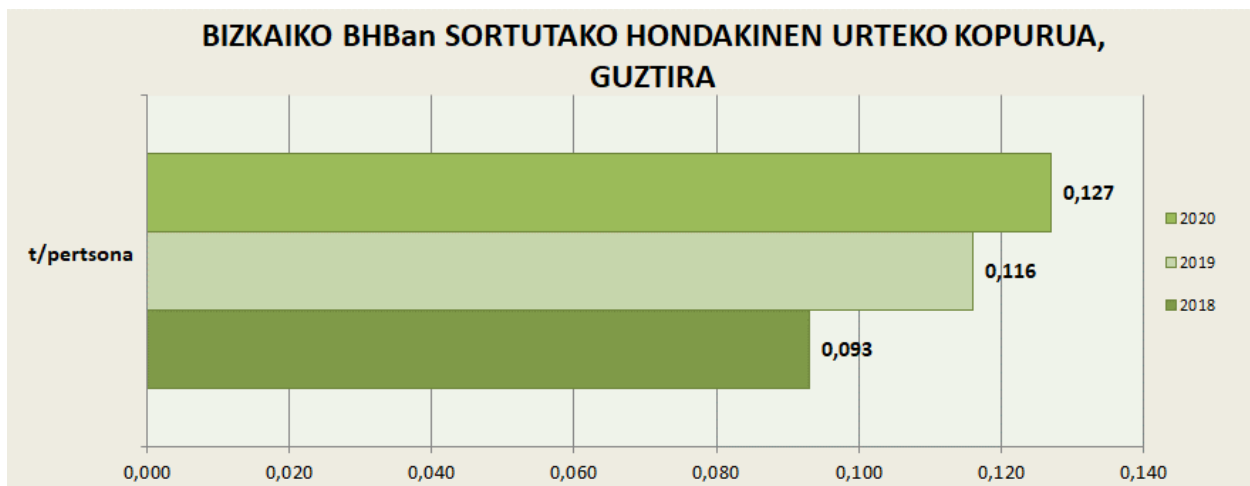
BIZKAIKO BHBan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
HONDAKIN FLUORESZENTEAK			
2020	0	5	0
2019	0	6	0
2018	0,0008	6	0,00014
PILA-HONDAKINAK			
2020	0,0001	5	0,00003
2019	0,0001	6	0,00002
2018	0,0005	6	0,00008
HONDAKIN ARRISKUTSUAK BIZKAIKO BHB, GUZTIRA			
2020	0,0001	5	0,00003
2019	0,0001	6	0,00002
2018	0,0013	6	0,00023

2020an, ez dira sortu fluoreszenteen hondakinak, Bizkaiko bulegoa duela gutxi eraikitako kokalekua delako, eta pilen hondakinen kopurua mantendu egin da aurreko urtearekin alderatuta, baina lotutako efizientzia-adierazlea aldatu egin da, pertsona-kopuruak behera egin duelako.

BIZKAIKO BHBan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
BIZKAIKO BHB-KO HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	0,633	5	0,127
GUZTIRA, 2019an	0,700	6	0,116
GUZTIRA, 2018an	0,561	6	0,093

Bizkaiko BHBan sortutako hondakinen kopurua % 9,6 jaitsi da (tonak) eta efizientzia-adierazlea % 9,5 igo da (t/pertsona) 2020an, aurreko urtearekin alderatuta. Hazkunde orokor horren arrazoia da egoitza honetako efizientzia-adierazlean plantilla txiki batean pertsona bat kentzeak duen garrantzia.

GIPUZKOAKO BHB

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPUZKOAKO BHBan:

HIRI-HONDAKINAK GIPUZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
HIRI-HONDAKINAK			
2020	0,085	4	0,0213
2019	0,192	5	0,0384
2018	0,207	6	0,0345

Sortutako hiri-hondakinen tona kopuruak behera egin du, eta 2020ko efizientzia-faktorea 2019koa baino % 44,5 txikiagoa izan da. Murrizketa hori 2020an aurreko urtearekin alderatuta plantillan pertsona bat gutxiago egonda ere erregistratu da.

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPIZKOAKO BHBan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK GIPIZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PAPER- ETA KARTOI-HONDAKINAK			
2020	0,073	4	0,0183
2019	0,173	5	0,0346
2018	0,187	6	0,0312
PLASTIKO-HONDAKINAK			
2020	0,054	4	0,0135
2019	0,127	5	0,0254
2018	0,133	6	0,0222
TONER-HONDAKINAK			
2020	0	4	0
2019	0	5	0
2018	0	6	0
HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIAK GUZTIRA GIPIZKOAKO BHBan:			
2020	0,127	4	0,0318
2019	0,300	5	0,0600
2018	0,320	6	0,0533

Hondakin ez-arriskutsu balORIZAGARRIETAN % 47,1eko eta % 46,9ko beherakada egon da paper- eta kartoi-hondakinen eta hondakin plastikoen efizientzia-adierazleetan, hurrenez hurren.

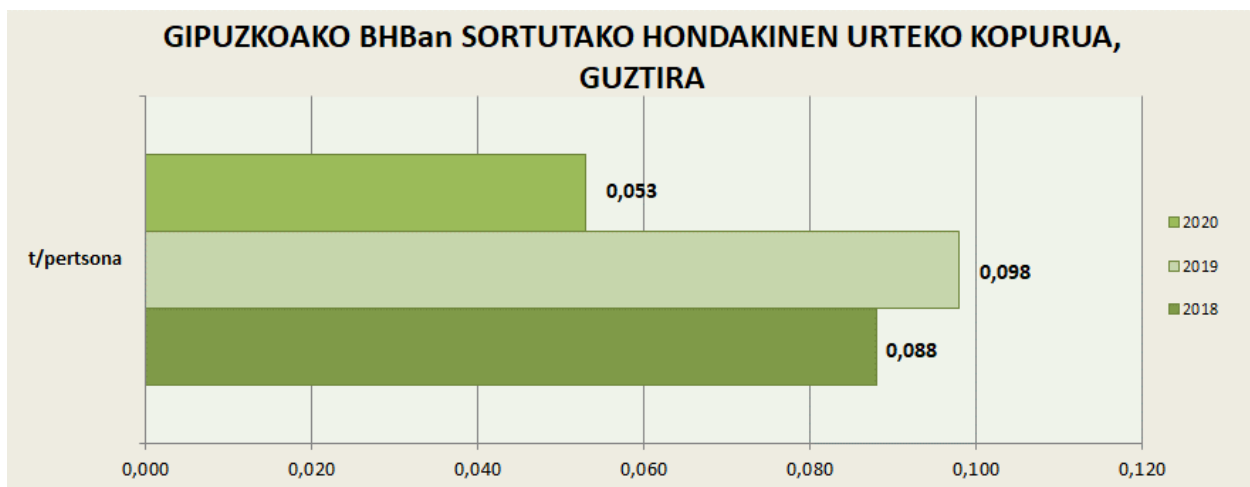
GIPIZKOAKO BHBan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKIN ARRISKUTSUAK GIPIZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
PILA-HONDAKINAK (HONDAKIN ARRISKUTSUAK GIPIZKOAKO BHB, GUZTIRA)			
2020	0,0003	4	0,00008
2019	0,0004	5	0,00009
2018	0,0002	6	0,00003

Gipuzkoako BHBan sor daitezkeen hondakin arriskutsuak pilak eta fluoreszenteak dira. Azken urteotan sortutako hondakin arriskutsu guztiak pilen erabileratik datoz. 2020an efizientzia-adierazleak % 11,1 egin du behera, tresna eta jardueretarako pilak gutxiago erabili direlako.

GIPUZKOAKO BHBan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

HONDAKINAK GIPUZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
GIPUZKOAKO BHBko HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	0,212	4	0,053
GUZTIRA, 2019an	0,492	5	0,098
GUZTIRA, 2018an	0,528	6	0,088

Gipuzkoako BHBaren egoitzan sortutako hondakinen guztizkoari dagokionez, 2020an behera egin du aurreko urtearekin alderatuta; zehazki, % 45,9 efizientzia-adierazlearen arabera (t/pertsona). Sortutako hondakinen guztizko kopurua (t) balio absolutuetan 2019koa baino % 56,9 txikiagoa da, eta, beraz, Gipuzkoako BHBko plantillan pertsona bat gutxiago egoteak eragin zuzena du azken efizientzia-adierazlearen emaitzan.

**Visesa, GUZTIRA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA +
BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]**

BALORIZATU EZIN DIREN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPUZKOAKO Visesan:

HIRI-HONDAKINAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
Visesako HIRI-HONDAKINAK, GUZTIRA			
2020	5,068	85	0,0596
2019	7,575	88	0,0861
2018	7,716	88	0,0877

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSU BALORIZAGARRIEN URTEKO GUZTIZKO SORRERA GIPUZKOAKO Visesan:

HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
Visesako HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK, GUZTIRA			
2020	4,918	85	0,0579
2019	3,635	88	0,0413
2018	5,447	88	0,0619

Visesan SORTUTAKO HONDAKIN ARRISKUTSUEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

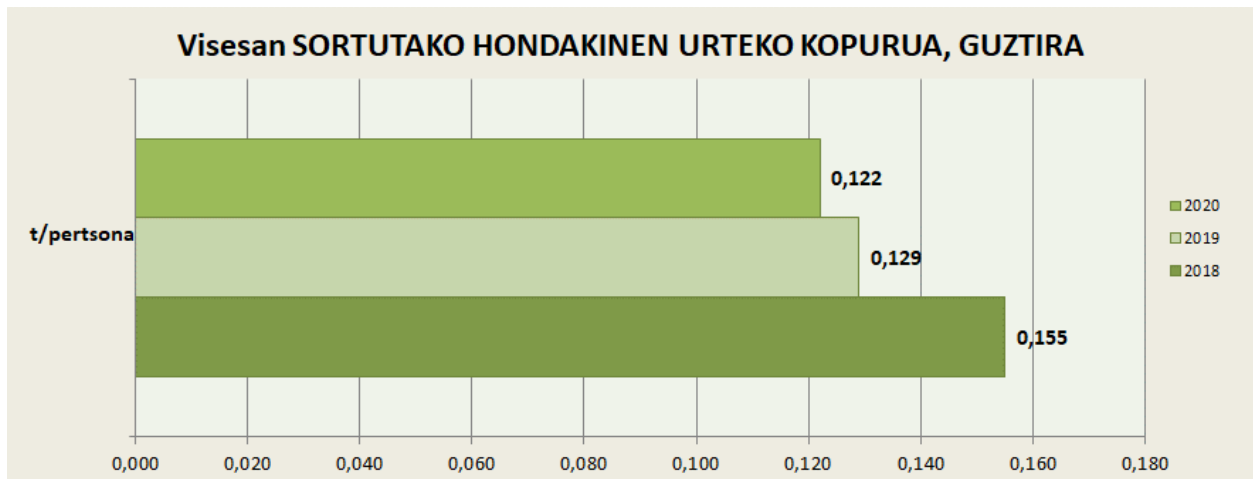
HONDAKIN ARRISKUTSUAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
Visesako HONDAKIN ARRISKUTSUAK, GUZTIRA			
2020	0,3941	85	0,00464
2019	0,1579	88	0,00179
2018	0,4688	88	0,00533

Visesan SORTUTAKO HONDAKINEN URTEKO KOPURUA, GUZTIRA:

Visesa osatzen duten egoitzen multzoa aintzat hartuta, sortutako hondakinen guztizkoak erakusten dira, horien motaren arabera.

HONDAKINAK Visesa	A zifra			
	Sortutako zenbatekoa (t)			
	HIRI-HONDAKINAK	BALORIZA DAITEZKEEN HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK	HONDAKIN ARRISKUTSUAK	SORTUTAKO HONDAKINAK, GUZTIRA
GUZTIRA, 2020an	5,068	4,918	0,3941	10,380
GUZTIRA, 2019an	7,575	3,635	0,1579	11,368
GUZTIRA, 2018an	7,716	5,445	0,4688	13,630

HONDAKINAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
Visesako HONDAKINAK, GUZTIRA			
GUZTIRA, 2020an	10,380	85	0,122
GUZTIRA, 2019an	11,368	88	0,129
GUZTIRA, 2018an	13,630	88	0,155

Lortutako datuek islatzen duten moduan, sortutako kantitatea (t) eta efizientzia-adierazlea (t/pertsona), plantillan dauden pertsonen kopurua alde batera utzita, murriztu egin da 2020an, aurreko bi urteekin alderatuta. Zehazki, efizientzia-adierazlea % 5,4 murriztu da 2019arekin alderatuta eta % 21,3 2018arekin alderatuta.

Visesan egiten den hondakinen kudeaketari dagokionez, honako sistematika hauek aplikatzen jarraitu da, besteak beste:

- Gelaren batean birmoldaketak egingo direlako edo erre egin direlako argiak aldatu behar badira, argi berriek kontsumo eraginkorragoa izango dute (LED argiak izango dira).
- Norbanakoarentzako inprimatze-ekipoak ordeztzeko, funtzio anitzeko ekipo eta inprimagailuak jarriko dira, taldean erabiltzekoak.
- Bulegoetako hornidura-kontratuetan, ingurumen-irizpideak gehituko dira, eta horietan puntuagarria izango den klausula bat zehaztuko da, bilgarriei buruz honako hau adierazten duena: “Enpresak hitzematzen du produktuak birziklatutako kartoian bilduta entregatuko dituela eta materialen bilgarriak optimizatuko dituela, bidalketetan ahalik eta bilgarri gutxien erabili ahal izateko”.

5.5 – LURZORUAREN ERABILERA BIODIBERTSITATEAREKIKO

Biodibertsitatea egoitzetako lurzoruaren erabilera osoa da. Visesarren egoitza guztiak eraikinen barruan dauden bulegoak dira, eta **ez dute osorik zigilatutako azalerarik, ez naturaren arabera orientatutako zentroen kanpoko edo barruko azalerarik.**

Hiru egoitzetan Alokabideko langileekin partekatzen da bulegoen espazioa (Visesatik kanpo dagoena), eta, beraz, erakunde bakoitzari (Visesa eta Alokabide) egokituko litzaiekeen azaleraren % m²-ak ezartzea erabaki zen, okupatutako espazio osoaren artean dagoen langile-kopuruaren datuaren arabera. Horrela, erakunde bakoitzerako kopurua zehaztu zen, eta hori aldatu egiten da urte batetik bestera, bi erakundeetako langileen aldakuntzen arabera.

ARABAKO EGOITZA NAGUSIKO LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2020	2.840,6	76	37,4
2019	3.112,9	77	40,4
2018	3.321,0	76	43,7

BIZKAIKO BHBko LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2020	231,4	5	46,3
2019	277,7	6	46,3
2018	217,9	6	36,3

GIPUZKOAKO BHBko LURZORUAREN ERABILERA, GUZTIRA:

BIODIBERTSITATEA GIPUZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Zenbatekoa (gainazalaren m ²)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (gainazalaren m ² /pertsona)
2020	79,0	4	19,8
2019	90,2	5	18,0
2018	102,5	6	17,1

5.6 – IGORPENAK

Visesak urtean sortzen dituen berotegi-efektuko gasen igorpenak energia-kontsumoarekin lotuta daude. Kontsumo horren barruan daude bulegoetako elektrizitate-kontsumoa eta hiru egoitzetan erregistratutako ibilgailuen erregai-kontsumoa, bai eta Arabako Egoitzan eta Bizkaiko bulego berrian gerta daitezkeen gas hozgarriaren birkargak ere.

Egoitza bakoitzean energia-kontsumo horiekin lotutako CO₂ igorpenak kalkulatzeko, Ingurumen Adierazpen honen 5.1 atalean jasotako kontsumoen datuak erabili dira, eta gas hozgarriaren datua ekipoen mantentze-lanen parteetatik lortzen da. Horiei guztiei Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioaren Klima Aldaketaren Espainiako Bulegoak (MITECO) emandako bihurketa-faktore hauek aplikatzen dizkiegu (*).

Alderdia		Jatorrizko magnitudea	Bihurketa-faktorea (*) kg eqCO ₂		
			2018	2019	2020
ELEKTRIZITATEA	Araba/Gipuzkoa	1 kwh	0,23 kg eqCO ₂	0 kg eqCO ₂ (**)	0 kg eqCO ₂ (**)
	Bizkaia		0,32 kg eqCO ₂	0,2 kg eqCO ₂ (***)	0 kg eqCO ₂ (**)
ERREGAIA	B7 (Gasolia)	1 litro	2,493 kg eqCO ₂	2,467 kg eqCO ₂	2,456 kg eqCO ₂
	E5 (Gasolina)	1 litro	-	2,180 kg eqCO ₂	2,244 kg eqCO ₂
	LPG (GLP)	1 litro	-	1,671 kg eqCO ₂	1,628 kg eqCO ₂
R-410A HOZGARRIA (Araba y Bizkaia)		1 kg	2.088 kg eqCO ₂	2.088 kg eqCO ₂	2.088 kg eqCO ₂

(*) "Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioaren igorpen-faktoreak. 2021eko apirila. 22. zk."

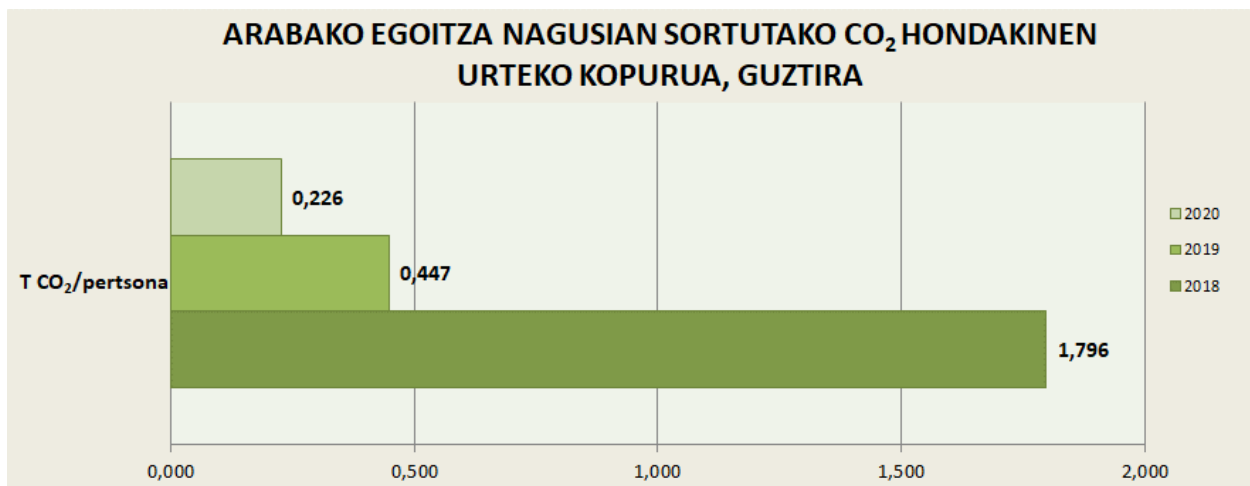
(**) CNMCren (Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionala) erredentzio-dokumentua eskuragarri dago.

(***) Bihurketa-faktorea ezarri da Bizkaiko egoitzari dagokion kontsumo elektriko ez-berriztagarriaren zatirako (iturria: "Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioaren igorpenen faktoreak. 2020ko apirila. 17. zk.").

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZAN:

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK ARABAKO EG. NAG.	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2020	0	76	0
2019	0	77	0
2018	51,966	76	0,684
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2020	17,199	76	0,226
2019	34,409	77	0,447
2018	38,616	76	0,508
HOZGARRIARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2020	0	76	0
2019	0	77	0
2018	45,936	76	0,604
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZAN			
GUZTIRA, 2020an	17,199	76	0,226
GUZTIRA, 2019an	34,409	77	0,447
GUZTIRA, 2018an	136,518	76	1,796

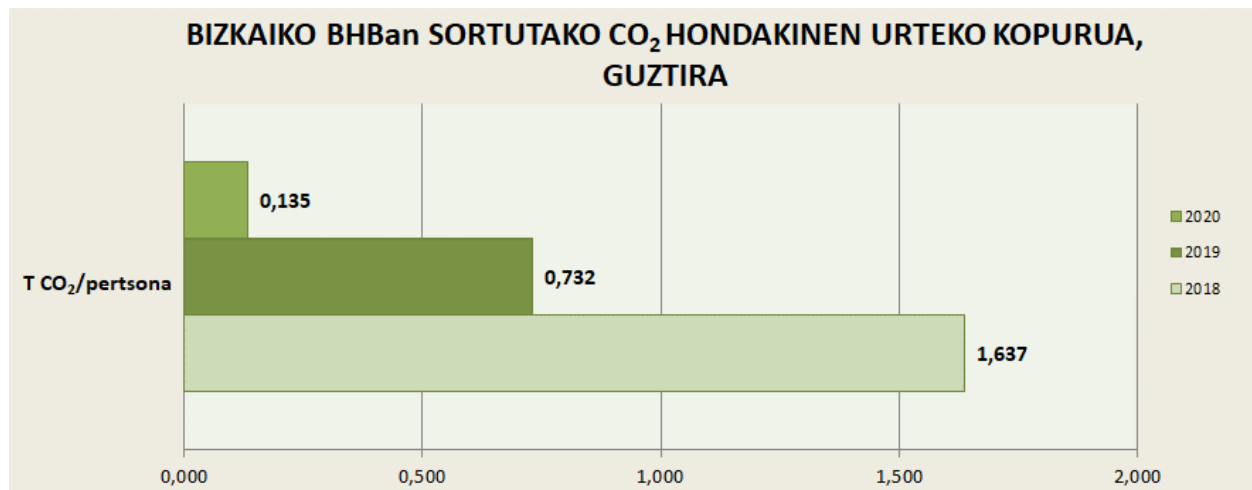
Igorpenen guztizko datuetan hobekuntza nabarmena dago, bai kantitateari dagokionez (tCO₂), bai efizientzia-adierazleari dagokionez (tCO₂/pertsona). Igorpenen guztizko efizientziaren adierazlea % 49,4 hobetu da aurreko ekitaldiarekin alderatuta, eta % 87,4 2018arekin alderatuta.

Isurketa mota guztiek, oro har, behera egin dute; izan ere, 2019az geroztik kontsumo elektrikoarekin lotutako CO₂ isurketak ez direlako kontabilizatzen, erregai-kontsumo txikiagoa dagoelako (17,223 tCO₂ gutxiago 2019arekin alderatuta) eta 2020an ez delako hozgarririk kargatu.

BIZKAIKO BHB

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK BIZKAIKO BHBan:

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2020	0	5	0
2019	3,461	6	0,577
2018	8,456	6	1,409
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2020	0,675	5	0,135
2019	0,933	6	0,155
2018	1,369	6	0,228
HOZGARRIARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2020	0	5	0
2019	0	6	0
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK BIZKAIKO BHBan			
GUZTIRA, 2020an	0,675	5	0,135
GUZTIRA, 2019an	4,394	6	0,732
GUZTIRA, 2018an	9,825	6	1,637

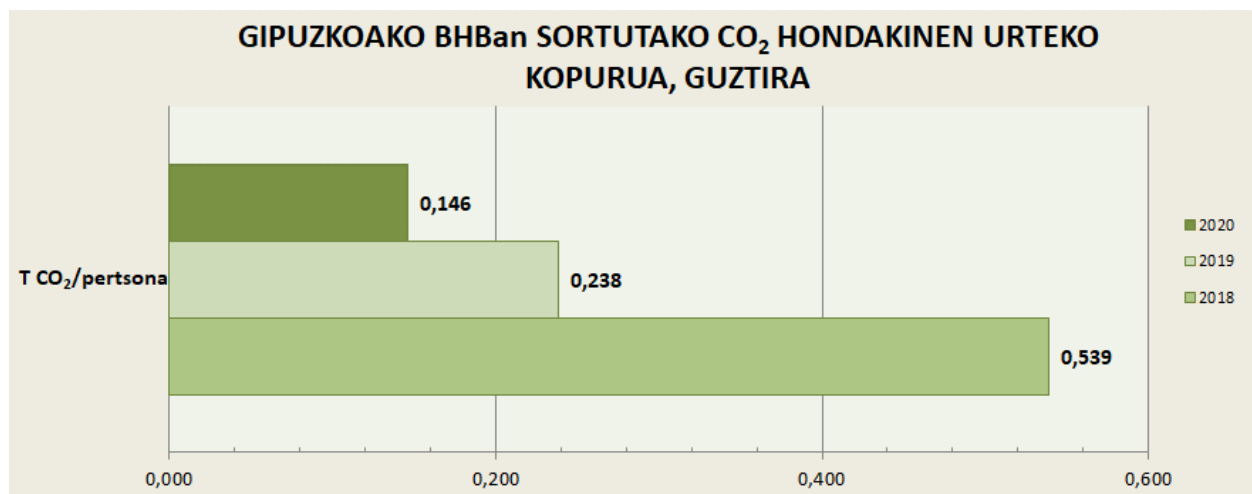
Bizkaiko BHBan, 2019ko abuztutik, energia % 100 berriztagarria kontsumitzen hasi da. Bai maila indibidualean, igorpen motaren arabera, bai maila totalen, horien sorrerak beherakada handia izan du.

Efizientzia osoaren adierazleak (tCO₂/pertsona) % 81,5 egin du hobera 2019arekin alderatuta, eta % 91,7 2018arekin alderatuta. Hobekuntza horren arrazoi nagusia da kontsumo elektrikoarekin eta erregai-kontsumo txikiagoarekin lotutako CO₂ igorpenak desagertzea Bizkaiko egoitzan.

GIPUZKOAKO BHB

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK GIPIZKOAK BHBan:

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK GIPIZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOARI LOTUTAKO IGORPENAK			
2020	0	4	0
2019	0	5	0
2018	1,741	6	0,290
IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK			
2020	0,584	4	0,146
2019	1,189	5	0,238
2018	1,491	6	0,248
BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN GUZTIZKO IGORPENAK GIPIZKOAKO BHBan			
GUZTIRA, 2020an	0,584	4	0,146
GUZTIRA, 2019an	1,189	5	0,238
GUZTIRA, 2018an	3,232	6	0,539

Beste egoitzetan bezala, Gipuzkoan ez dira egon kontsumoarekin lotutako CO₂ igorpenak 2019tik.

Gipuzkoako BHBan, berotegi-efektuko igorpen guztiak erregai-kontsumoarekin zuzenean daude lotuta. 2020an, lotutako igorpenak % 38,6 murriztu dira 2019ko datuekin alderatuta, eta % 72,9 2018ko datuekin alderatuta.

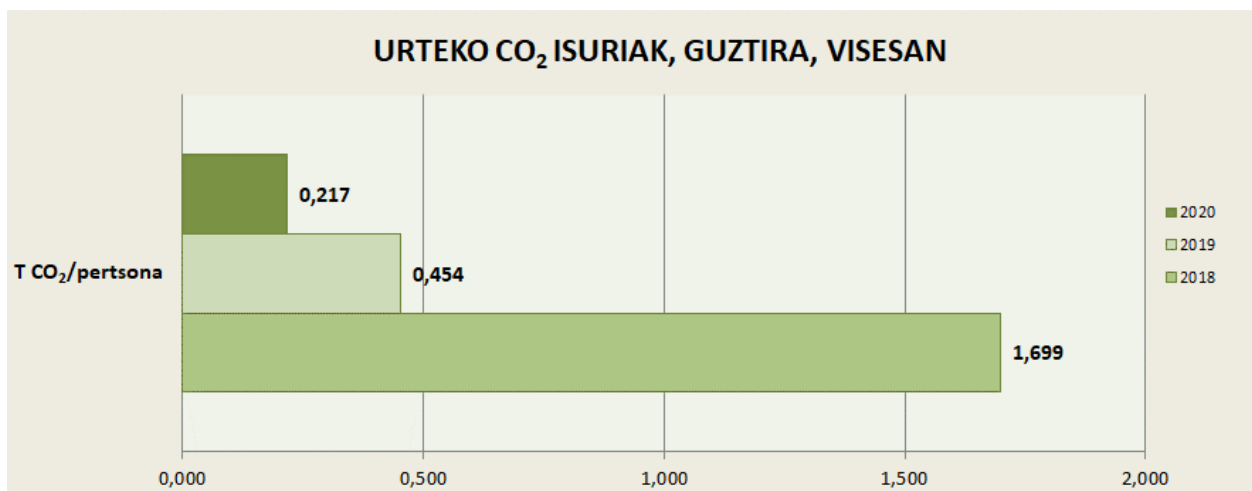
Visesa, GUZTIRA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA + BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]

BEROTEGI-EFEKTUKO GASEN URTEKO IGORPENAK GUZTIRA Visesan:

Visesa osatzen duten egoitzen multzoa aintzat hartuta, sortutako igorpenen guztizkoak erakusten dira, horien motaren arabera.

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK Visesa	A zifra			
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)			
	KONTSUMO ELEKTRIKOARI LOTURIKO IGORPENAK	IBILGAILUEN ERREGAIARI LOTURIKO IGORPENAK	GAS HOZGARRIARI LOTURIKO IGORPENAK	BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK
GUZTIRA, 2020an	0	18,458	0	18,458
GUZTIRA, 2019an	3,461	36,531	0	39,992
GUZTIRA, 2018an	62,163	41,476	45,936	149,575

BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GASEN IGORPENAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (tCO ₂)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (tCO ₂ /pertsona)
TOTAL EMISIONES GASES EFECTO INVERNADERO Visesa			
GUZTIRA, 2020an	18,458	85	0,217
GUZTIRA, 2019an	39,992	88	0,454
GUZTIRA, 2018an	149,575	88	1,699

2020an, % 52,2 behera egin du efizientzia-adierazleak (tCO₂/pertsona). Berotegi-efektuko gasen urteko guztizko igorpenen eragin orokor hori politika eta sistematika berriak aplikatzearen ondorioz gertatu da, hala nola:

- % 100ean berriztagarria den elektrizitatearen kontsumoa bultzatzea.
- Visesen flotako gasolio bidezko ibilgailuak pixkanaka ibilgailu hibridoekin edo elektrikoekin ordeztzea. 2020an, Visesen flotan berotegi-efektuko gas gutxiago sortzen dituzten ezaugarri berri horietako 4 ibilgailu gehitu dira.

Airera egindako urteko igorpenak, guztira

CH₄, N₂O, PFC, NF₃ eta SF₆ gasen igorpenei dagokienez, Visesak ez dauka atmosferarako igorpenekin loturiko inolako instalaziorik; izan ere, egoitzetan administrazio-jarduerak baino ez dira gauzatzen.

Visesaren instalazioak aztertuta, soilik automozioari loturiko erregaiak erretzeak sor ditzake gas horien igorpen esanguratsuak. Hori dela eta, hona hemen SO_x, NO_x eta PM gasen igorpenak.

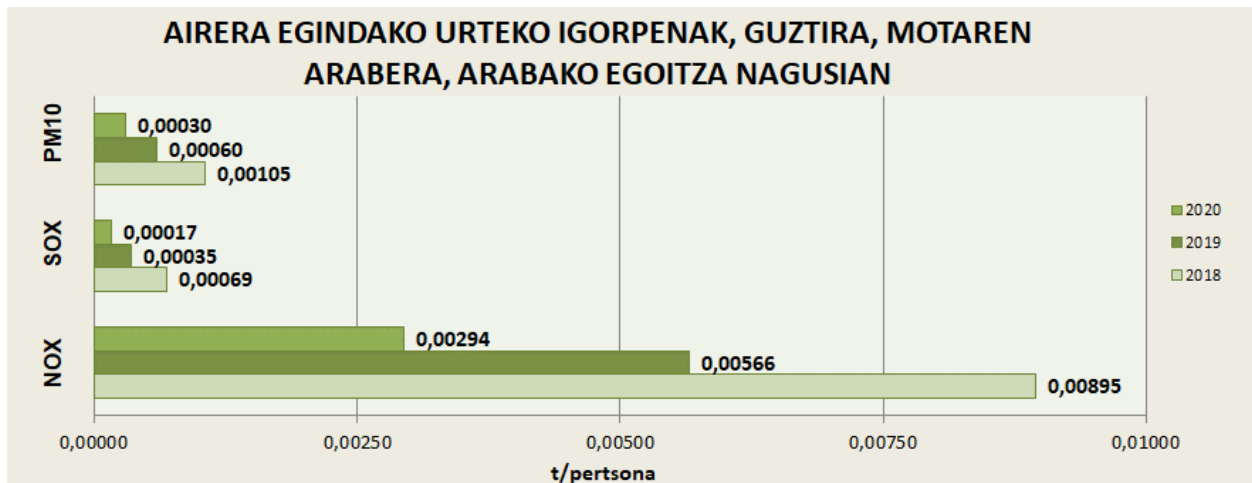
Gas hozgarriak berriz kargatzearekin daude lotuta HFC gasak, eta ez da horrelakorik egin 2020an.

Informazio hori eskuratzeko aukera ematen duen neurketarik ez dugunez, zenbatespena honako hauetan zehaztutakoari jarraikiz egin da: *Airera egindako igorpenak neurtu, zenbatetsi eta kalkulatzeko gida teknikoa; apirilaren 20ko 508/2007 Errege Dekretua* eta igorpen horiek kalkulatzeko *EPRTR Araudia*. Hona hemen azken urteetako igorpenei loturiko informazioa:

ARABAKO EGOITZA NAGUSIA

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, ARABAKO EGOITZA NAGUSIAN:

AIRERA EGINDAKO IGORPENAK ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2020	0,22366	76	0,00294
2019	0,43552	77	0,00566
2018	0,68011	76	0,00895
SOX IGORPENAK			
2020	0,01286	76	0,00017
2019	0,02716	77	0,00035
2018	0,05232	76	0,00069
PM10 IGORPENAK			
2020	0,02279	76	0,00030
2019	0,04591	77	0,00060
2018	0,07952	76	0,00105

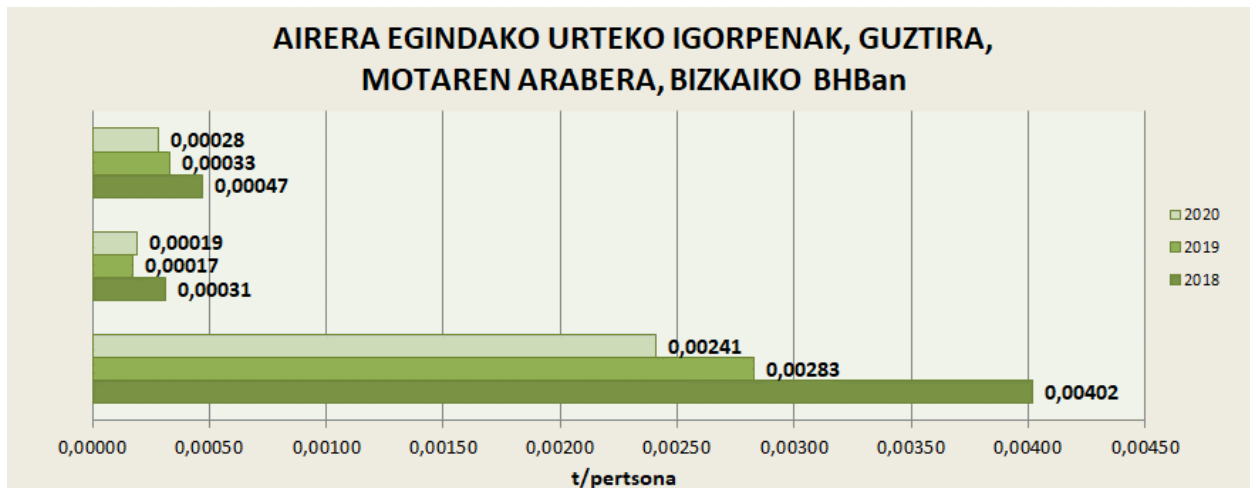
2020an, Arabako Egoitzan azken urteetan airera egindako emisioen beheranzko joera egiaztatu ahal da, bi faktore nagusiren ondorioz: kontsumitutako erregai kantitate txikiagoa eta gasolio bidezko ibilgailuen ordez ibilgailu hibrido/elektrikoak erabiltzea.

Efizientzia-adierazleak (t/pertsona) NOx adierazlean % 48,1, SOx adierazlean % 51,4 eta PM adierazlean % 50,0 hobetu du 2019ko ekitaldiarekin alderatuta.

BIZKAIKO BHB

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, BIZKAIKO BHBan:

AIREKO IGORPENAK BIZKAIKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2020	0,01207	5	0,00241
2019	0,01660	6	0,00283
2018	0,02411	6	0,00402
SOX IGORPENAK			
2020	0,00093	5	0,00019
2019	0,00128	6	0,00017
2018	0,00185	6	0,00031
PM10 IGORPENAK			
2020	0,00141	5	0,00028
2019	0,00194	6	0,00033
2018	0,00282	6	0,00047

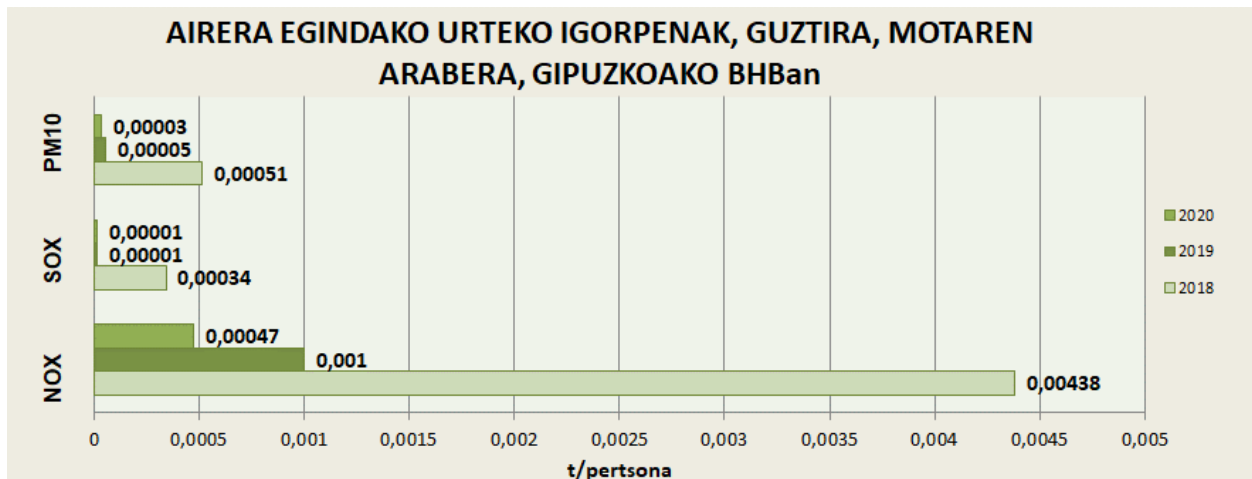
2020an, NOx adierazlean % 14,8 eta PM adierazlean % 15,2 hobetu du 2019ko ekitaldiarekin alderatuta. Hala ere, SOx adierazleak % 11,8 igoera izan du. Igoera horren arrazoia da pertsonen adierazleak behera egin duela.

Balore absolutuetan guztiek egin dute behera 2020an egon den kontsumo txikiagoaren ondorioz, 2019arekin alderatuta.

GIPUZKOAKO BHB

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, MOTAREN ARABERA, GIPIZKOAKO BHBan:

AIREKO IGORPENAK GIPIZKOAKO BHB	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
NOX IGORPENAK			
2020	0,00189	4	0,00047
2019	0,00457	5	0,00100
2018	0,02626	6	0,00438
SOX IGORPENAK			
2020	0,00002	4	0,00001
2019	0,00004	5	0,00001
2018	0,00202	6	0,00034
PM10 IGORPENAK			
2020	0,00011	4	0,00003
2019	0,00027	5	0,00005
2018	0,00307	6	0,00051

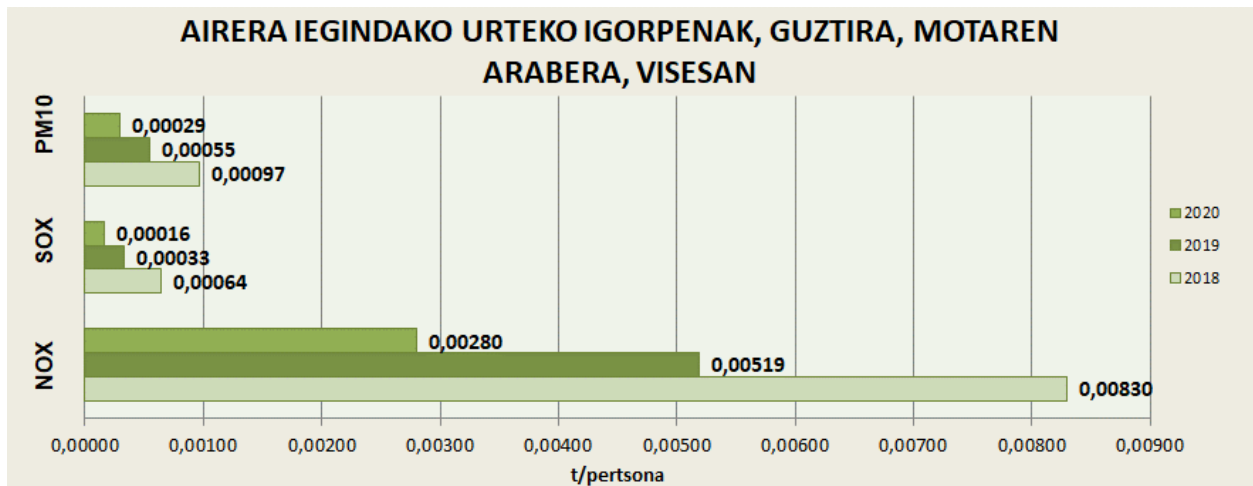
2020an, Visesaren gainerako egoitzetan bezala, Gipuzkoako BHBan ere airerako igorpenek behera egin dute. Efizientzia-adierazleak % 53,0 hobekuntza izan du NOx-en eta % 40,0 PM-en, 2019ko ekitaldiarekin alderatuta.

Visesa, GUZTIRA. [ARABAKO EGOITZA NAGUSIA + BIZKAIKO BHB + GIPUZKOAKO BHB]

AIRERA EGINDAKO URTEKO IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan:

Visesa osatzen duten egoitza guztiak kontuan hartuta, hona hemen azertu diren gasen igorpenen zifrak:

AIREKO IGORPENAK Visesa	A zifra	B zifra	R zifra = A/B
	Sortutako zenbatekoa (t)	Pertsona kop.	Efizientzia-adierazlea (t/pertsona)
NOX IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA, 2020an	0,23762	85	0,00280
GUZTIRA, 2019an	0,45669	88	0,00519
GUZTIRA, 2018an	0,73048	88	0,00830
SOX IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA, 2020an	0,01381	85	0,00016
GUZTIRA, 2019an	0,02848	88	0,00033
GUZTIRA, 2018an	0,05619	88	0,00064
PM10 IGORPENAK, GUZTIRA, Visesan			
GUZTIRA, 2020an	0,02431	85	0,00029
GUZTIRA, 2019an	0,04812	88	0,00055
GUZTIRA, 2018an	0,08541	88	0,00097

2020an, nabarmen jaitsi dira NOx (% 46,1), SOx (% 51,5) eta PM10 partikulen (% 47,3) aireko igorpenaren efizientzia-adierazleak.

Urteko igorpen guztien hobekuntza hori, bai igorpen mota bakoitzaren ikuspegitik, bai egoitza bakoitzaren ikuspegitik, egoitza guztietan kontsumitutako erregai-kantitate txikiagoaren eta Visesaren flota osoan gasolio bidezko ibilgailuak ibilgailu hibrido/elektrikoekin ordeztuko politikaren ondorio da.

6. VISESAREN INGURUMEN-PORTAERARI BURUZKO BESTE ADIERAZLE BATZUK: INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK BULEGO JASANGARRIAK IZATEKO

Visesak *Sektoreko Erreferentzia Dokumentua (SED)*, *administrazio publikoaren sektorerako ingurumen-kudeaketarako jardunbide egoki eta bikaintasuneko parametro konparatiboei buruzkoa* hartu du oinarri eta, hortik abiatuta, BULEGO JASANGARRIAK izateko hainbat adierazle kalkulatu ditu, 2018tik aurrera. Hala, urtero gauzatzen dugun helburuen berrikuspenaren esparruan eta gure ingurumen-alderdi eta kudeaketa-politikarekin bat, adierazle horiek aintzat har ditzakegu gure egoitzei loturiko ingurumen-portaera hobetzeko ekintza berriak gauzatzera.

Ingurumena kudeatzeko jardunbide egokiak bulego jasangarriak izateko

EFIZIENTZIA ENERGETIKOA: energiaren kontsumoa kudeatu eta murriztea

Jarraian, egoitzetako kontsumo elektrikoari loturiko adierazleak ageri dira, lurzorua erabileraren eta kontsumo elektrikoaren arteko proportzioa kontua, egoitzaren eta urtearen arabera.

Energia elektrikoaren urteko kontsumoa, guztira, gainazal-unitateko			
	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	BIZKAIKO BHB	GIPUZKOAKO BHB
	kwh/m ² /urte	kwh/m ² /urte	kwh/m ² /urte
GUZTIRA, 2020an	66,31	38,99	48,01
GUZTIRA, 2019an	61,85	76,01	71,60
GUZTIRA, 2018an	68,03	121,28	73,87

Berotegi-efektua eragiten duten eta kontsumo elektrikoari lotuta dauden gasen urteko igorpenak, gainazal-unitateko			
	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	BIZKAIKO BHB	GIPUZKOAKO BHB
	t CO ₂ /m ² /urte	t CO ₂ /m ² /urte	t CO ₂ /m ² /urte
GUZTIRA, 2020an	0	0	0
GUZTIRA, 2019an	0	0,012	0
GUZTIRA, 2018an	0,016	0,039	0,017

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

- Iturri berriztagarrietatik datorren elektrizitatea kontsumitzeari esker, ezabatu egin dira kontsumo elektrikoari loturiko CO₂ igorpenak.
- Elektrizitatearen kontsumoari buruzko datuaren jarraipena egin eta datu hori maiz jasoko dela zehaztu eta ezarri da.
- Egunerokoan ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide horren kontsumoa jasangarria dela bermatze aldera.

URA: uraren kontsumoa kudeatu eta murriztea

Uraren urteko kontsumoa, guztira, gainazal-unitateko		
	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	BIZKAIKO BHB
	m ³ /m ² /urte	m ³ /m ² /urte
GUZTIRA, 2020an	0,049	0,109
GUZTIRA, 2019an	0,046	-
GUZTIRA, 2018an	0,052	-

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

- Elektrizitatearen kontsumoari buruzko datuaren jarraipena egin eta datu hori maiz jasoko dela zehaztu eta ezarri da.
- Egunerokoan ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide horren kontsumoa jasangarria dela bermatze aldera.

HONDAKINAK: hondakinen sorrera kudeatu eta murriztea

Bulegoetan sortzen diren, bereiz jasotzen diren eta birziklatzera bidaltzen diren hondakin ez-arriskutsuen pisu osoaren ehunekoa, sortzen diren hondakin ez-arriskutsuen guztirakoarekiko [(HEA/HEA+HH)]

	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA	BIZKAIKO BHB	GIPUZKOAKO BHB
	(%)	(%)	(%)
GUZTIRA, 2020an	46,22	89,42	59,91
GUZTIRA, 2019an	27,53	82,55	60,98
GUZTIRA, 2018an	38,92	76,22	60,79

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

- Laneko hainbat barne-praktika jarri dira martxan paper-hondakinak prebenitzeko edota murrizteko; hain zuzen ere, dokumentuak digitalizatzea sustatu da.
- Hondakinak bereizteko operatibo bat zehaztu eta ezarri da, hondakin horiek jasotzeko puntuekin, hondakin horiek ahalik eta gehien birziklatu ahal izateko.
- Hondakinen sorreraren datuen jarraipena egitea eta datu hori maiz jasotzea zehaztu eta ezarri da.
- Egunerokoan ekintza txikiak aplikatzen dira baliabide horren kontsumoa jasangarria dela bermatze aldera.

EFIZIENTZIA MATERIALEN ERABILERAN: ingurumen-irizpideak aplikatzea paperaren kontsumoan

MATERIALAK atalean esan den eran, eta efizientzia-adierazleetan jaso den moduan, Visesaren adierazleetako bat paperaren kontsumoa da; kasu honetan, adierazle horrek erreferentzia egiten dio A4 eta A3 tamainako paperaren kontsumoari. Horri dagokionez, esan beharra dago azken hiru urteetan, baita aurretik ere, kontsumitzen den paper guztiak aintzat hartzen duela ingurumen-irizpidea.

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

- Laneko hainbat barne-praktika ezarri dira; hala nola, dokumentazioaren digitalizazioari lehentasuna ematea edo dokumentuak bi aldeetatik inprimatzea.
- Erosketa eta kontratazio publiko berdearen alde egin da eta ingurumen-irizpidedun materialak erosteko eta kontsumitzeko konpromisoa hartu da.
- Laneko hainbat barne-praktika zehaztu dira, zaharkituta gera daitezkeen arren, erabiltzen jarrai daitezkeen materialak berriz erabiltzeko xedez; esate baterako, logotipo zaharra duten gutun-azalak berrerabiltzen jarraitzen dugu.
- Datuak hartzeko metodologia bat dugu, zehaztutako jardunbide horien guztien jarraipena egin ahal izateko.

Jasangarritasun Energetikoaren Dekretuaren esparruko hobekuntza

4/2019 Legearen eta 25/2019 eta 2054/2020 Dekretuen esparruan, zeinak energiaren efizientzia eta jasangarritasuna lortzera bideratuta dauden, Visesa neurriak hartzen aritu da energia-aurrezpen eta -efizientzia handiagoa lortzeko, bai azpiegituretan, bai jardueretan:

- 2018an, energia-baliabideen kontsumo iraunkorra errazten duten energia-efizientziako klausulak txertatu dira kontratazioetan. Halaber, Visesaren ibilgailuen parkean gas likidotuko lehenengo autoa gehitu da, bai eta Gasteiz hiriburu arabarraren barruan joan-etorriak egiteko erosi diren bi bizikleta elektrikoekin ere.
- 2019an, Eusko Jaurlaritzarekin elektrizitate garbia kontsumitzeko kontratu bat sinatu da, eta ibilgailuentzako karga elektrikoko zutoinak jarri dira gure 3 bulegoetako bitan (Gasteizen eta Bilbon), 2020rako aurreikusitako ibilgailu elektrikoen erosketa bermatzeko lehenengo urrats gisa. Ibilgailu horiekin batera, 2019an erositako gas likidotuko 5 ibilgailu berriak daude.
- 2020an, Visesaren bulego guztietan kontsumitzen da iturri berriztagarrietatik datorren energia, eta, gainera, gasolio bidezko hiru ibilgailuren rentinga amaitu da, eta % 100 elektrikoak diren bi ibilgailurekin eta ibilgailu hibrido batekin ordeztu dira.

7. PROIEKTUETAKO INGURUMEN-PORTAERA

Gure sustapen guztiek zorrotz betetzen dituzte “**Visesaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak**”. Irizpide horiek autoexigentzia eta gainprestazio garrantzitsuak hartzen dituzte barne, indarrean dagoen legediaren aldean; hori bereziki aipagarria da energia-efizientziaren eta jasangarritasunaren arloan.

Arkitektoak eta zuzendaritza fakultatiboak kontratatzerakoan, Visesak hainbat irizpide aplikatzen ditu horiek baloratu, esleitu eta hautatzeko, besteak beste:

- Ekodiseinuaren eta ingurumena kudeatzeko sistemen ziurtagiria, ISO 14001 edo antzekoak.
- Arkitekturako hobekuntza gisa baloratzen diren diseinu-irizpideak, energiaren eta lehengaien kontsumoari, zaratari, ingurune naturalari, higieneari eta argiztapenari dagokienez; kasu batzuetan, irizpide horiek babes publikoko etxebizitzak diseinatzeko ordenantzaren beraren gainetik daude.
- Arkitektoek aurkeztutako ingurumen-irizpideak edo bestelako irizpideak ere baloratzen dira, eta puntuazio altuagoa jasotzen dute hornitzailearen lizitazioan.

Visesak kudeatzen dituen proiektuetan, 3 ekodiseinu-maila aurki ditzakegu urtean idatzitako proiektuetarako:

PROIEKTUEN EKODISEINU-MAILA Visesak KONTRATATUAK	2018	2019	2020
Azterketa egin duen estudioak ekodiseinua aplikatzen dio Visesaren proiektuari (ekodiseinu-maila altua)	0	0	3
Gure proiektua idatzi duen estudioak ekodiseinu-ziurtagiria du eta Visesaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak erabiltzen ditu (ekodiseinu-maila ertaina)	1	3	0
Gure proiektua idatzi duen estudioak Visesaren diseinu- eta eraikuntza-irizpideak erabiltzen ditu, baina ez besterik (ekodiseinu-maila txikia)	0	1	0

(*) Taulan, obra-lizitazioa dagokien urtean gauzatu duten proiektuak adierazi dira.

Energia-ziurtagiria hobetzea ere ingurumen- eta kalitate-bermetzat hartzen da. Hori dela eta, Visesak % 30eko energia-aurrezpena ziurtatzen du, gutxienez, bere eraikin guztietan; horrek esan nahi du A, B eta C energia-kalifikazioak dituztela Visesaren eraikinek.

Hurrengo taulan, proiektuetan zehaztutako **AURREIKUSITAKO energia-kalifikazioen zerrenda** (teorikoak diseinuan) eta azken urteotan gauzatu diren proiektuetan lortutako **BENETAKO energia-kalifikazioak** (praktikan) ageri dira.

Visesaren SUSTAPENETAN LORTUTAKO ENERGIA-KALIFIKAZIOAK	TEORIKOA	BENETAKOA
2018		
B-043. 108 VPO+63 VS. BOLUETA (Bilbao)	A	A
B-067. 101 VS. LEIOA (Leioandi)	B	B
G-061. 33 VPOa+32 VPO. HONDARRIBIA (Muliarte)	A	A
G-051. 32 VPO. IRUN (Oinaurre)	B	B
G-063. 70 VPOa. MORLANS (Donostia)	A	A
2019		
B-045. 58 VS+52 VPOa+53 VPO. SESTAO (Vega Galindo)	B	B
B-087. 32 VPOa. SANTURTZI	A	A
B-070. 65 VPO. BASAURI (Sarratu)	A	A
G-063. 70 VPOa. MORLANS (Donostia)	A	A
2020		
B-049. 190 VPO. BOLUETA (Bilbao)	A	A

BOE: Babes Ofizialeko Etxegizitza– **BOEa:** Babes Ofizialeko Etxebizitza alokairuan– **ES:** Etxebizitza Soziala

Aurreko taula horretan ikus daitekeen eran, 2017ko kasu batean izan ezik, Visesak mantendu egin ditu proiektuen diseinuan aurreikusi ziren energia-kalifikazioak.

APLIKATU DIREN INGURUMENA KUDEATZEKO JARDUNBIDE EGOKIAK

- Sustapen guztien jasangarritasuna diseinatu eta ebaluatzen da, Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitzarako Eraikuntza Jasangarrirako Gidaren bidez.
- Etxebizitza guztiak A (edo goragoko) kalifikazioko etxetresna elektrikoekin hornitzen dira.
- Kontratazio publiko berdea: Eraikuntza-proiektuak eta -obrak idazteko lizitazio-agirietan ingurumen-irizpideak txertatu dira.
- Iheberekin lankidetzan hasi gara ekonomia zirkularrean lan egiteko.

Plangintzaren arabera erabilera finkatuko lurzorua hartzeari dagokionez, 2018an, 2019an eta 2020an, 134 etxebizitza, 227 etxebizitza eta 17 etxebizitza lortu dira, hurrenez hurren.

8. INGURUMEN-PORTAERA OBRETAN ETA SUSTAPEN BERRIETAN

Visesak sustatzen dituen obra guztietan dago betekizun hau: **eraikuntza-enpresa guztiek ingurumena kudeatzeko sistema bat izan behar dute**, eta sistema hori ezarrita eta ziurtatuta egon behar da. Hori ezinezkoa den kasu zehazterako, Visesak ingurumen-kudeaketako plan bat dauka, eta, beraz, eraikuntza-enpresak horri jarraitu behar dio exekutatu duen obra gauzatzera.

Halaber, **ingurumen-portaera definitzen duten alderdi nagusien kontrola eta jarraipena gauzatzen du Visesak obretan eta sustapen berrietan**. Horretarako, Visesak urtero eskatzen die eraikuntza-enpresei egin dituzten obrei loturiko ingurumen-informazioa aurkez dezatela.

Visesak datu horiek jasotzeko protokolo bat egin, onetsi eta ezarri du; protokolo horren iraupen txikiagoa da, eta, aldi berean, posible den guztietan, datuen jatorria eta zehaztasuna ziurtatzen ditu, kontuan hartuta datu horiek askotariko obra, sustapen eta eraikuntza-enpresetatik datozela.

Jarraian, **2020, 2019 eta 2018ari dagozkion** bildutako **datuak** erakusten dira.

Obrei eta sustapen berriei loturiko zeharkako ingurumen-alderdiak

Atal honetan aurkeztutako urteko datuak eraikuntza-enpresek sustapen hauei buruz emandakoak dira:

2018	2019	2020
G-061. 33 BOEa + 32 BOE. HONDARRIBIA (Muliarte) G-063. 70 BOE a. MORLANS (Donostia) B-091. 14 EL. KRUG (Bilbao) B-067. 101 ES. LEIOA (Leioandi)	B-045. 105 BOE + 58 ES. VEGA GALINDO (Sestao) B-046. 190 BOE. BOLUETA (Bilbao) B-070. 65 BOE. BASAURI (Sarratu) B-087. 32 BOE. SANTURTZI (San Juan)	B-095. 84 ES. ORTUELLA
Guztira: 250 etxe.	Guztira: 450 etxe.	Guztira: 84 etxe.

ENERGIA ELEKTRIKOAREN KONTSUMOA

Eraikuntzaren sektorean egindako ikerketen arabera, **eraikin bati loturiko energia-kontsumo osoaren % 30-40 hornitzaileen energia bihurtzeko instalazioetan ematen da**. Hala ere, datu horiek ez dira oso zehatzak eta memoria honetan ez da aintzat hartu hornitzaileei loturiko kontsumo elektrikoak; izan ere, obra egiteari loturiko kontsumoa baino ez da zenbatu, eraikuntza-enpresek beraiek emandako informazioa oinarri hartuta.

ELEKTRIZITATEAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2018	2019	2020
Elektrizitatearen kontsumoaren kwh	215.917	116.082	28.695
Elektrizitatearen batz besteko kontsumoa (kwh/eraikitako etxebizitza)	863,7	258,0	341,6

Esan den eran, energia elektrikoaren kontsumorik handiena eraikitako etxebizitzaren bitartez erabilgarrian zehar gertatzen den zeharkako kontsumoak zehazten du; hori dela eta, eraikuntzaren jasangarritasunari loturiko honako jarduketak hauek gauzatzen dira sustapen guztietan:

- Sustapen guztien jasangarritasunaren ebaluazioa, IHOBek argitaratutako “Eraikuntza eta birgaitze jasangarriaren gida Euskal Autonomia Erkidegoko etxebizitzetarako” erabilita (Visesak gida hori egiten lagundu du).
- A kalifikazioa edo hobearen duten etxetresna elektrikoekin ekipatutako etxebizitzak.
- Hiri-altzariak eta eraikuntzako elementuak hautatzeko, honako faktore hauek hartuko dira aintzat: bizitza erabilgarria (ahalik eta luzeena); mantentzea (ahalik eta txikiena); ordezkapena (ahalik eta errazena); eta ingurumen-inpaktua (ahalik eta txikiena: legez kontrolatutako zura, birziklatutako materialak, energia berriztagarrien aprobetxamendua...).

ERREGAIAREN KONTSUMOA

Hau izan da Visesaren sustapenetan egon den gasolio-kontsumoa, obrak exekutatu bitartean:

GASOLIOAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2018	2019	2020
Kontsumitutako gasolioaren MWh	130,8	23,5	*
Gasolioaren batz besteko kontsumoa (MWh/ eraikitako etxebizitza)	0,88	0,05	*

**Ez dago 2020ko gasolio-kontsumoaren daturik obra-fasean*

KONTSUMO ELEKTRIKOEN IGORPENAK

Hauek izan dira Visesaren sustapenetako obrak exekutatu bitartean izan diren elektrizitatearen eta erregaien bidezko energia-kontsumoari lotutako CO₂ igorpenak:

CO₂ IGORPENAK OBREN FASEAN	2018	2019	2020
Obrako kontsumo elektrikoari loturiko igorpenak (tCO₂ bal./eraikitako etxebizitza)	0,23	0,06	0,08
Obrako erregai-kontsumoari loturiko igorpenak (tCO₂ bal./eraikitako etxebizitza)	0,21	0,01	*
Igorpenak (tCO₂ bal./eraikitako etxebizitza) GUZTIRA	0,44	0,07	0,08

**Ez dago 2020ko gasolio-kontsumoaren daturik obra-fasean*

URAREN KONTSUMOA

Hona hemen Visesaren sustapenetako obrak exekutatu bitartean izan den uraren kontsumoari loturiko informazioa:

URAREN KONTSUMOA OBREN FASEAN	2018	2019	2020
m³ ur	7.383	36.135	2.795
Uraren batz besteko kontsumoa (m³/ eraikitako etxebizitza)	29,53	80,30	33,27

Halaber, Visesak bere ekarpena egiten du eraikitako etxebizitzek duten uraren kontsumo-efizientzia hobetzeko; horretarako, honako diseinu- eta eraikuntza-irizpide hauek txertatzen ditu exekutatu beharreko proiektuetan:

- Lorategi-eremuak kontzentratuak eta eskala txikikoak izatea, ureztatu beharreko guneak ahalik eta gehien murrizteko. Lorategirik gabeko eremuak barrubigunez, zuhaitz-azalez, legarrez, teila apurtuz edo antzeko materialez estaltzea, ureztatzeko ura lurrundu ez dadin.
- Soropilaren ordeztapiz erako landareak, zuhaixkak edota legar, zuhaitz-azal, zur, teila eta abarrezko gainazalak jartzea.
- Klimarako eta ingurunerako egokiak diren eta ur zein zaintza gutxi behar duten landare espezieak erabiltzea. Ahal den neurrian, landare espezieak autoktonoak izango dira.
- Zuhaitzak eta zuhaixkak erresistenteak izango dira, ahal dela hosto iraunkorrekoak eta fruiturik gabeak; horrela, zaintza gutxiago beharko dute eta ingurua ez da hainbeste zikinduko.

HONDAKINEN SORRERA

Visesaren sustapenetako obretan sortzen diren hondakinak eraikuntzako eta eraisketetako hondakinak (EEH, hemendik aurrera) dira; hondakin horiek bereizi egiten dira, motaren arabera, bai eta sailkatu ere, arriskutsuak diren ala ez kontuan hartuta.

OBREN FASEKO HONDAKIN EZ -RRISKUTSUAK	2018	2019	2020
Sortutako hondakin ez-arriskutsuen t	1.654,6	5.791,5	1.180
Bataz beste sortutako HEA (t / eraikitako etxebizitza)	6,62	12,87	14,05
OBREN FASEKO HONDAKIN ARRISKUTSUAK	2018	2019	2020
Sortutako hondakin arriskutsuen t	450,0	10,4	0
Bataz beste sortutako HA (t/eraikitako etxebizitza)	1,80	0,02	0

ENERGIA-ZIURTAGIRIA

Lehenago ere esan dugun moduan, energia-ziurtagiria hobetzea ere ingurumen- eta kalitate-bermetzat hartzen da. Hori dela eta, Visesak % 30eko energia-aurrezpena ziurtatzen du, gutxienez, bere eraikin guztietan; horrek esan nahi du A, B eta C energia-kalifikazioak dituztela sustapenak osatzen dituzten etxebizitzek.

2018an, Visesan 415 etxebizitza ziurtatu dira energetikoki; 2019an, 399 eta 2020an, 306. Halaber, honako a, b edo c kalifikazio hauek dituzten etxebizitzek ehuneko bat lortu da:

LORTUTAKO ENERGIA-KALIFIKAZIOAK Visesaren SUSTAPENETAKO ETXEBIZITZETAN	2018	2019	2020
A kalifikazioa	60,2%	18%	100%
B kalifikazioa	39,8%	82%	0%
C kalifikazioa	0%	0%	0%

Visesak kalifikazio energetiko eraginkorrak dituzten etxebizitzak eraikitzea sustatzen du, horiek beren bizi-ziklo osoan sortutako ingurumen-inpaktua murrizteko.

Kalifikazio energetiko eraginkor horien ondorioz, Visesak murriztu egin ditu atmosferara isuritako etxebizitzaren CO₂ igorpenak m²-ko, horien bizitza baliagarrian zehar. Isuriaren murrizketa horri esker, Visesaren sustapenetan sartutako energia-eraginkortasuneko hobekuntzak ezarri ahal izan dira.

Eraikuntza-enpresen ingurumen-portaera

Visesaren sustapenetako obrak egiten dituzten eraikuntza-enpresek UNE-EN ISO 14001 edo antzeko ingurumena kudeatzeko sistemak dituzte. Eraikuntza-enpresa horiek askotariko ekintzak eta jardunbide egokiak ezartzen dituzte kontsumoa, hondakinak, isuriak, igorpenak eta zarata murrizteko obrak exekutatzen dituzten bitartean.

Hona hemen obren fasean eraikuntza-enpresek energiaren kontsumoa (elektrizitatea edo gasolioa) eta uraren kontsumoa murrizteko eta igorpenak kontrolatzeko gauzatu dituzten ekintzetako batzuk:

- Energia arduraz kontsumitzeko sentsibilizazio kanpainak egitea, obrako pertsona guztiei zuzenduak (informazioa, prestakuntza, kartelak edo jardunbide egokiaren eskuliburua).
- Argi naturala ahalik eta gehien erabiltzea eta aldi-aldi argiztapen-maila eta klimatizazio-sistemak berrikustea, energiaren kontsumoa optimizatzeko.
- Energia aurrezten duten argiztapen-sistemak erabiltzea eta tenporizadoredun etengailuak instalatzea zerbitzu-guneetan, aldageletan eta abarretan.
- Erabiltzen ari ez diren ekipoak eta argiak itzaltzea.
- Obrako kontsumoak kontrolatzea.
- Ibilgailuak eta makina astunak egoera onean mantentzea, gehiegizko kontsumoak saihesteko, baita makinaren mugimenduak antolatu eta optimizatzea ere.
- Mailegu-guneak eta zabortegeak aukeratzeko irizpideetako bat izatea horiek obratik zein distantzira dauden; horrela, garraioak eragindako erregai-kontsumoa murriztu ahal da.
- Presioa mugatzeko gailuak eta kontsumo baxuko difusoreak eta elementu sanitarioak instalatzea, baita helduleku bakarreko tenporizadoredun txorrotak ere, laneko instalazioetan.
- Bideak bustitzean eta egiturak ontzean, uraren erabilera optimizatzea.
- Makinak eta ibilgailuak presiopeko urarekin garbitzea.
- Iturgintza-instalazioak ikuskatzea, ihesak hautemateko. Arreta berezia jarriko zaie ur beltzen eta isuriaren hodie.
- Makinen zaintza-lanak zorrotasun handiz kontrolatzea, oliorik edota hidrokarburorik isurtzen ez dela ziurtatzeko, baita makinak garbitzetik eratorritako ur zikina zuzenean isurtzea debekatzea ere.
- Lurraren drainatze-sare naturalak uneoro behar bezala funtzionatzen duela bermatzea.
- Obran azkar ekiten duten material xurgagarriak izatea, nahi gabeko isuriaren bat egongo balitz ere (sepiolita, tapaki xurgagarriak...).
- Produktu kimikoak behar bezala gordetzeko gune bat gaitzea. Biltegiatze-gune hori euste-azpil baten gainean egotea, nahi gabeko isuririk edo ihesik egonez gero ere, segurtasuna bermatu ahal izateko.
- Kanaletak, azpilak eta hormigoi-hondakinak garbitzeko gune bat zehaztea eta behar bezala seinaleztatzea.

Obrek irauten duten bitartean eraikuntza- eta eraisketa-hondakinek (EEH) ingurumenean duten eragina murrizteko eta sortutako beste hondakin batzuk gaika jasotzean horien kudeaketa errazteko, eraikuntza-enpresek honako ekintza hauek gauzatu dituzte, besteak beste:

- Obretan sortutako EEH guztiak jatorrian bereiztea: harriak, egurra, metalak, igeltsua, ehunak, plastikoak eta hondakin arriskutsuak. Gainera, proiektuaren dokumentuetan jaso dute hondakin bakoitzetik zenbat sortzea aurreikusten zen eta horiek nola sailkatu, gorde, garraiatu eta botako ziren.
- Obra bakoitzean sortutako EEHak kontrolatzea eta horien jarraipena egitea.
- Obraren gune garbi bat gaitzea, edukiontzi kopuru aldagarri batekin, fase bakoitzaren beharren arabera, hondakin ez-arriskutsu mota bakoitzerako, baita hondakin arriskutsuetarako beharrezko edukiontziekin ere. Azken horiek obrako puntu finko batean egon dira, behar bezala seineztatuta.
- Mantentze-lanei dagozkien zeregin mekanikoak horretarako baimena duten eta hondakinak kudeatzaile baimendun batekin kudeatzen dituzten tailerretan egin dira.
- Hondakinak obran bertan berrerabiltzea (egurra).

Obra-fasean, indarreko araudia betetzeaz gain, garrantzitsua da beste hainbat neurri ere ezartzea, zarata, bibrazioak eta askatzen den hautsa murrizteko; hona hemen neurri horietako zenbait:

- Jarduera zaratatsuak egunez bakarrik egitea eta, ezohiko eran, gaueko ordutegian jarduera zaratatsurik egin behar izanez gero, horretarako baimena eskatzea udalari.
- Makina guztiek dagozkien ikuskapen teknikoak jaso dituztela egiaztatzea.
- Zarata gutxi egiten duten makina modernoak erabiltzea.
- Obraren baimendutako gehieneko abiadura murriztea.
- Instalazio osagarriak kutsadura akustikoa ingurune sentikorragoetara transmititzeko oztopo gehien zuten guneetan jartzea.
- Behar bezala seinaleztatzea, informazio-kanpainak egitea eta ingurumen-kudeaketako jardunbide egokiei loturiko barne-jarraibideak betetzea.
- Obretara iristeko aurretik existitzen ziren bideak erabiltzea; horrela, ez da beharrezkoa izango sarbide berriak eraikitzea edo hutsik zeuden lursailak okupatzea.
- Obraren eragina jaso dezakeen gainazala mugatzea (horretarako, mugen balizajea egin da).
- Materialak kargatzeko eta garraiatzeko lanak optimizatzea, egunean ahalik eta joan-etorri gutxien egite aldera.
- Materialak ebakitzeko metodo hezeak erabiltzea.
- Obretako bideak eta materialak garraiatzeko erabiltzen diren guneak zein ibilgailuak aldian-aldian bustitzea.
- Kamioetan garraiatutako materiala olandez estaltzea eta lurrak mugitu bitartean kamioen gurpilak garbitzea.

9. INGURUMENARI LOTURIKO LEGE-BETEKIZUNEN ETA BESTE BETEKIZUN BATZUEN BETETZE-MAILA

Ingurumenari loturiko lege-betekizunen betetze-maila:

Visesak adierazten du erakundeak garatzen dituen jarduerak indarrean dagoen ingurumen-araudi aplikagarria (Europakoa, nazionala eta tokikoa) eta gure borondatez sinatu ditugun baldintzak betez gauzatzen direla.

INGURUMENA	EGOERA
SAILKATUTAKO JARDUERAK <ul style="list-style-type: none"> Otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorra, Euskal Herriko ingurugiroa babestekoa. (1998/03/27ko 59. zenbakiko EHAA). Apirilaren 23ko 7/2012 Legea, barne-merkatuko zerbitzuei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak abenduaren 12an emandako 2006/123/EE Direktibara egokitze aldera zenbait lege aldatzekoa (VIII. kapitulua). (2012/10/30eko 84. zenbakiko EHAA). 	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Irekitzeko lizentzia: 2009/04/14
	BIZKAIKO BHB: Irekitzeko lizentzia: 2019/07/18
	GIPUZKOAKO BHB: Irekitzeko lizentzia: 2013/04/16

HIRI HONDAKINEKIKO PAREKAGARRIAK DIREN HONDAKINAK <ul style="list-style-type: none"> Otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorra, Euskal Herriko ingurugiroa babestekoa. (1998/03/27ko 59. zenbakiko EHAA). Otsailaren 8ko MAM/304/2002 Agindua, Hondakinen europar zerrenda eta hondakinak baloratu eta suntsitzeko operazioak argitara ematen dituen (2002/02/19ko BOE). (MAM/304/2002 Aginduko akatsen zuzenketa (02/03/12ko BOE), Hondakinen europar zerrenda eta hondakinak baloratu eta suntsitzeko operazioak argitara ematen dituen). Uztailaren 28ko 22/2011 Legea, hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa (2011/07/30eko 181. zenbakiko BOE). Maiatzaren 4ko 17/2012 Legegintzako Errege Dekretua, ingurumen arloko premia-azko neurriei buruzkoa. Zenbait berrikuntza egiten dizkio 22/2011 Legeari (2012ko maiatzaren 5eko BOE). SND/270/2020 Agindua, martxoaren 19koa, zeinaren bidez jarraibideak ezartzen baitira COVID-19ak eragindako osasun-krisialdian hondakinak kudeatzeko (BOE, 79 zk., 2020/03/22). Bilboko Udalaren Ingurumena Babesteko Udal Ordenantza (2000/06/10). Gasteizko hondakinen garbiketa, bilketa eta garraioari buruzko udal ordenantza (ALHAO, 85 zk., 2005/7/29) eta horren aldaketak, (ALHAO, 77 zk., 2007/6/27 eta ALHAO, 88 zk., 2010/08/06koa) Bilboko Udaleko Ingurumena Babesteko Udal Ordenantza (2000/06/10). Donostiako Udaleko hiri hondakinak jasotzeko udal ordenantza (GAO 74, 02/04/23) eta 2010eko urria (GAO 207, 2010/10/28) eta 2014ko ekaina (GAO 106, 2014/10/06). Martxoaren 20ko 6/2019 Foru Araua, Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko 2019-2030 Plan Orokorra onesten duena (19/03/25eko 57. zenbakiko GAO). 	ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Mankomunitate bidezko bilketa.
	BIZKAIKO BHB: Udal-bilketari entregatzen zaio.
	GIPUZKOAKO BHB: Udal-bilketari entregatzen zaio.

INGURUMENA	EGOERA
<p>HONDAKIN ARRISKUTSUAK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 20/1986 Legea egikaritzeko Erregelamendua onesten duen uztailaren 20ko 833/1988 Errege Dekretua. (1988/07/30eko 182. zenbakiko BOE). ▪ 833/1988 ED aldatzen duen ekainaren 20ko 952/1997 ED. ▪ Uztailaren 28ko 22/2011 Legea, hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa (2011ko uztailaren 29ko BOE), Hondakinei buruzko apirilaren 21eko 10/1998 Legea indargabetzen duena. ▪ Otsailaren 8ko MAM/304/2002 Agindua, Hondakinen europar zerrenda eta hondakinak baloratu eta suntsitzeko operazioak argitara ematen dituena (2002/02/19ko BOE). (MAM/304/2002 Aginduko akatsen zuzenketa (02/03/12ko BOE), Hondakinen europar zerrenda eta hondakinak baloratu eta suntsitzeko operazioak argitara ematen dituena). ▪ Maiatzaren 4ko 17/2012 Legegintzako Errege Dekretua, ingurumen arloko premiazko neurriei buruzkoa. Zenbait berrikuntza egiten dizkio 22/2011 Legeari (2012ko maiatzaren 5eko BOE). ▪ 2014ko abenduaren 18ko Batzordearen 2014/955/EB Erabakia, hondakinen zerrendari buruzko 2000/532/EE Erabakia aldatzekoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauarekin bat etorritik (DOUE L370/44 30/12/2014). ▪ Ekainaren 2ko 553/2020 Errege Dekretua, Estatuaren Lurraldearen Barruko Hondakinen Lekualdaketa arautzen duena (2020/06/19ko 171. zenbakiko BOE). ▪ 646/2020 Dekretua, uztailaren 7koa, Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (BOE, 187 zk., 2020/07/8). 	<p>Hondakinen Ekoizpenaren eta Kudeaketaren Erregistroan, Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien atalean, inskribatuzetik salbuesteko jakinarazpena, 2004-10-25ekoa. Salbuespen-jakinarazpenak, 2017-01-19an eta 2021-01-20an eguneratuak.</p>
<p>HONDAKIN EZ-ARRISKUTSUAK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorra, Euskal Herriko ingurugiroa babestekoa. ▪ Uztailaren 28ko 22/2011 Legea, hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa. ▪ MAM/304/2002 Agindua, otsailaren 8koa, hondakinak balioztatze eta deuseztatze eragiketarako eta hondakinen europar zerrenda, baita haren hutsen ZUZENKETA ere, argitaratzen duena. ▪ 2009ko otsailaren 24ko 49/2009 Dekretua, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (2009/03/18ko 54. zenbakiko EHAA); 423/1994 Dekretua indargabetzen du (1994/12/19ko 239. zenbakiko EHAA). ▪ 2014ko abenduaren 18ko Batzordearen 2014/955/EB Erabakia, hondakinen zerrendari buruzko 2000/532/EE Erabakia aldatzekoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauarekin bat etorritik (DOUE L370/44 30/12/2014). ▪ Martxoaren 19ko SND/271/2020 Agindua, zeinaren bidez hondakinak kudeatzeari buruzko jarraibideak ezartzen baitira COVID-19ak eragindako osasun-krisialdiak irauten duen bitartean (2020/03/22ko 79. zenbakiko BOE). ▪ Ekainaren 2ko 553/2020 Errege Dekretua, Estatuaren Lurraldearen Barruko Hondakinen Lekualdaketa arautzen duena (2020/06/19ko 171. zenbakiko BOE). ▪ 646/2020 Dekretua, uztailaren 7koa, Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena (BOE, 187 zk., 2020/07/8). ▪ Agindua, 2020ko martxoaren 4koa, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburuarena, zeinaren bidez aldi baterako premiazko neurriak ezartzen baitzaizkie Euskal Autonomia Erkidegoko hondakin ez-arriskutsuen kudeatzaile eta ekoizle jakin batzuei dagokionez. ▪ Agindua, 2021eko martxoaren 3koa, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuarena, zeinaren bidez 2020ko martxoaren 4ko Agindua aldatzen den. 	<p>Hondakin ez-arriskutsuen ekoizleen 2017-03-06ko jakinarazpena hiru egoitzetarako. Bizkaiko egoitza-aldaketaren jakinarazpena 2021-01-20an eta Ebazpena 2021-08-24an jasotzea.</p>

INGURUMENA	EGOERA
<p>GAILU ELEKTRIKO ETA ELEKTRONIKOAK (GEE)</p> <ul style="list-style-type: none"> Otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua, gailu elektriko eta elektronikoaren hondakinei buruzkoa (2015eko otsailaren 21eko 45. zenbakiko BOE) PCM/810/2020 Agindua, abuztuaren 31koa, Aparatu elektriko eta elektronikoetan substantzia arriskutsu jakin batzuk erabiltzeko murriztapenei buruzkoa martxoaren 22ko 219/2013 Errege Dekretuaren III. eta IV. eranskinak aldatzen dituena. (BOE, 235. zk., 2020/09/02) 27/2021 Errege Dekretua, pilei eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua eta gailu elektriko eta elektronikoaren hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua aldatzen dituena (BOE, zk. 17, 2021/01/20) 	<p>GEE hondakinak Gasteizko Egoitza Nagusian zentralizatzen dira. Hondakinak baimendutako kudeatzaile bati ematen zaizkio.</p>
<p>PILA ETA METAGAILUEN HONDAKINAK</p> <ul style="list-style-type: none"> Otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua, Pila eta metagailuei, eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa. (2008/02/12ko 37. zenbakiko BOE). Otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua, Pila eta metagailuei, eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa, aldatzen duen 2010/07/23ko 943/2010 Errege Dekretua. (2010/08/05eko 189. zenbakiko BOE). Otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua, Pila eta metagailuei, eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa, aldatzen duen uztailaren 24ko 710/2015 Errege Dekretua. (2015/07/25eko 177. zenbakiko BOE). 27/2021 Errege Dekretua, urtarrilaren 19koa, pilei eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua eta gailu elektriko eta elektronikoaren hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua aldatzen dituena 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Udal-garbiguneetan entregatzen dira. UPS bateriak baimendutako kudeatzaileari ematen zaizkio.</p> <p>BIZKAIKO BHB: Udal-garbiguneetan entregatzen dira.</p> <p>GIPUZKOAKO BHB: Udal-garbiguneetan entregatzen dira.</p>
<p>GOI-TENTSIOA</p> <ul style="list-style-type: none"> Maiatzaren 9ko 337/2014 Errege Dekretua, goi-tentsioko instalazio elektrikoetako baldintza teknikoari eta segurtasun-bermeei buruzko erregelamendua eta ITC-RAT 01 eta 23 bitarteko jarraibide tekniko osagarriak onartzen dituena (2014/06/09ko 139. zenbakiko BOE). 337/2014 Errege Dekretuko akatsak zuzentzea (2014/06/09ko 139. zenbakiko BOE). Urtarrilaren 16ko 5/2018 industriako segurtasunaren erregelamenduaren menpeko instalazioetarako eta ekipamenduetarako berrikuspen prozedura ezartzen duena (2018/01/29ko 20. zenbakiko EHAA). 48/2020 DEKRETUA, martxoaren 31koa, zeinaren bidez arautzen baitira energia elektrikoaren ekoizteko, garraiatzeko eta banatzeko instalazioen administrazio-baimenaren prozedurak. (EHAA, 78. zk., 2020/04/24) 81/2020 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (EHAA, 137. zk., 2020/07/14). 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: Transformadore bat dauka. -Martxan jartzea: 2009/01/22 -OCaren azken ikuskatzea: 2019/12/02 -Hurrengo ikuskatzea: 2022/12/02</p> <p>BIZKAIKO BHB: ez dagokio</p> <p>GIPUZKOAKO BHB: ez dagokio</p>

INGURUMENA	EGOERA
<p>BEHE-TENTSIOSA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1989ko urriaren 29ko Agindua, behe-tentsioko instalazio elektrikoei dagokienez, martxan jartzea, zabaltzea, titularitatea aldatzea eta aldizkako azterketetan bete behar diren baldintzak finkatzen dituena. (1989/11/92ko 206. zenbakiko EHAA). ▪ Abuztuaren 2ko 842/2002 Errege Dekretua, behe-tentsiorako Erregelamendu Elektroteknikoa onartzen duena. (2002/09/18ko 224. zenbakiko BOE). ▪ ITC-BT-04: instalazioen dokumentazioa eta martxan jartzea. ▪ ITC-BT-05: ikuskatzeak. ▪ ITC-BT-18: lur-konexioen instalazioak. ▪ ITC-BT-33: obretarako behin-behineko eta aldi baterako instalazioak. ▪ Abenduaren 12ko 1053/2014 Errege Dekretua, zeinaren bidez BT 52 "Helburu berezietako instalazioak. Ibilgailu elektrikoak birkargatzeko azpiegitura" Jarraibide Tekniko Osagarria onartzen baita. (2014/12/31ko 316. zenbakiko BOE). ▪ Industriaren eta Enpresa Txiki eta Ertainen Zuzendaritza Nagusiaren 2020ko urtarrilaren 9ko Ebazpena, behe-tentsiorako Erregelamendu Elektroteknikoaren (abuztuaren 2ko 842/2002 Errege Dekretuaren bitartez onetsi zen) ITC-BT-02 jarraibide tekniko osagarria osatzen duten arauen zerrenda eguneratzen duena. ▪ 81/2020 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (EHAA, 137. zk., 2020/07/14). ▪ BT 52 Ikuskaritza Tekniko Osagarria (ITO) "xede berezietarako instalazioak. Ibilgailu elektrikoak kargatzeko azpiegitura". 	<p>ARABAKO EGOITZA</p> <p><u>NAGUSIA:</u> -Martxan jartzea: 2009/01/22 -OCaren azken ikuskatzea: 2019/06/07 -Hurrengo ikuskatzea: 2023/06/07</p> <p><u>BIZKAIKO BHB:</u> -Martxan jartzea: 2019/06/17 -Hurrengo ikuskatzea: 2024/06/10</p> <p><u>GIPUZKOAKO BHB:</u> -Martxan jartzea: 08.04.2013</p>

<p>EITE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamendua onartzen duena (2007ko abuztuaren 29ko BOE). ▪ 2008/07/22ko Agindua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamenduari (EITE) lotutako arauak xedatzen dituena (2008/09/23ko 181. zenbakiko EHAA). ▪ Azaroaren 27ko 1826/2009 Errege Dekretua, eraikinetako instalazio termikoen erregelamendua aldatzen duena, uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak onetsi zuena (2009/12/11ko 298. zenbakiko BOE) ▪ 2010eko otsailaren 19ko Ebazpena, Eraikinetako Instalazio Termikoen Aldizkako Ikuskapenei buruzko Eskuliburua onesten duena. (2010/05/13ko 88. zenbakiko EHAA). ▪ Apirilaren 5eko 238/2013 Errege Dekretua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamenduko zenbait artikulua eta jarraibide tekniko aldatzen dituena, uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak onetsi zuena (2013/04/13ko 89. zenbakiko BOE). ▪ Urtarrilaren 16ko 5/2018 industriako segurtasunaren erregelamenduen menpeko instalazioetarako eta ekipamenduetarako berrikuspen prozedura ezartzen duena (2018/01/29ko 20. zenbakiko EHAA). ▪ 2020/81 Dekretua, Industria Segurtasunari buruzkoa (2020/07/14ko 137. zenbakiko EHAA). ▪ 736/2020 Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, eraikinen instalazio termikoetako banakako kontsumoen kontabilizazioa arautzen duena. (BOE, 212. zk., 2020ko abuztuaren 6koa). ▪ 178/2021 Errege Dekretua, martxoaren 23koa, zeinaren bidez aldatzen den 1027/2007 Errege Dekretua, uztailaren 20koa, Eraikinetako Instalazio Termikoen Araudia onesten duena (EHAA, 71. zk., 2021/03/24). ▪ 390/2021 Errege Dekretua, ekainaren 1ekoa, eraikinen eraginkortasun energetikoa ziurtatzeko oinarritzko prozedura onartzen duena (BOE, 131. zk., 2021/06/02), zeinaren bidez 178/2021 EDaren 31. puntua aldatzen den, 1.2.4.1.2.1. ITan ("Beroa sortzen duten errendimendu energetikoen gutxieneko betekizunak") (BOE, 131. zk., 2021eko ekainaren 2koa). 	<p>ARABAKO EGOITZA</p> <p><u>NAGUSIA:</u> -Martxan jartzea: 2009/07/28. -OCaren azken ikuskatzea: 2018/12/02 - Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak.</p> <p><u>BIZKAIKO BHB:</u> -Martxan jartzea: 2019/06/13 -Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak.</p> <p><u>GIPUZKOAKO BHB:</u> Berotze- eta klimatizazio-sistemak eta ur bero sanitarioa instalatzea (jabekideen erkidegoa)</p>
--	--

INGURUMENA	EGOERA
<p>BEROTEGI-EFEKTUA ERAGITEN DUTEN GAS FLUORDUNAK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EUROPAKO PARLAMENTUAREN ETA KONTSEILUAREN 2014ko apirilaren 16ko 517/2014 Erregelamendua (EB), berotegi efektuko gas fluordunei buruzkoa eta 842/2006 Erregelamendua (EE) indargabetu duena (2014/05/20ko 150. zenbakiko DOUE) ▪ Otsailaren 17ko 115/2017 Errege Dekretua, gas fluordunen eta haietan oinarritutako ekipamenduen merkaturatzea eta manipulazioa eta halakoak erabiltzen dituzten profesionalen egiaztatzea arautzen dituena eta gas fluordunak isurtzea berekin dakarten jarduerak hartzen dituzten instalazioetarako betekizun teknikoak ezartzen dituena. (2017/02/18ko 42. zenbakiko BOE). ▪ PRA/905/2017 Agindua, irailaren 21ekoa, otsailaren 17ko 115/2017 Errege Dekretuaren I. eta II. eranskinak aldatzen dituena; errege-dekretu horren bidez, gas fluordunen eta haietan oinarritutako ekipamenduen merkaturatzea eta manipulazioa eta halakoak erabiltzen dituzten profesionalen egiaztatzea arautzen dituena eta gas fluordunak isurtzea berekin dakarten jarduerak hartzen dituzten instalazioetarako betekizun teknikoak ezartzen dituena (2018/05/15eko 116. zenbakiko BOE). 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Martxan jartzea: 2009/07/28 - OCAREN azken ikuskatzea: 2018/12/02 - Hiru hilean behingo eta urtean behingo mantentze-lanak. R-410A hozgarria <p>BIZKAIKO BHB:</p> <p>ez dagokio. R-410AR hozgarria</p> <p>GIPUZKOAKO BHB:</p> <p>ez dagokio. Jabekideen erkidegoaren instalazioa.</p>

<p>SUTEEN AURKAKO BABESA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 769/1999 Errege Dekretuaren MIE-AP5 jarraibide tekniko osagarria ITC MIE-AP5. ▪ Abenduaren 3ko 2267/2004 Errege Dekretua, Industria-establezimenduetan suteen aurkako Segurtasun-erregelamendua onartzen duena (2004/12/17ko 303. zenbakiko BOE). ▪ (2267/2004 EDko akatsak zuzentzen ditu, 2005/03/05eko 55. zenbakiko BOE). ▪ 07/03/23ko 393/2007 Errege Dekretua, larrialdi-egoerak sor ditzaketen jardueretan dabilzan zentro, establezimendu eta bulegoen autobabesari buruzko oinarritzeko araua onartzen duena (2007/03/24ko 72. zenbakiko BOE). ▪ Urriaren 31ko 842/2013 Errege Dekretua, eraikuntza produktuak eta eraikuntza elementuak suarekiko erreakzio eta erresistentzia propietateen arabera sailkatzeko araudia onesten duena. (2013/11/23ko 281. zenbakiko BOE). ▪ 2014ko uztailaren 30eko Agindua, Ekonomiaren Garapen eta Lehiakortasuneko sailburuarena, zeinaren bidez onartzen baita Industrialak ez diren Eraikinetako Suteen Aurkako Babes Instalazioen Egiaztigiri-eredu (2014/08/25eko 159. zenbakiko EHAA). Maiatzaren 22ko 513/2017 Errege Dekretua, suteen aurkako babes-instalazioen erregelamendua onesten duena. Akatsen zuzenketa, 1994ko maiatzaren 7koa (2017/06/12ko 139. zenbakiko BOE). 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suteen aurkako instalazioa: 2013/04/12 - Suteak itzaltzeko sistemaren hiru hileroko eta urteroko mantentze-lanak. <p>BIZKAIKO BHB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suteen aurkako instalazioa: 2019/07/11 - Suteak itzaltzeko sistemaren hiru hileroko eta urteroko mantentze-lanak. <p>GIPUZKOAKO BHB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suteen aurkako instalazioa: 12.04.2013. - Suteak itzaltzeko sistemaren hiru hileroko eta urteroko mantentze-lanak.
--	--

INGURUMENA	EGOERA
<p>ENERGIA-JASANGARRITASUNA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Otsailaren 21eko 4/2019 Legea, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa. ▪ Otsailaren 26ko 25/2019 Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko eraikinen eraginkortasun energetikoaren ziurtapenari eta ziurtapenaren kontrol-prozedurari eta erregistroari buruzkoa. ▪ Apirilaren 5eko 235/2013 Errege Dekretua, eraikuntzen eraginkortasun energetikoa ziurtatzeko oinarritzko prozedura onartzen duena. ▪ Abenduaren 20ko 732/2019 Errege Dekretua, Eraikuntzaren Kode Teknikoa aldatzen duena (kode hori martxoaren 16ko 314/2006 Errege Dekretuak onetsi zuen); hala, kodea egokitu egiten da eskakizun berrietara, eraikinek prestazio hobekak eskain ditzaten bai energia-efizientziari dagokionez, bai erabiltzaileen osasunari, erosotasunari eta segurtasunari dagokienez ere. ▪ 254/2020 DEKRETUA, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa. ▪ Ebazpena, 2020ko abenduaren 16koa, Energiaren, Meategien eta Industria Administrazioaren zuzendariarena, kontsumoak indibidualizatzeko sistemak instalatzearen eta Administrazioari jakinaraztearen errentagarritasun ekonomikoari buruzko irizpideak ematen dituen (EHAA, 20. zk., 2021/01/28koa). ▪ 56/2016 Errege Dekretua, otsailaren 12koa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren energia-efizientziari buruzko 2012ko urriaren 25eko 2012/27/EB Zuzentarauaren transposizioa egiten duena, energia-ikuskaritzei, energia-zerbitzuen hornitzaileen eta energia-ikuskatzaileen akreditazioari eta energia-hornikuntzaren efizientzia sustatzeari dagokienez (BOE, 38. zk., 2016ko otsailaren 13koa). Eta 3 ▪ 90/2021 Errege Dekretuak egindako aldaketak (auditoretza egiten duten langileen kualifikazioari, komunikazio-ereduei eta abarri buruzkoa). 390/2021 Errege Dekretua, ekainaren 1ekoa, eraikinen eraginkortasun energetikoa ziurtatzeko oinarritzko prozedura onartzen duena (BOE, 131. zk., 2021/06/02koa). 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: ENERGIA-KALIFIKAZIOA: B 2027/05/25era arte balio du</p> <p>BIZKAIKO BHB: ENERGIA-KALIFIKAZIOA: A 2019/07/09ra arte balio du</p> <p>GIPUZKOAKO BHB: Bulegoa alokairuan 2019an.</p>
<p>URA (ISURIAK)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uztailaren 20ko 24/07/01 Legegintzako Errege Dekretua, Uren Legearren testu bategina onesten duena (2001/07/24ko 176. zenbakiko BOE). ▪ Ekainaren 23ko 1/2006 Erkidegoko Legea, Urei buruzkoa (2006/07/19ko EHAA) ▪ Vitoria-Gasteizeko Udalaren kolektoreetara doazen isuriak arautzen dituen erregelamendua - Etxekoak ez diren isurien udal-ordenantza -1992 ▪ Bilboko Ur Partzuergoaren isuriak arautzeko erregelamendua (1989ko 63. zenbakiko BAOko erregelamendua) ▪ Bilbao-Bizkaia Ur Partzuergoaren saneamendu- eta arazketa-zerbitzuaren prestazioa arautzen duen ordenantza (2016ko urtarilla) ▪ Añarbeko Ur Partzuergoaren saneamendu-sarera egiten diren isuriak arautzen dituen erregelamendua (2006ko maiatza). 	<p>ARABAKO EGOITZA NAGUSIA: -Zerbitzuaren alta eta onespena AMVISAn: 2009/01/31 eta 2010/02/26.</p> <p>BIZKAIKO BHB: -Ur sanitarioen barneko instalazioen ziurtagiria: 2019/07/04</p> <p>GIPUZKOAKO BHB: Jabekideen erkidegoa (inplizitua irekitze-lizentzian)</p>

Borondatezko beste betekizun batzuk. Sektoreko Erreferentzia Dokumentuak

Visesak, gainera, beste betekizun batzuei dagokienez, honako hauek aintzat hartzen ditu:

- Horri dagokionez, Europako Batzordeak egindako bi dokumentu hauek aztertu dira:
 - ✓ **“Best Environmental Management Practice for the Public Administration Sector”, 2019.**
<https://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/PublicAdminBEMP.pdf>
 - ✓ **Sektoreko Erreferentzia Dokumentua; dokumentu hori Europako Batzordearen 2018ko abenduaren 19ko 2019/61/EB Erabakiaren bitartez onetsi zen eta erabaki horrek erreferentzia egiten die ingurumen-kudeaketako jardunbide egokiei buruzko sektoreko erreferentzia-dokumentuari, ingurumen-portaerari buruzko sektoreko adierazleei eta Administrazio Publikoaren sektorerako bikaintasunerako alderaketa-parametroei, 1221/2009/EE Erregelamenduaren esparruan (Erregelamendu horrek arautu egiten du erakundeek ingurumen-kudeaketa eta -auditoretza sistema komunitario batean izan dezaketen borondatezko parte-hartzea).**
http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm
 - ✓ **“Ekonomia zirkularrerako ekintza-plan berria, Europa garbiago eta lehiakorrago baten alde” dokumentua, 2020ko martxokoa.**
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/jp_20_420
- Halaber, Trantsizio Ekologikoko Ministerioak (MITECO) jardunbide egokien zenbait dokumentu egin eta argitaratu ditu; guk aztertu egin ditugu:
 - ✓ **“Ingurumenari loturiko jardunbide egokien eskuliburua familia hauetarako: administrazioa eta bulegoak”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/red-de-autoridades-ambientales-raa-/sensibilizacion-medioambiental/manuales-de-buenas-practicas/>
 - ✓ **“Ingurumenari loturiko jardunbide egokien eskuliburua familia hauetarako: eraikuntza eta obra publikoak”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/red-de-autoridades-ambientales-raa-/sensibilizacion-medioambiental/manuales-de-buenas-practicas/>
 - ✓ **“Espainia zirkularra 2030. Ekonomia Zirkularren Espainiako Estrategia”**
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>
 - ✓ **“Ekonomia Zirkularren I. Ekintza Plana 2021-2023”**
<https://www.miteco.gob.es/es/prensa/ultimas-noticias/el-gobierno-aprueba-el-i-plan-de-acci%C3%B3n-de-econom%C3%ADa-circular-con-un-presupuesto-de-1.529-millones-de-euros/tcm:30-526709>

- Bukatzeko, Eusko Jaurlaritzak honako hauek jarri ditu martxan:

✓ **“Euskadiko Ekonomia Zirkularrerako Estrategia 2030”**

<https://www.ihobe.eus/argitalpenak/euskadiko-ekonomia-zirkularrerako-estrategia-2030-zirriborrea>

✓ **“Kontratazio zirkularra. Ekonomia zirkularren sustapena erosketa eta kontratazio publiko berdearen bitartez”**

✓ **“Erosketa Publiko Berdearen eta Bizi-Zikloaren Kostuaren Azterketaren Gidaliburua”**

✓ **“Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen 2020rako Programa”**

<https://www.ihobe.eus/Publicaciones/ficha.aspx?IdMenu=97801056-cd1f-4503-bafa-f54fa80d9a44&Cod=b34b0641-45b2-4b5a-9870-469079626014&Idioma=eu-ES&Tipo=>

✓ **“Kilma-aldaketaren Euskal Estrategia 2050”**

[Estrategia vasca de cambio climático 2050 - Cambio climático - Euskadi.eus](#)

✓ **“Basque Green Deal”**

[Irekoa Eusko Jaurlaritza - Gobierno Vasco: Basque Green Deal, el modelo vasco para un desarrollo económico justo y sostenible \(euskadi.eus\)](#)

Dokumentu horiek aztertu ondoren, hainbat jardunbide egoki eta adierazle identifikatu ditugu, eta txertatu egin ditugu gure ingurumen-kudeaketan. Hain zuzen ere, honako alderdi hauekin daude erlazionatuta:

- Energiaren kontsumoa kudeatu eta murriztea.
- Uraren kontsumoa kudeatu eta murriztea.
- Hondakinen sorrera kudeatu eta murriztea.
- Bulegoko materialaren kontsumoa murriztea.
- Erosketetan ingurumen-irizpideak txertatzea.
- Zerbitzuen kontratazioan ingurumen-irizpideak txertatzea.
- CO₂ igorpenen sorrera murriztea.

Visesak lanean jarraituko du jardunbide-egokiak aplikatzeko eta sektoreko adierazleak definitzeko, ingurumen-kudeaketan aurrerapausoak egiten jarraitu ahal izan dezagun eta, aldi berean, beste talde eta sektore batzuen jarduna hobetzen lagun dezagun.

10. 2021EKO INGURUMEN-HELBURUEN PROPOSAMENA

Kontuan hartuta alderdi zuzen eta zeharkakoen garrantzia, legeak ezarritako betekizunak, aurreko urteko helburuak eta xedeak eta kudeaketa-sistema osatzen duten gainerako elementuak, 2021eko ingurumen-programaren proposamen aurreratua jaso da:

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
1. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
Visesaren lizitazioetan ingurumen-irizpideak txertatzea maximizatzea, eta, ondoren, Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Plana atxikitzea eta garatzea. <i>(ALDERDI ZUZENAK. Aukera)</i>	% 70 lortzea 2021erako Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Programan lehenetsitako produktu-taldeetan ingurumen-irizpideak dituen kontratazioan	Ingurumen Planaren jarraipena 2021ean: ingurumen-irizpideak txertatzea erosketa eta kontratazioetan. - Ingurumen-aldagaia txertatzea erosketen eta kontratazioen barne-sistematikan (lizitazioak). - 2021eko emaitzen txostena lhoberi EPEA: 2021eko abendua	Erosketa Publiko Berdeko Batzorde Taldea (Kontratazio arduraduna, arkitektura arduraduna eta Zerbitzu Orokorren arduraduna) Barne-dedikazioa (30 h)

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
2. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
Bulegoei lotutako energia-kontsumoa minimizatzea (egoitza, Arabako BHBa, Bizkaiko BHBa eta Gipuzkoako BHBa) <i>(ALDERDI ZUZENAK. Aukera)</i>	Visesaren ibilgailuen flotan gasoliotik sortutako isurketak % 5 murriztea (kgCO₂/pertsona)	4/2019 Legea, 25/2019 Dekretua eta 254/2020 Dekretua aplikatzen jarraitzea, eraginkortasun eta jasangarritasun energetikoa hobetzeko, batez ere Euskadiko erakunde publikoena. EPEA: 2021eko abendua	Zerbitzu Orokorren arduraduna Barne-dedikazioa (25 h)

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
3. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
Zerbitzu elektronikoen motorren errendimendua maximizatzea <i>(ZEHARKAKO ALDERDIAK)</i>	3 motorretako bakoitzaren funtzionamendu-orduen kopurua % 5-10 handitzea (Funtzionamendu idealik onena: 3. 200-3. 700 h/urte)	Benetako funtzionamenduaren desbideratzeak zuzentzeko beharrezkoak diren mantentze-hornitzaileak bilatzea motorren energia-zerbitzua emateko idealtasunari dagokionez. EPEA: 2021eko abendua	Berrikuntza eta Jasangarritasun arduraduna Barne-dedikazioa (25 h)

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
4. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
Erakundeko pertsona guztien parte-hartzea eta sentsibilizazioa maximizatzea Visesaren ingurumen-aldagaian (ZEHARKAKO ALDERDIAK. Aukera)	2021erako ekimenen % 50 lortzea	Ingurumen Batzordea martxan jartzea, Visesan ingurumen-aldagaia koordinatzeko lankidetzeta-tresna baten bidez. EPEA: 2021eko abendua	Erosketa Publiko Berdeko Batzorde Taldea (kontratazio arduraduna, arkitektura arduraduna eta Zerbitzu Orokorren arduraduna) Barne-dedikazioa (40 h)
		Ingurumen-adierazleak Business Intelligence (BI) tresnara eramaten hastea, Visesako pertsona guztien ingurumen-sentsibilizaziorako abiapuntu gisa. EPEA: 2021eko abendua	Prozesuen eta Sistemen teknikaria Barne-dedikazioa (40 h)

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
5. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
<u>ZAINZA TEKNOLOGIKOA</u> BIM-SPEED proiektuan aktiboki parte hartzea, birgaitze kasu batean (ZEHARKAKO ALDERDIAK) <u>Iraupena: 4 urte (2018tik 2022ra bitartean).</u>	2021eko ekintzen % 90 betetzea	- BIM-SPEED proiektuan parte hartzea, eta birgaitze-kasu erreal bat ekartzea, zeina proiektuan garatzen den tresna aplikatzeko erabil daitekeen. EPEA: 2021eko abendua	Zuzendari teknikoa Kudeaketa Planean definitutako baliabideak

2021eko INGURUMEN-PROGRAMA			
6. HELBURUA		EKINTZAK	BALIABIDEAREN ARDURADUNA
Definizioa	Definizioa		
<u>ZAINZA TEKNOLOGIKOA</u> CO ₂ gabeko hiri adimentsuak sortzeko Europako estrategia (SmartEnCity) garatzea. (ZEHARKAKO ALDERDIAK) <u>Iraupena: 5,5 urte (15/02/01 31/07/21 bitartean).</u>	2021eko ekintzen % 80	- Sustapenak eta horiek ezartzeko faseak planifikatzea. - Amaiera-fasearen hasiera eta ondorioak EPEA: 2021eko abendua	Zuzendari teknikoa Berrikuntza eta Jasangarritasun arduraduna. Kudeaketa Planean definitutako baliabideak

11. ELKARRIZKETA IREKIA ALDERDI INTERESDUNEKIN

Visesak adierazten du gizarte-konpromiso sendoa duela bere misiotik bertatik hasita. Konpromiso hori Enpresen Erantzukizun Sozialaren ikuspegitik gorpuzteko, hainbat ekimen lantzen ari da Visesa, kudeaketa arduratsua eta gardena izateko helburuan aurrerapausoak egite aldera. Hona hemen ekimen horietako batzuk:

GARDENTASUN-ATARIA

Zerbitzuaren ikuspegi bikoitzarekin jaio zen: balio publikoa sortzea eta baliabide publikoen erabileran gardentasunaren kultura eredu hartzea.

Eta hala egiten dugu uste sendoa baitugu gure jarduerari eta gobernu onari buruzko informazio garrantzitsua aldian-aldian eta eguneratuta argitaratzeak (publizitate aktiboa) eta herritarren informazio eskaerak betetzeko prest egoteak (informazio publikoa eskuratzeko eskubideei buruzko eskabideak) zabaldu eta indartu egingo duela herritarrek guregan duten konfiantza. Gainera, herritarren parte-hartze erantzunkidearen kultura sortzea sustatuko du.

Arlo horretan, Visesak Q-eperekin (Kudeaketa Aurreratuaren aldeko Euskal Erakunde Publikoak) lankidetzan dihardu, publikitate aktiboa ebaluatzeko eredu-eredua definitzen, mantentzen eta hobetzen.

2020. urte honetan zehar, Visesan asko egin dugu aurrera informazio guztia euskaraz argitaratzean, eta gure atariko edukiak eguneratuta mantendu ditugu www.visesa.euskadi.eus

JASANGARRITASUN-MEMORIA

Gure borondatez eskaintzen dugun izaera publikoko txosten bat da, eta ikuspegi sozial, ekonomiko eta ingurumenaren ikuspegitik erakundeak eta bertako jarduerak duten posizioa jasotzen da bertan. Finantza informazioa eta kudeaketa memoria jasotzen dituen txostenaren osagarria da; bi urtean behin argitaratzen da, eta akziodunei, bezeroei, pertsoneri, aliatuei eta gizarteari oro har zuzenduriko proiektu, onura eta ekintza sozialen berri ematen du.

Erantzukizun sozialaren komunikazioaren oinarria da, eta ezaugarri duen gardentasun printzipioaren adibidea ere bai. Global Reporting Initiativek (GRI) sustatzen duen eredu nazioartean onarpen handiena duen estandarra da, eta txostena egiteko aukeratu duguna da.

Azken datu-bilketa 2017 eta 2020. urteen artekoa da, 4. jasangarritasun txostena da eta gardentasun atariaren bidez argitaratuko da 2021eko hirugarren hiruhilekoan zehar www.visesa.euskadi.eus

PERTSONEN PARTE-HARTZEA

Urtean zehar hainbat bilera egin dira, bai zuzendaritza-mailan (infobilerak eta Zuzendaritza Batzordea), bai arlo bakoitzeko batzordeen mailan (Berdintasuna, Ingurumena, Estrategia...); Visesak kideak bertan izan dira eta modu aktiboan hartu dute parte. Hona hemen parte hartzeko foro horietako batzuk:

- Berezi Bilera: jardueraren jarraipenerako, koordinaziorako eta antolakuntzarako bilerak. Bilera horietan erakundeko kide guztiek parte hartzen dute, eta arduradun-kolaboratzaile harreman bat ezartzen da. Bilera horiek esparru-gidoi bat dute, eta, bertan, honako bost alderdi hauek landu behar dira: helburuak, portaerak, horizontaltasuna, berrikuntza eta komunikazioa. Bilera horiek hilean behin egin ohi dira.
- Sailen aldizkako bilerak: bilera horietan, interes orokorra duen informazioa ematen zaie arloei; hau da, Visesako arlo bateko kide diren pertsona guztiak biltzen dira.
- Aldizkako bilerak Zuzendaritza Nagusiarekin: urtean 2 eta 4 artean egin ohi dira, eta goi-mailako informazioa jakinaraztea dute xede, hala nola, parte garen Etxebizitza Sailaren politiketatik edo gurekin interakzioan jarduten duten Eusko Jaurlaritzaren beste sail batzuen politiketatik eratorritako informazioa. Horrez gain, estrategia-esparruaren, jarduera berrien, Visesaren helburuen eta zuzendaritzak bultzatzen dituen proiektuen berri ere ematen da bilera hauetan.
- Beste bilera-esparru batzuk ere badaude, erakundeko pertsonen askotariko profiletara egokituta; horietan, Visesaren jarduerak planifikatu, gauzatu, egiaztatu eta findu egiten dira. Hona hemen talde horietako batzuk: Zuzendaritza Batzordea, Berdintasun Batzordea, Segurtasun eta Osasun Batzordea, Euskara Batzordea, Produktu Batzordea eta Ingurumen Batzordea (Erosketa Publiko Berdearen Batzordea).

Visesako kideek parte hartzen duten bilera guztietan bertako kideek *feedbacka* ematen diote elkarri. Gainera, aurreko bileretan sortutako dokumentuen arabera, horren berri ematen zaie erakundeko kide guztiei, intraneteko berrien buletinaren bidez (buletin horretan dokumentazioaren egoera eta erabilgarritasuna ere azaltzen dira).

Bestalde, Visesak beste komunikazio-kanal batzuk ere baditu, aipatutakoez gain (esaterako, iradokizunen postontzia); kanal horiek erakundeak ezarritako ingurumen-komunikazioen mapan daude deskribatuta.

AINZATESPENAK ETA SARIAK

Gizartearentzako zerbitzuarekiko dugun konpromisoa islatu da Europako Batzordearen Berrikuntza Radarraren bidez Visesak SmartEnCity proiektuaren esparruan gidatutako bi ekintza berrikuntza bikain gisa hautatzean:

1- Visesaren zerbitzu berritzailea, eraikinen birgaitzea bultzatzeko

Europako Batzordearen aintzatespenak berrikuntza-lana nabarmentzen du auzo heterogeneoaren testuinguruan, non eraikinak eta erkidegoak oso desberdinak diren, eta ez dagoen etxebizitza jabeen elkarte solaskide bakar bat, Europako erdialdean eta iparraldean gertatzen den moduan (Housing Associations). Visesan enpresa sustatzaile gisa lan egin dugu jabeen erkidegoen alde jarduera bakoitzerako. Figura berritzailea da, eraikinen birgaitzea bultzatu nahi duena eta sektoreko eragileen artean interes handia pizten ari dena.

Jabeen erkidegoekin akordioak sinatuz, “leihatila bakar” gisa, proiektuaren kudeaketa eta gainbegiratze tekniko guztia errazten dugu, jarduketan diseinutik hasi eta obra gauzatu arte, bai eta Europako laguntzen kudeaketa integrala eta bateragarriak diren beste batzuk ere.

2- Herritarren inplikaziorako tresna-paketea

Pertsonak eta eraikinen eraginkortasun energetikoa hobetzea ardatz dituen proiektu oro bezala, herritarren inplikazioa eta parte-hartzea da hura behar bezala garatzeko funtsezko alderdietako bat.

Azken 5 urteotan garatutako herritarren inplikazio-estrategiaren oinarria izan da proiektua herritarrei modu integralean hurbiltzea eta zabaltzea, hainbat mailatan: hiri-eskalan, auzo-eskalan, eraikin-eskalan eta, azkenik, pertsona bakoitzaren eskalan..

BILTZARRAK/JARDUNALDIAK

Egoera pandemikoak nabarmen markatu du ekitaldi eta jardunaldietan parte hartzea. Gehienak telematikoki izan dira, eta ez aurrez aurre, ohi bezala:

- 2020-06-19. “Atelier – euskal hiriak lighthouse eta followers”.
- 2020-07-07. “Basque urban regeneration - engage the community” jardunaldian parte hartu genuen (Interreg-Intensify proiektuak antolatuta), etxebizitzaren birgaitze energetikoan eta herritarrek SmartEnCity Koronatze (Gasteiz) proiektuan izandako parte-hartzen izan dugun esperientzia azaldu genuen.
- 2020-09-30. Zuzendari Nagusiaren txostena. Barcelona.
- 2020-09-22. Visaren txostena nazioarteko web-mintegian “hiri adimendun neutroak karbonoan (SmartEnCity planning process)” prestakuntza-programari buruz, Gasteizko kasua azaldu genuen inplementazioaren adibide gisa.
- 2020-10-01. Zuzendari Nagusiaren txostena EHUKo Etxebizitza Publikoko Masterrean.
- 2020-10-02. Arlo Teknikoaren zuzendariaren txostena EHUKo Etxebizitza Publikoko Masterrean.
- 2020-10-29. AZEB proiektuaren emaitzen aurkezpena Visasan.
- 2020-11-05. Visak ECCN Biltzarrean parte hartu zuen. Madril.

ARGITALPENAK

Artikulu hauek argitaratu dira euskarri eta aldizkari espezializatuetan:

- 2020-04. AZEB metodologia, Eraikune aldizkarian argitaratua.
- 2020-06. Koronatze proiektua DPA aldizkarian.
- 2020-06. AZEB – “ECCN eskuragarri baterako gida”
- 2020-11. ECCN – ECCN Biltzarrearen artikuluen eta txostenen liburuko “Instalazio termikoen benetako portaeren karakterizazioa. Santurtziko 32 ES azterlanen kasua” artikuluan parte hartzea (David Grisaleña). Eraikigarria.
- 2020-11. ECCN – ECCN Biltzarrearen artikuluen eta txostenen liburuko “Etxebizitzaren birgaitze energetikoko prozesuei lotutako zubi termikoen eta patologien azterketa” artikuluan parte hartzea (Alberto Ortiz de Elgea). Eraikigarria.

12. INGURUMEN-ISTRIPUAK

2020an ez da ingurumen-istripu esanguratsurik hauteman Visesaren jardueren, produktuen eta zerbitzuen esparruan.

Kontrataturako eraikuntza-enpresei dagokienez, adierazi da Visesaren sustapenetako obrek ez dutela ingurumen-zehapenik edo isunik jaso zegokien araudia urratzeagatik.

Halaber, Visesak adierazten du ez duela ingurumen-zehapenik jaso.

13. BALIOZKOTZE-DATUAK

BUREAU VERITAS IBERIA SL enpresak (ES-V-0003 zenbakiarekin akreditatutako ingurumen-egiaztazailea) baliozkotu du adierazpen hau. Helbidea: Valportillo Primera Kalea, 22-24. 28108 – Alcobendas (Madril).

Ingurumen-adierazpen hau 2020ko datuei dagokie eta adierazpen osoaren eredian oinarrituta gauzatu da. Urtean behin ingurumen-adierazpen bat egiten da, herritarrekin eta beste alderdi interesdun batzuekin komunikatzeko eta elkarrizketan aritzeko tresna gisa, Visesaren ingurumen-portaerari dagokionez. Adierazpena webgune honetan dago argitaratuta:

<http://www.visesa.euskadi.eus>

Hurrengo adierazpen baliozkotua 2021. Urtekoa izango da eta 2022an aurkeztuko da.

Adierazpen honen edukiari buruzko galderarik izatekotan, jarri gurekin harremanetan visesa@visesa.eus helbide elektronikora idatzita.

Harremanetarako pertsona: Goretti García

Honek egin du adierazpena:

Goretti García Arenal
Visesako Prozesuen, Kanpoko Komunikazioaren eta Sistemen zuzendaria